

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtion- hallinnon tieto- turva- sanasto

Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä

8/2008

VAHTI

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Valtionhallinnon tietoturvasanasto

Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä 8/2008

VAHTI

Painotuote

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
PL 28 (Snellmaninkatu 1 A) 00023 VALTIONEUVOSTO
Puhelin 09 16001 (vaihde)
Internet: www.vm.fi
Taitto: Pirkko Ala-Marttila/VM-julkaisutiimi

ISSN 1455- 2566
ISBN 978-951-804-888-9 (nid)
ISBN 978-951-804-889-6 (pdf)

Edita Prima Oy
Helsinki 2008

Ministeriöille, virastoille ja laitoksille

VALTIONHALLINNON TIETOTURVASANASTO

Valtiovarainministeriön ohjeena antama uusi tietoturvasanasto yhtenäistää, päivittää ja laajentaa valtionhallinnon tietoturvatерminologian. Sanasto on valmisteltu Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmän ohjauksessa laajapohjaisessa yhteistyössä ja se korvaa aiemman valtionhallinnon tietoturvakäsitteistön (VAHTI 4/2003).

Sanasto on tarkoitettu käytettäväksi laajasti valtionhallinnon yksiköissä tehtävässä tietoturvatyössä. On suositeltavaa, että johdon, tietoturva-, tietohallinto-, tietopalvelu- ja turvallisuusvastaavien lisäksi virastojen koko henkilökunta perehtyy sanastoon. Valtionhallinnon organisaatioiden henkilöstöllä tulee olla tietoturvallisuuden ja sen käsitteiden perustuntemus.

Valtioneuvoston periaatepäätöksissä valtion tietoturvallisuudesta ja kansallisesta tietoturvastrategiasta korostetaan tietoturvaosaamisen kehittämisen tärkeyttä. Myös käynnissä olevissa hankkeissa ja kehitysohjelmissa on todettu henkilöstön tietoturvaosaamisen ja yhteistyön merkitys hallinnon toimintojen, prosessien ja palvelujen kannalta. Osaamisen ja hyvän tietoturvatyöyhteistyön edellytys on, että henkilöstö tuntee tietoturvallisuuden keskeiset käsitteet.

Valtion organisaatioissa tulee huolehtia siitä, että henkilöstö on riittävän hyvin perillä tietoturvallisuudesta ja tietoturvakäsitteistä. Sanasto sisältää yli 1250 tietoturvakäsitteen määritelmää ja englanti-suomi -sanakirjan.

Sanasto on käyttökelpoinen kaikille tietoturvallisuuden kanssa tekemisissä oleville organisaatioille ja henkilöille, vaikka se on valmisteltu erityisesti valtionhallinnon tarpeisiin.

Alivaltiosihteeri

Neuvotteleva virkamies

Juhani Turunen

Mikael Kiviniemi
VAHTIn puheenjohtaja*Läite: Valtionhallinnon tietoturvasanasto (VAHTI 8/2008)*

Esipuhe

Tämä on neljäs versio Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmän (VAHTI) tietoturvasanastosta. Edelliseen julkaisuun (VAHTI 4/2003) verrattuna sanasto on laajentunut runsaalla neljänneksellä: määriteltyjä termejä on nyt yli 1 250. Kokonaan uusia tai määritelmänsä osalta uusittuja termejä sanastossa on lähes kolmannes, mikä osoittaa tietotekniikka-alan ja siihen liittyvien toimintojen, ilmiöiden ja uhkien jatkuvaa, nopeaa muutosta. Uutta aineistoa sanastossa on erityisesti seuraavilta alueilta:

- identiteettien ja käyttövaltuuksien hallinta
- tietoturvallisuuden ja laajemminkin turvallisuuden hallinnan yleiskäsitteet
- hyökkäykset ja torjuntatekniikat.

Lisäysten ja muutosten lähteinä on käytetty alan erilaisten koti- ja ulko- maisten julkaisujen lisäksi erityisesti VAHTI-suosituksia ja ValtIT:n hankkeissa tuotettuja raportteja sekä Sanastokeskus TSK:n Tietotekniikan terminalkoiden materiaalia.

Sanaston on valmistellut VAHTI:n alainen työryhmä ja sen apuna toimineet konsultit. Ennen julkaisua sanasto oli laajalla lausuntokierroksella, jonka tuloksena sanaston sisältöön tehtiin vielä merkittävästi hienosäätöä. Kommentteja saatiin yli 20 organisaatiolta.

Vaikka sanasto on lähtökohtaisesti tehty erityisesti valtionhallinnon tarpeisiin, se on sisältönsä puolesta käyttökelpoinen kaikille tietoturvallisuuden kanssa tekemisissä oleville organisaatioille ja henkilöille.

Määritelmässä on pyritty tiiviiseen ilmaisuun, mutta pidempiä selityksiäkin ei aina ole voitu välttää. Julkaisusta on laadittu suoraviivainen työkalu, josta yleisimmille termeille löytyy mahdollisimman ymmärrettävä määritelmä ja englanninkielinen vastine, tai vastaavasti englanninkieliselle termille suomenkielinen vastine. Edellisessä versiossa olleiden käsitesuhteiden esittämisestä on luovuttu, koska työryhmän kokemuksen mukaan niiden käyttö on ollut vähäistä. Sen sijaan sanaston termit on ryhmitelty seitsemään melko väljään pääluokkaan:

- AS = asiointi
- HT = hyökkäykset ja torjunta
- IA = IAM eli identiteetti- ja käyttövaltuushallinto
- JU = juridiset
- SA = salausteknologiat
- TU = turvallisuuden hallinta
- YM = sekalaiset

Ryhmittelyn tavoitteena on formaalien käsitesuhteiden sijasta auttaa sanaston käyttäjää löytämään toisiinsa liittyviä termikokonaisuuksia. Huomattakoon, että ryhmittely on luonteeltaan suuntaa-antava: moni termi voitaisiin sijoittaa yhtä hyvin johonkin toiseen pääluokkaan. Uskomme luokittelusta kuitenkin olevan apua haluttaessa helposti löytää tietyn kiinnostuksen kohteena olevan osa-alueen termejä.

Todettakoon vielä, että sanaston suomi–englanti -osuuden ja englanti–suomi -osuuden termistöt eivät vastaa toisiaan aivan yksi yhteen. Englanti–suomi -sanastossa on jonkin verran termejä, joita ei ole määritelty suomi–englanti -sanastossa, ja suomi-englanti -sanastossa taas on avattu ja määritelty melkoinen joukko alalla suomenkielisen tekstin joukossa tai puheessa yleisesti käytettyjä englanninkielisiä lyhenteitä, joita ei ole toistettu englanti–suomi -osuudessa.

Valtionhallinnon tietoturvasanasto 2008 julkaistaan perinteiseen tapaan myös painotuotteena, mutta sanaston päälaitos tulee olemaan ValtIT:n sivuilla julkaistava verkkoversio. Sanaston ylläpito on tarkoitus organisoida jatkuvaksi toiminnaksi niin, että harvakseltaan usean vuoden välein ilmestyvien laitosten sijasta verkossa tulee olemaan saatavilla ajan tasalla pysyvä sanastosivusto, jonka perustan VAHTI-tietoturvasanasto 2008 nyt muodostaa. Näin seurataan yleistä kehitystä, jossa enenevässä määrin on totuttu käyttämään - ja halutaan käyttää - sähköisessä muodossa olevaa ajantasaista tietoa.

Sanaston kaupallinen käyttö ja jäljentäminen ansaitsemistarkoituksessa on kielletty. Muussa hyödyntämisessä tulee tämä sanasto mainita lähteenä.

Lyhyesti VAHTISTA

Valtiovarainministeriö (VM) vastaa julkishallinnon tietoturvallisuuden ohjauksesta ja kehittämisestä. Ministeriö on asettanut Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmän (VAHTI) hallinnon tietoturvallisuuden yhteistyön, ohjauksen ja kehittämisen elimeksi. VAHTI tukee toiminnallaan valtioneuvostoa ja valtiovarainministeriötä hallinnon tietoturvallisuuteen liittyvässä päätöksenteossa ja sen valmistelussa.

VAHTIn tavoitteena on tietoturvallisuutta kehittämällä parantaa valtionhallinnon toimintojen luotettavuutta, jatkuvuutta, laatua, riskienhallintaa ja varautumista sekä edistää tietoturvallisuuden saattamista kiinteäksi osaksi hallinnon toimintaa, johtamista ja tulosoajasta.

VAHTI:ssä käsitellään kaikki merkittävät valtionhallinnon tietoturvalinjaukset ja tietoturvatoimenpiteiden ohjausasiat. VAHTI käsittelee valtionhallinnon tietoturvallisuutta koskevat säädökset, ohjeet, suositukset ja tavoitteet sekä muut tietoturvallisuuden linjaukset sekä ohjaa valtionhallinnon tietoturvatoimenpiteitä. VAHTI edistää verkostomaisen toimintatavan kehittämistä julkishallinnon tietoturvatyössä.

VAHTIn toiminnalla on parannettu valtion tietoturvallisuutta ja työn vaikuttavuus on nähtävissä hallinnon ohella myös yrityksissä, kansalaistoiminnassa ja kansainvälisesti. VAHTIn toiminnan tuloksena muun muassa on aikaansaatu erittäin kattava yleinen tietoturvaohjeisto (www.vm.fi/VAHTI). Valtiovarainministeriön ja VAHTIn johdolla on menestyksellisesti toteutettu useita ministeriöiden ja virastojen tietoturvayhteishankkeita. VAHTI on valmistellut, ohjannut ja toteuttanut valtion tietoturvallisuuden kehitysohjelman, jossa on aikaansaatu merkittävää kehitystyötä yhteensä 26 kehityskohteessa yli 300 hankkeisiin nimetyn henkilön toimesta.

VAHTI on saanut kolmena perättäisenä vuotena tunnustuspalkinnon esimerkillisestä toiminnasta Suomen tietoturvallisuuden parantamisessa.

Sisältö

Esipuhe	5
Lyhyesti VAHTISTA	7
Määritelmät	10
Englanti - suomi -taulukko	146
LIITE Valtiovarainministeriön voimassaolevat VAHTI-julkaisut	183

Määritelmät

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
24/7-palvelu	24/7 service	jatkuva palvelu, 24 tuntia vuorokaudessa viikon jokaisena päivänä	AS (asiointi)
3DES	3DES, triple DES	"DES-salakirjoitusmenetelmän versio, jossa viesti salakirjoitetaan kolme kertaa peräkkäin	SA (salaus)
419-viesti	419 message	Käytetyistä avaimista riippuen tehollinen avaimen pituus on näin ollen 56, 112 tai 168 bittia."	
ACL	access control list	"ks. nigerialaiskirje	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Active - X	Active-X	419 tulee Nigerian rikoslain ko. huijauksia koskevasta kohdasta."	
AES	Advanced Encryption Standard	pääsynvalvontalista	IA (IAM)
		aktiivikomponentti, joka on Windows-käyttöjärjestelmän laajennus, käyttöjärjestelmässä täysillä oikeuksilla suoritettava ohjelma	YM (sekalaiset)
		"standardoitu symmetrisen lohkosalauksen menetelmä, standardi FIPS 197 (2002)	SA (salaus)
aikakatkaistu	time-out	Menetelmää kutsutaan myös Rijndael-menetelmäksi tekijänsä mukaan."	
		"erityistoimien käynnistyminen automaattisesti, jos odotettua toimintaa ei määrääjassa esiinny	YM (sekalaiset)
aikaleima	time stamp	Esim. siirtoyhteyden purkautuminen tietyn ajan kuluttua viimeisen jakson lähettämisestä."	
		"tapahtumatietoon tai viestiin liitetty tieto lähetyks-, saapumis- tai käsittelyajankohdasta ja mahdollisesti tapahtuman osapuolista	AS (asiointi)
		Aikaleimalla saadaan aikaan viestin lähettämisen tai vastaanottamisen kiistämättömyys."	

aikaleimapalvelin	time stamp server	palvelin, joka tietyssä ympäristössä toteuttaa aikaleimapalvelun	AS (asiointi)
aikaleimapalvelu	time stamp service	verkossa luotetun osapuolen tarjoama palvelu, joka liittää aikaleiman viestiin	AS (asiointi)
aikapommi	time bomb	tuholaisohjelma, joka on kohdekoneessa aluksi piilevänä ja käynnistyy myöhemmin, esimerkiksi määrätyn kuukauden määrättyinä päivinä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
aitous	authenticity	tiedon alkuperän tai viestin lähettäjän luotettava tunnistettavuus	AS (asiointi)
ajantasaisuus	currency	"kohdetta esittävien tietojen säilyminen kohteen ominaisuuksissa tapahtuvien muutosten mukaisina Esim. organisaation henkilöstön ja sen palkkauksen jatkuvasti muutuessa henkilöstötietojen ajantasaisuus on tärkeä."	YM (sekalaiset)
ajonaikainen koodi	run-time code	suoritettava ohjelmakoodi	YM (sekalaiset)
akkreditointi	accreditation	"pätevyyden tai kelpoisuuden toteaminen tähän oikeutetun tai muuten luotetun tahon toimesta Akkreditointi ei välttämättä merkitse virallista luvan antoa tai valtuuttamista johonkin tehtävään. Suomessa akkreditointitoimintaa harjoittaa Mittatekniikan keskus."	TU (turvallisuuden hallinta)
akkreditointijärjestelmä	accreditation scheme	roolit, valtuudet ja keskinäiset suhteet	TU (turvallisuuden hallinta)
aktiivikomponentti	active component	"ohjelman muodossa tai toisessa sisältävä komponentti, joka sisältyy web-sivulle tai muuhun dokumenttiin Komponentin sisältämä ohjelma voi olla hyödyllinen dokumentin käsittelyssä, mutta voi olla myös vahinkoa aiheuttava haittaohjelma, mistä syystä verkosta vastaanotettaviin aktiivikomponentteihin tulee suhtautua terveen epäluuloisesti."	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
aktiivinen haittaohjelma	active malware	koneeseen toimintavalmiiksi asentunut haittaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
aktiivinen hyökkäys	active attack	hyökkäys, jonka tarkoituksena on muuttaa, poistaa tai lisätä tietoa tai häiritä järjestelmän toimintaa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
algoritmi	algorithm	"joukko toimintaohjeita, jotka esittävät sarjan toimia tehtävän suorittamiseksi tai ratkaisemiseksi	YM (sekalaiset)
alhaalla	down	Suoritettava tehtävä voi olla esimerkiksi viestin salakirjoitus tai salakirjoituksen avaaminen." "alas ajettu, ei toiminnassa Vrt. kaatua"	YM (sekalaiset)
allekirjoitus	signature (1)	asiakirjaan, viestiin tai muuhun tekstiin liitetty henkilön omakätinen nimikirjoitus tai muu tieto, jonka vain kyseinen henkilö on voinut tuottaa, osoituksena siitä, että teksti vastaa hänen tahtoaan tai aikomustaan	AS (asiointi)
allekirjoituslaki	Electronic Signatures Act	laki sähköisistä allekirjoituksista (14/2003)	JU (juridiset)
altistus	exposure	riskille alttiina oleminen	TU (turvallisuuden hallinta)
alusta	platform	"ohjelmiston tai tietojärjestelmän tekninen toimintaympäristö	YM (sekalaiset)
alustan auditointi	platform auditing	Alustalla tarkoitetaan yksinkertaisimmillaan laitteistoa ja sen varusohjelmistoa. Yleisimmässä tapauksessa alustalla saatetaan tarkoittaa tiettyä laajempaa sovellusten ajoympäristöä erilaisine tukiohjelmistoineen, tietokantoineen, tietoliikennevalmiuksineen"	TU (turvallisuuden hallinta)
anonyymi FTP	anonymous FTP	tekninen verkon komponenttien turvatarkastus yhteyksikäytäntö, joka toteuttaa anonyymin tiedostonsiirron	YM (sekalaiset)

anonyymi tiedostoniirto	anonymous file transfer	"tiedostoniirto palvelimesta työsemaan käyttäjätunnusta ilmoittamatta käyttäen tähän varattua yleistä tunnusta Käyttäjätunnuksena on tällöin esimerkiksi sana ""anonymouse"" ja salasanaana käyttäjän sähköpostiosoite."	AS (asiointi)
anonymikäyttäjä	anonymous user	tietoverkon palvelujen tunnistamaton käyttäjä	AS (asiointi)
anonymikäyttö	anonymous use	tietoverkon käyttö, jossa käyttäjän henkilöllisyyttä ei tunnisteta, mutta häneltä voidaan kysyä käyttötapahtumaan liittyviä tietoja	AS (asiointi)
anonymipalvelin	anonym server, anonymity server	"1) tietoverkossa palvelin, joka lähettää viestin edelleen ilman lähetäjän tunnistetta 2) palvelin, joka suorittaa anonyymipalveluja 3) palvelin jonka tarkoitus on piilottaa palvelinta käyttävien henkilöiden henkilöllisyys"	AS (asiointi)
anonymipalvelu	anonymous service	tietoverkossa palvelu, joka toteuttaa anonyymikäytön	AS (asiointi)
anonymitunnus	anonymous user ID	palvelun anonyymikäyttöön varattu tunnus	IA (IAM)
ansa	trap	ohjelma, joka tekeytyy palvelimeksi tai tietyksi palveluksi pyydystääkseen murtautujia	HT (hyökkäykset ja torjunta)
ansoittaa	entrap	sijoittaa ohjelmaan valvottuja salaavia tunkeutujien ilmaisaimiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
arkaluonteinen tieto	sensitive data	"yksilöä tai organisaatiota koskeva tieto, jonka rekisteröintiä ja käyttöä on rajoitettu lain tai asianomaisen vaatimuksesta Suomen henkilötietolain mukaan arkaluonteisia ovat henkilötiedot, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan - rotua tai etnistä alkuperää - uskontoa, yhteiskunnallista vakaumusta tai ammattiliittoon kuulumista - rikollista tekoa ja rangaitusta tai muuta rikoksen seuraamusta - terveydentilaa ja vammaisuutta tai hoitotoimia - seksuaalista suuntautumista tai käyttäytymistä - sosiaalihuollon tarvetta tai saatuja sosiaalihuollon palveluja tai etuuksia."	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAVALLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
arkisto	archive	säilytettävien dokumenttien tai tallenteiden kokoelma tai paikka, jossa sitä on tarkoitettu säilyttää	YM (sekalaiset)
arkistolaki	Archives Act	laki, joka velvoittaa julkishallinnon yksiköt arkistotoiminnassaan huolehtimaan yksityisten ja yhteisöjen oikeusturvasta ja tietosuojasta sekä säilyttämään asiakirjat niin, että ne ovat turvassa tuholta ja asiattomalta käytöltä (831/1994)	JU (juridiset)
ARP	address resolution protocol	tietoverkkojen käytäntö verkkosivun laitteistoosituksen selvittämiseksi verkkokerroksen osoitteen perusteella	YM (sekalaiset)
ARP-huijaus	ARP spoofing	"menettely, jossa tietylle verkkosivulle tarkoitettu liikenne ohjataan muuhun kuin tarkoitettuun kohteeseen ARP-huijaustekniikkaa voidaan käyttää myös palvelunestohyökkäyksen toteutuksessa ohjaamalla kohdepalvelimelle tarkoitettu liikenne olemattomaan verkko-osoitteeseen."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
arviointi	evaluation (1), assessment	"sen seikan selvittäminen, täyttääkö tietyt kohde sille asetetut vaatimukset eri osiltaan Esim. tietotuotteen standardinmukaisuuden arviointi, tietojärjestelmän arviointi tietoturva vaatimuksia vastaan"	TU (turvallisuuden hallinta)
asiakirjajulkisuuslaki	Act on the Openness of Government Activities (Suomi), Sunshine Law (USA)	ks. julkisuuslaki	JU (juridiset)
asiakirjallinen tieto	record	organisaation tai henkilön toiminnasta todistena oleva tieto, jolla on oikeudellista tai tutkimuksellista merkitystä	YM (sekalaiset)

asiakirjaluokitus	classification of documents	ks. tietojen luokitus	TU (turvallisuuden hallinta)
asianhallinta	case processing	organisaatiossa vireille pantuun asiaan ja siihen liittyviin tietoihin kohdistuva hallinnollisten toimenpiteiden sarja, joka päättyy asian ratkaisuun tai muuhun määrättyyn lopputulokseen	YM (sekalaiset)
asianhallintajärjestelmä	case processing system	organisaation toimintaan kuuluvien asioiden, asiakirjojen ja töiden hallinnan, valmistelun, päätöksenteon ja arkistoinnin tietojärjestelmä	YM (sekalaiset)
asiankäsitteily	case processing	ks. asianhallinta	YM (sekalaiset)
asiankäsitteilyjärjestelmä	case processing system	ks. asianhallintajärjestelmä	YM (sekalaiset)
ASIM	automated security incident measurement	verkkoliikenteen seurannan ja tietoturvahälytyksen järjestelmä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
auditointi	audit	"1) arviointi/testaus, jonka tarkoituksena on tarkastella esimerkiksi tietoturvamekanismien toimivuutta 2) tarkastustoimenpiteet, joiden tarkoituksena on havaita ja/tai estää tietoturvaloukkauksia Ks. tarkastus (2) 3) hallinnollinen ja (tai) tekninen tietoturvaluustason arviointi"	TU (turvallisuuden hallinta)
auktorisointi	authorization	ks. valtuutus	IA (IAM)
AUP	acceptable use policy	loppukäyttäjän käytösäännöt	TU (turvallisuuden hallinta)
autentikointi	authentication	ks. todennus	IA (IAM)
autenttisuus	authenticity	ks. aitous	YM (sekalaiset)
automaattinen tietojenkäsittely (atk)	automatic data processing	ks. tietotekniikka	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
avaimen elinikä	cryptoperiod	"ajanjakso, jonka ajan kyseistä avainta tulisi enintään käyttää Eliniän rajoittamista tarvitaan mm. siksi, että mitä pidemmän ajan avainta käytetään, sitä suuremmaksi salauksen murtamisen riski kasvaa."	SA (salaus)
avaimen palautus	key recovery	salausavaimen uudelleen konstruointi tai vara-avaimen saanti	SA (salaus)
avaimenhaltija	keyholder	yksilö tai yhteisö, jolla on hallussaan tai valvonnassaan salausavaimia	TU (turvallisuuden hallinta)
avain	key	tieto, jonka avulla tai jonka kautta pääsee toiseen tietoon, esimerkiksi salausavain	SA (salaus)
avainpalvelin	key server	palvelin, jonne julkiset avaimet talletetaan muiden saataville	SA (salaus)
avainten jakelukeskus	key distribution center	"taho, joka jakelee ja rekisteröi julkisen avaimen järjestelmässä julkisen ja yksityisen avaimen muodostamia avainpareja Toiminto voi olla yhdistettyä varmentajan tehtäviin, kuten Suomessa Västörekerikeskuksen."	SA (salaus)
avaintenhallinta	key management	salausavainten tuottaminen, talletus, jakelu, rekisteröinti, peruuttaminen, poistaminen, arkistointi ja varmentaminen	SA (salaus)
avaintenhallinta- järjestelmä	key management system	avaintenhallintaan tarkoitettu järjestelmä tai organisaatio	SA (salaus)
avaintenvaihtokäytäntö	key agreement protocol	sarja toimenpiteitä, jotka mahdollistavat viestijöille turvallisen tavan lähettää toisilleen salausavaimet symmetristä salasta käyttävässä järjestelmässä	SA (salaus)
avata (1)	decode	saattaa kooditettu tieto siihen muotoon, jossa se oli ennen koodittamista	YM (sekalaiset)
avata (2)	decipher, decrypt	saattaa salakirjoitettu tieto selväkieliseen muotoon, yleensä avainta käyttäen	SA (salaus)

avoin verkko	open network	"1) tietoverkko, joka on kenen tahansa käytettävissä, esimerkiksi Internet 2) tietoverkko, jonka liikenne noudattaa yleisesti standardoituja valmistajasta riippumattomia yhteyskäytäntöjä, esimerkiksi Internet"	YM (sekalaiset)
avointen järjestelmien yhteenliittäminen	Open Systems Interconnection (OSI)	1980-luvun alussa ISO-standardointijärjestössä käynnistynyt projekti, jonka pysyvimmäksi tuotokseksi jäi OSI-viitemalli	YM (sekalaiset)
bakteeri	bacterium (pl bacteria)	virus tai mato, joka kiinnittyy käyttöjärjestelmänsä ja kuluttaa tietokoneen resursseja mutta ei yleensä tee muuta vahinkoa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Basel II		kansainvälinen viitekehys pankkien vakaraisuutta koskevaksi sääntelyksi, joka sisältää myös tietoturvaluusvaatimukset	TU (turvallisuuden hallinta)
biometriikka	biometrics	"henkilön fysiologisten tai käyttäytymiseen liittyvien ominaisuuksien mittaaminen Mittattavissa olevia yksilöllisiä henkilön fysiologisia ominaisuuksia ovat esimerkiksi kasvonpiirteet, sormenjälki ja silmän iiris. Käyttämiseen liittyviä piirteitä ovat esimerkiksi kävelytyyli tai tietokoneen hiiren napautus."	YM (sekalaiset)
biopassi	biometric passport, bio-passport	"passi, jossa on RFID-sirulle tallennettuna passin omistajan biologisia tietoja, tavallisesti kasvokuva ja sormenjälki sekä henkilötiedot kuten nimi, syntymäaika ja kansalaisuus Lisäksi sirulla on passin numero ja salausavaimia kommunikoinnin salaamiseen lukijan kanssa. Standardi ICAO 9303 (sama kuin ISO/IEC 7501)"	YM (sekalaiset)
biotunnistus	biometric identification	ihmisen fyysiseen ominaisuuteen (esimerkiksi kasvojen muoto, sormenjälki, kämmenen verisuonisto, ääni tai silmän iiris) perustuva tunnistus	IA (IAM)
BitTorrent-tiedonsiirtokäytäntö	BitTorrent	tiedostojen siirtoon tarkoitettu vertaisverkon muodostava yhteyskäytäntö	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
Blowfish		symmetrinen lohkosalausmenetelmä, jota suositellaan käytettäväksi vähintään 256 bitin avainpituudella	SA (salaus)
Bluetooth		lyhyen kantaman langaton tiedonsiirtotekniikka, joka on tarkoitettu esim. samassa työpisteessä olevien tai käyttäjän mukanaan kuljettamien laitteiden väliseen kommunikointiin	YM (sekalaiset)
Bluetooth-hyökkäys	Bluetooth attack	"Bluetooth-yhteyden kautta tehtävä hyökkäys, jonka tarkoituksena on päästä käyttämään oikeudettomasti tietoverkkoa tai laitteen haltijan tietoja tai haitata laitteen käyttöä Esimerkiksi Bluetooth-tekniikkaa hyödyntävät matkapuhelimet voivat olla alttiita tällaisille hyökkäyksille."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Bluetooth-yhteys	Bluetooth connection, Bluetooth link	Bluetooth-tekniologiaa käyttäen toteutettu langaton lyhyen kantaman tiedonsiirtoyhteys	YM (sekalaiset)
botti	bot, Internet bot, web robot, WWW robot	"ohjelma, joka toimii itsenäisesti sille määriteltyjen toimintaohjeiden mukaan varsinkin suurta työmäärää, toistoa, jatkuvaa päivitystä tai rutiinia vaativissa tehtävissä Bottiohjelmaa voidaan käyttää haittaohjelmoina esimerkiksi siten, että niiden avulla pyritään lähettämään roskapostia. Bottihaittaohjelma kommunikoi komentopalvelimen kanssa."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
bottiohjelma	bot	ks. botti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
bottiverkko	botnet	"kaapatuista tietokoneista muodostuva verkko, jota sen ylläpitäjä käyttää haitallisiin tai laittomiin tarkoituksiin Bottiverkkoa voidaan käyttää esimerkiksi hajautettuihin palvelunestohyökkäyksiin, roskapostien lähettämiseen, käyttäjätietojen keräämiseen vakoiluohjelmien avulla tai verkkourkintaan. Bottiverkon ylläpitäjä voi käyttää verkkoa itse tai myydä sen käyttöoikeuksia esimerkiksi roskapostittajille. Bottiverkkoon kuuluvat tietokoneet ovat yhteydessä komentopalvelimeen, jonka kautta niiden toimintaa ohjataan."	HT (hyökkäykset ja torjunta)

bottiverkon ylläpitäjä	bot herder	bottiverkkoa hallitseva henkilö tai tah	HT (hyökkäykset ja torjunta)
BS 7799	Code of Practice for Information Security	"Ison-Britannian standardointi-instituutin julkaisema suositus yrityksen tietoturvaliikasta ja turvallisuustodistuksen myöntämisperusteista Ks. myös ISO 27000"	TU (turvallisuuden hallinta)
BSI	Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik	Saksan tietoturvavirasto	TU (turvallisuuden hallinta)
C2W	command-and-control warfare	Johtamissodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
CA	certificate authority	varmentaja, varmennusviranomainen	IA (IAM)
CAPTCHA	Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart	tekniikka, jolla varmistetaan verkkopalvelun käyttäjän olevan ihminen	AS (asiointi)
Carnivore		FBI:n hallinnoima sähköisen viestinnän seurantajärjestelmä Yhdysvalloissa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
CC		Common Criteria	TU (turvallisuuden hallinta)
CEN	Comité Européen de Normalisation	Euroopan standardointikomitea, jonka toimialaan kuuluvat kaikki tekniikan alat paitsi sähkötekniikka ja teletekniikka	YM (sekalaiset)
CEN/ISSS	CEN Information Society Standardization System	CEN-komitean alikomitea, joka käsittelee tietotekniikan alan standardeja	YM (sekalaiset)
CENELEC	Comité Européen de Normalisation Electrotechnique	Euroopan tason sähkötekniinen standardointikomitea	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
CERT	Computer Emergency Response Team	<p>"CERT-toiminnalla tarkoitetaan tietoturvaloukkausten ennaltaehkäisyä, niiden havainnointia ja ratkaisua sekä tietoturvahkista tiedottamista</p> <p>CERT-toiminnan päämääränä on tietojärjestelmien tietoihin kohdistuvien tietoturvaloukkauksien ja uhkien toteutumisen ennaltaehkäisy ja torjunta mahdollisimman objektiivisesti ja tehokkaasti. CERT-toimijoita on maailmanlaajuisesti ja ne toimivat yhteistyössä keskenään jakaen tietoa tietoturvaloukkauksista ja niihin liittyvistä seikoista sekä tiedottavat niistä järjestelmien käyttäjille esimerkiksi Internetin välityksellä.</p> <p>Tunnetuimpia suomalaisia CERT-toimijoita ovat Viestintäviraston CERT-FI ja yliopistojen yhteinen Funet CERT. Järjestäytyntä CERT-toimintaa löytyy myös useista muista suomalaisista organisaatioista."</p>	TU (turvallisuuden hallinta)
CERT/CC	Computer Emergency Response Team Coordination Center	Yhdysvalloissa toimiva CERT/CC oli ensimmäinen virallinen CERT.	TU (turvallisuuden hallinta)
CERT-FI		"Viestintävirastossa toimiva kansallinen tietoturvaviranomainen, jonka tehtävänä on tietoturvaloukkausten ennaltaehkäisy, havainnointi, ratkaisu sekä tietoturvahkista tiedottaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
CI	critical infrastructure	Lyhenne CERT-FI muodostuu sanoista Computer Emergency Response Team Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA)."	TU (turvallisuuden hallinta)
CIAO	Critical Infrastructure Assurance Office	Yhdysvaltain valtionhallinnon virasto, joka kehittää ja koordinoi poliittikaa yhteiskunnan elintärkeiden perusrakenteiden turvaamiseksi	TU (turvallisuuden hallinta)
CIIP	critical information infrastructure protection	kriittisen tietoinfrastruktuurin suojaaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
CIP	critical infrastructure protection	kriittisen infrastruktuurin suojaaminen	TU (turvallisuuden hallinta)

CISA	Certified Information Systems Auditor	kansainvälinen toimittajariippumaton tietojärjestelmä tarkastajan tutkinto, jonka sisältö on Information Systems Audit and Control Associationin (ISACA) määrittämä ja ylläpitämä	TU (turvallisuuden hallinta)
CISM	Certified Information Systems Manager	kansainvälinen toimittajariippumaton tietoturvajohdamisen tutkinto, jonka sisältö on Information Systems Audit and Control Associationin (ISACA) määrittämä ja ylläpitämä	TU (turvallisuuden hallinta)
CISSP	Certified Information Systems Security Professional	kansainvälinen toimittajariippumaton tietoturvallisuuden ammattilaisitutkinto, jonka sisältö on International Information Systems Security Certification Consortiumin (ISC2) määrittämä ja ylläpitämä	TU (turvallisuuden hallinta)
CMM	Capability Maturity Model	kypsyyssmalli	TU (turvallisuuden hallinta)
COBIT	Control Objectives for Information and Related Technology	"IT Governance Institututen kehittämä tietohallinnon johtamisen, hallinnan ja valvonnan ylätasoon sateenvarjomalli, hyvän johtamis-, hallinto- ja valvontatavan mukainen kehittämismalli http://www.isaca.org/cobit/ "	TU (turvallisuuden hallinta)
Common Criteria		ISO/IEC standardi 15408, Evaluation Criteria for Information Technology Security, joka määrittelee tietyn tuotteen tai tuoteryhmän tietoturvallisuuden arvioinnille kriteerit ja yhdistää USA:ssa (TCSEC, FC), EU:ssa (ITSEC) ja Kanadassa (CTCPEC) kehitetyt arviointikriteerit	TU (turvallisuuden hallinta)
COSO	Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission	yhdysvaltalainen organisaatio, jonka tutkii vääristettyä talousraportointia ja antaa suosituksia, joilla sellaisen esiintymistä pyritään vähentämään	TU (turvallisuuden hallinta)
CRC-varmistus	cyclic redundancy checking	ks. syklinen ylimäärävarmistus	SA (saltaus)
CSIRT	Computer Security Incident Response Team	sama kuin CERT	TU (turvallisuuden hallinta)
CSP	cryptographic service provider	salaustekniikkaan perustuvien toimintojen ohjelmakirjasto	SA (saltaus)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
CSRF	cross-site request forgery, session riding	ks. istunnolla ratsastus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
C-tason turvallisuus	level C security	NCSC:n luokituksen mukainen perusturvallisuus, jonka esimerkiksi nykyaikaiset käyttöjärjestelmät toteuttavat	TU (turvallisuuden hallinta)
datapohjainen hyökkäys	data driven attack	hyökkäys, jossa tuhoa tuottava aines on kätketty vaarattomalta näytävään dataan	HT (hyökkäykset ja torjunta)
DDoS	distributed denial of service	hajautettu palvelunestohyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
debuggaus	debugging	ks. perkaus	YM (sekalaiset)
DES	Data Encryption Standard	56-bittiseen avaimeseen perustuva symmetrinen standardoitu salausalgoritmi, jonka käyttöä ei enää suositella	SA (salaus)
DEW	directed-energy weapon	suunnattua energiaa käyttävä ase	HT (hyökkäykset ja torjunta)
digitaalinen allekirjoitus	digital signature	"sähköinen allekirjoitus, jonka tuottamiseen on käytetty varmennetta Viestiin tai asiakirjaan liitetty digitaalinen allekirjoitus yksilöi lähettäjän ja on todiste viestin ja lähettäjän aitoudesta, ja yleensä myös viestin eheydestä."	AS (asiointi)
digitaalinen sormenjälki	digital fingerprint	ks. piiloleima	HT (hyökkäykset ja torjunta)
digitaalinen vesileima	digital watermark	ks. piiloleima	HT (hyökkäykset ja torjunta)
digitaalisten tekijänoikeuksien hallinta	digital rights management (DRM)	yleisnimi tekniikoille, joilla pyritään rajoittamaan sitä, mitä tietokoneen tai muun vastaanottimen käyttäjä pystyy DRM-suojatulle dataalle tekemään saadessaan käsiinsä tällaista dataa	TU (turvallisuuden hallinta)
DII	Defense Information Infrastructure	Yhdysvaltain puolustusvoimien maailmanlaajuinen tietojärjestelmä	YM (sekalaiset)

disinformaatio	disinformation	tarkoituksellisesti vääristelty tieto tai tiedottaminen, esimerkiksi osana psykologista tietosodankäyntiä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
DKIM	domain keys identified mail	IETF-standardissa RFC 4871 määritelty menetelmä sähköpostin lähittäjän luotettavalle tunnistamiselle	IA (IAM)
DMZ	demilitarized zone	eteisverkko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
DNS	Domain Name System	verkkotunnusjärjestelmä	YM (sekalaiset)
DoD	Department of Defense	Yhdysvaltain puolustusministeriö	YM (sekalaiset)
dokumentinhallinta	document management	dokumenttien ja niiden meta- ja muiden viitetietojen hallintaa sähköisessä tietovarastossa	YM (sekalaiset)
dokumentinhallinta-järjestelmä	document management system	dokumenttimuotoisen, ei-strukturoidun tiedon hallinnan tietojärjestelmä	YM (sekalaiset)
dokumentti	document	ihmisen käsiteltäväksi tarkoitettu yhdeksi kokonaisuudeksi koottu tietojoukko, joka voi olla tekstiä, taulukoita, paperia, ääntä, kuvaa	YM (sekalaiset)
DoS	denial of service	palvelun esto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
DSA	Digital Signature Algorithm	DSS-standardin perustana oleva allekirjoitusalgoritmi	SA (salaus)
DSL	digital subscriber line	"siirtotekniikka, jota käytetään tavalliselle puhelinliitäläijäohdolle voidaan toteuttaa laajakaistanainen tiedonsiirtoyhteys	YM (sekalaiset)
DSS	Digital Signature Standard	Käytännön toteutustekniikoita ovat mm. ADSL, SDSL, VDSL."	AS (asiointi)
dynaaminen salasana	dynamic password	Yhdysvaltain hallinnossa digitaalisen allekirjoituksen standardi (FIPS 186) ks. kerta(käyttö)salasana	IA (IAM)
EAL	evaluation assurance level	"Common Criterion määrittelemä tietoturva vaatimusten toteutumistaso määriteltäessä tietoturva vaatimusten toteutumista tietyn tuotteen tai tuoteryhmän osalta	TU (turvallisuuden hallinta)
		Tasoa on seitsemän (EAL1-EAL7) vaatimusten muuttuessa tiukemmiksi siirryttäessä tasolta EAL1 tasolle EAL7."	

SUOMENKIELINEN TERMI TÄI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
EAP	Extensible Authentication Protocol	IETF-standardissa RFC 3748 määritelty viitekehys todennuskäytännöille, joita käytetään etenkin WLAN-verkoissa	IA (IAM)
EAP-TLS	EAP - Transport Layer Security	"IETF-standardissa RFC 2716 määritelty EAP-viitekehysten mukainen todennuskäytäntö" EAP-TLS on vanhin WLAN-verkoissa käytetty standardoitu todennuskäytäntö."	IA (IAM)
Echelon		"Yhdysvaltain, Britannian, Kanadan, Uuden-Seelannin ja Australian yhteistoiminta sähköisen viestinnän järjestelmien tiedustelemiseksi; avainasemassa on kuitenkin USA:n National Security Agency (NSA) Ei tiedetä miten ja mihin Echelonin loppujen lopuksi käytetään. Tiedon hankinta tapahtuu ensisijaisesti ilmateitse kulkevan sähköisen informaation, varsinkin satelliittiliikenteen, kuuntelulla."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
edustajajärjestelmä	front end system	käyttäjän ja palvelusovellusten/-tietokantojen väliin toteutettu järjestelmä, joka toteuttaa palvelujen käyttäjäläheiset toiminnot ja huolehtii käyttäjien pääsynvalvonnasta	YM (sekalaiset)
edustapalvelin	reverse proxy	"välipalvelin, joka piilottaa taustallaan olevien palvelinten verkkoidentiteetin ja näkyvyyden käyttäjille Edustapalvelinta voidaan käyttää muun muassa kontrolloimaan pääsyä taustalla oleviin sovelluspalvelimiin tai purkamaan käyttäjiin päin salattu SSL/TLS-liikennettä."	YM (sekalaiset)
EFOM	European Foundation for Quality Management	Euroopan laatusäätiö, joka on julkaissut organisaation toiminnan laatuksikriteerejä, jotka puolestaan sisältävät myös tietoturvanäkökohtia	TU (turvallisuuden hallinta)
ehdollinen pommi	logic bomb	tuholaisohjelma, joka toimii määrättyjen ehtojen toteutuessa, esimerkiksi tuhoten levyn tiedot vasta kun levyllä on kertynyt tietty määrä tietoa	HT (hyökkäykset ja torjunta)

eheys	integrity	"1) tietojen tai tietojärjestelmän sisäinen ristiriidattomuus, kattavuus, ajantasaisuus, oikeellisuus ja käytökelpoisuus 2) ominaisuus, joka ilmentää, että tietoa tai viestiä ei ole valtuudettomasti muutettu, ja että mahdolliset muutokset voidaan todentaa kirjausketjusta"	YM (sekalaiset)
eheysääntö	integrity rule	ohjelmistoon ja tietokantasovellukseen rakennettu sääntö, jota käytetään varmistamaan käsiteltävien tietojen eheyden säilyminen	YM (sekalaiset)
eheyttää	defragment	järjestää pirstoutunut muisti uudelleen niin, että kukin tiedosto on tallennettuna yhtenä jatkumona	YM (sekalaiset)
ehkäisevä kontrolli	preventive control	kontrolli, joka pyrkii estämään arvioidun uhan toteutumisen kokonaan, jolloin suojauksen piirissä olevat tiedot tai toiminnot säilyvät vahingoittumattomina	TU (turvallisuuden hallinta)
ehtoilmoitus	legal notice	sivustoon sijoitettu ilmoitus, jolla asetetaan ehtoja sivuston käytölle tai rajataan sivuston tarjoajan vastuuta	JU (juridiset)
ehyt tieto	integral data	tieto, joka on säilyttänyt eheyden	YM (sekalaiset)
EICAR-virustestitiedosto	EICAR Standard Anti-Virus Test File	"ASCII-pohjainen standardi testitiedosto, jonka avulla voidaan testata virustorjuntaohjelmien toimintaa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
ei-julkinen tieto	non-public information	Lyhenne EICAR tulee testitiedoston kehittäjäorganisaation European Institute of Computer Anti-Virus Research nimestä" "tieto, jonka viranomainen voi harkintansa mukaan julkaista, vaikka ei olisi siihen velvoitettu	TU (turvallisuuden hallinta)
ekstranet	extranet	ks. vierasverkko	YM (sekalaiset)
elektroninen sodankäynti	electronic warfare	ks. sähköinen sodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
elintärkeä sovellus	vital application, mission critical application	tietojärjestelmän omistajan osoittama sovellus, jonka se katsoo välttämättömäksi keskeisten toimintojensa ylläpitämiseksi	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
elliptinen salaustekniikka	elliptical curve cryptography	epäsymmetrisen salauksen avainten tuottamisen matemaattinen menetelmä, jossa käytetään hyväksi elliptisten käyrien ominaisuuksia	SA (salauus)
elliptisten käyrien salausmenetelmä	elliptical curve cryptography	ks. elliptinen salaustekniikka	SA (salauus)
elpyminen	recovery	ks. toipuminen	YM (sekalaiset)
elvytys	recovery	ks. toipuminen	YM (sekalaiset)
EMP	electromagnetic pulse	sähkömagneettinen pulssi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
ENISA	European Network and Information Security Agency	Euroopan verkko- ja tietoturvavirasto	TU (turvallisuuden hallinta)
ennakoiva tietoturvallisuus	proactive information security	tietoturvalititiikka, jonka pääpaino on etukäteissuunnittelussa ja organisaation toimintamahdollisuuksien turvaamisessa	TU (turvallisuuden hallinta)
ennaltaehkäisy	preventive measures	ennakoiva toiminta tai menettely, joka vähentää järjestelmän haavoittuvuutta	TU (turvallisuuden hallinta)
epidemia	epidemic	haittaohjelman tai vääristyneen tiedon leviämisen verkossa satunnaisesti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
e-pommi	electromagnetic pulse	sähkömagneettista pulssia hyödyntävä ase sähköisten järjestelmien toiminnan lamaannuttamiseksi, ks. sähkömagneettinen pulssi, EMP	HT (hyökkäykset ja torjunta)
epäsymmetrinen salaus	asymmetric encryption	salauus, jossa viestin avaaminen tapahtuu eri avaimella kuin sen salakirjoitus	SA (salauus)
erillisverkko	separate network, separated dedicated network	yleisistä verkoista eristetty erilliskäyttöön varattu verkko	YM (sekalaiset)

eristää	quarantine	viedä virus tai muu haittaohjelma tai sen saastuttama tiedosto paikkaan, jossa vahingonteko ei ole enää mahdollista	HT (hyökkäykset ja torjunta)
erittäin salainen	top secret	valtionhallinnon turvallisuuden mukaan I turvluokkaan kuuluva äärimmäisen arkaluonteinen, salassa pidettävä tieto	TU (turvallisuuden hallinta)
erityisluokiteltava tieto	especially protected information	asiakirja tai tieto, jonka käsittelylle on asetettu erityisiä tietoturva vaatimuksia luottamuksellisuuden (salassapito, tietosuojaja), eheyden tai käytettävyyden suhteen	TU (turvallisuuden hallinta)
erityisturvajaso		"korkein turvataso, joka kuvaa turvattavan kohteen suojaamista Turva- ja kypsyystaso, joka kuvaa organisaation johtamisen, turvaproessin ja turvatoimenpiteiden kehittyneisyyttä sekä luokiteltuja turvatoimenpite- ja menettelytapavaatimuksia."	TU (turvallisuuden hallinta)
esittäytyminen	introduction	käyttäjän identiteettiä esittely sisäänkirjautuksen yhteydessä järjestelmälle tai tietoverkon palvelulle, sekä mahdollisesti palvelun esittely käyttäjälle	IA (IAM)
E-SSO	enterprise single sign-on	"kertakirjautuminen silloin, kun se kattaa kokonaan tai lähes kokonaan organisaation tietojärjestelmäpalvelut Ks. kertakirjautuminen"	IA (IAM)
esto	congestion	"1) tilanne, jossa toimitus tai toiminto on estetty 2) dataverkossa tilanne, jossa käyttäjä ei saa yhteyttä verkon liikenteen ruuhkautumisen takia"	YM (sekalaiset)
estää	inhibit, deny	"1) keskeyttää toimitus tai toiminto toisen toimituksen tai toiminnon ajaksi 2) häiritä tai pysäyttää toiminto, heikentää käytettävyyttä tai aiheuttaa esto"	YM (sekalaiset)
eteisverkko	demilitarized zone (DMZ)	palomuurin ulkopuolinen, mutta palomuuria käyttävän organisaation hallinnassa oleva verkkolohko, johon voidaan sijoittaa esimerkiksi organisaation web-palvelin	AS (asiointi)

SUOMENKIELINEN TERMI TÄI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
ETSI	European Telecommunications Standards Institute	Euroopan alueen teletekninen standardointilaitos	YM (sekalaiset)
etumaksuhuijaus	Nigerian scam	ks. nigerialaiskirje	HT (hyökkäykset ja torjunta)
etähallintasovellus	remote control application	"ohjelmisto, jolla voidaan toteuttaa laitteiden hallintaan liittyvät toimenpiteet ilman fyysistä kontaktia kohteeseen	YM (sekalaiset)
etähuolto	telemaintenance, remote maintenance	Etähallinnan avulla tehtäviä asioita ovat esimerkiksi laiteinventoinnit, sovellusten jakelu ja rajoitustoimenpiteet, asetusten muuttaminen ja vakioiminen sekä tiedostojen varmuuskopioiminen. "	YM (sekalaiset)
etäkutsu	remote procedure call	tietoverkkoon kytketyn laitteen huolto, jossa laite lähettää tiedot tilastaan automaattisesti verkon välityksellä huoltopisteeseen ja saa sieltä ohjeet huoltotoimenpiteiksi tai vian korjaamiseksi	YM (sekalaiset)
etäkäyttö	remote access, remote login	aliohjelman kutsu verkon välityksellä toisesta tietokoneesta tietokoneen tai lähiverkon palvelujen käyttö lähiverkon ulkopuolelta	YM (sekalaiset)
etätyö	telework, remote work, telecommuting	työnteko oman organisaation lähiverkon ulkopuolella mutta käyttäen organisaation tietotekniikkapalveluja ja -resursseja	YM (sekalaiset)
etäyhteys	remote connection, remote access	datayhteys organisaation lähiverkkoon ja sen palveluihin organisaation tilojen ulkopuolelta, esimerkiksi matkalla olon tai etätöyön takia	YM (sekalaiset)
EW	electronic warfare	sähköinen sodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
EWOS	European Workshop for Open Systems	"eurooppalaisten tietotekniikkayritysten järjestö avoimien tietotekniikkastandardien kehittämiseksi ja soveltamiseksi useita standardeja sisältävinä standardiprofileina	YM (sekalaiset)
		EWOSilla on tietoturvallisuutta käsittelevä ryhmä nimeltä EG-SEC."	

eväste	cookie	"selainyhteyksillä käytettävä käytettävälle näytettävän tiedosto, jonka avulla välitetään palvelimelle käyttäjään ja aktiiviseen yhteyteen liittyvää personointi- ja pääsynvalvontatietoa	AS (asiointi)
extranet	extranet	västeitä voidaan käyttää myös käyttäjän verkkokäyttäytymistä koskevan tiedon keräämiseen, kts. seurantaeväste."	YM (sekalaiset)
federaatio	federation	ks. luottamusverkosto	IA (IAM)
federointi	federation	ks. identiteettien yhdistäminen	IA (IAM)
FICORA	Finnish Communications Regulatory Authority	Viestintävirasto	YM (sekalaiset)
fi-juuri	fi root	tietokanta, johon on merkitty Suomessa myönnetty eli fi-maatunnuksen alaiset Internet-verkkotunnukset	YM (sekalaiset)
FINEID	Finnish Electronic Identity	Suomessa laajassa käytössä oleva varmenteisiin ja julkisen avaimen menetelmään perustuva tunnistamisteknologia ja -käytäntö	IA (IAM)
FIPS	Federal Information Processing Standard	Yhdysvaltain liittovaltion hallinnon tietotekniikkastandardi	YM (sekalaiset)
FIRST	Forum of Incident Response and Security Teams	"kansainvälinen tietoturvaloukkausten käsittelyä tekevien toimijoiden välinen yhteistyöjärjestö	TU (turvallisuuden hallinta)
FTPS, FTP/SSL	File Transfer Protocol / Secure Sockets Layer	Järjestön toimenkuvaan kuuluu palvelujen, kuten koulutuksen, konferenssien ja erilaisten julkaisujen tarjoaminen jäsenilleen sekä jäsenien välisen yhteistyön tukeminen. Järjestön jäsenistöön kuuluu kansallisia, hallinnollisia, akateemisia sekä yritysten CERT-organisaatioita."	AS (asiointi)
FUNET CERT		FTP- ja SSL-käytännöt yhdistämällä toteutettu suojattu tiedostonsiirtokäytäntö	TU (turvallisuuden hallinta)
		yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten CERT	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
fyysinen turvallisuus	physical security	"henkilöiden, laitteiden, aineistojen, postilähetysten, toimitilojen ja varastojen suojaaminen tuhoja ja vahinkoja vastaan	TU (turvallisuuden hallinta)
GIAC	Global Information Assurance Certification	"Fyysinen turvallisuus sisältää muun muassa kulun- ja tilojen valvonnan, vartiointin, palo-, vesi-, sähkö-, ilmasto- ja murtovahinkojen torjunnan sekä kuriirien ja tietoa-aineistoja sisältävien lähetysten turvallisuuden."	TU (turvallisuuden hallinta)
haastemenetelmä	challenge-response method	"todennuksen menetelmä, jossa kutsuttu palvelin tai viestin saaja pyrkii varmistamaan kutsujan tai lähettäjän aitoudesta ottamalla tähän uuden yhteyden tai esittämällä tälle kysymyksen, johon vain oikea taho voi vastata oikein Esim. pankkien Suomessa käyttämässä todennusmenetelmässä verkkopankin käyttäjän on annettava joka kerta muuttuva tunnusluku, joka on vain hänen tiedossaan."	IA (IAM)
haaste-vaste-menetelmä	challenge-response method	ks. haastemenetelmä	IA (IAM)
haavoittuvuus	vulnerability	alttius turvallisuutta uhkaaville tekijöille, puutteet ja heikkoudet turvatoimissa sekä suojausissa	TU (turvallisuuden hallinta)
haavoittuvuusanalyysi	vulnerability analysis	"haavoittuvuusarvio, jonka tarkoituksena on olemassa olevan turvallisuustason eli suojattavan kohteen haavoittuvuuden selvittäminen"	TU (turvallisuuden hallinta)
haavoittuvuuskannaus	vulnerability scan	tietoverkossa kohdejärjestelmän palveluissa olevien tunnettujen haavoittuvuuksien automaattinen haku, esimerkiksi murtokokeilla tai tutkimalla palvelimen ohjelmistoversiota	TU (turvallisuuden hallinta)

haittaohjelma	rogue program, malicious software, malware	"ohjelma, joka tarkoituksellisesti aiheuttaa koneen käyttäjän kannalta ei-toivottuja tapahtumia tietojärjestelmässä tai sen osassa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hajasäteily	scattered electromagnetic radiation	Haittaohjelmia ovat esimerkiksi virukset, madot ja troijanhevoset sekä näiden yhdistelmät. "elektronisesta laitteesta dataa siirrettäessä, tallennettaessa tai näytettäessä lähtevä sähkömagneettinen säteily	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hajaautettu palvelunestohyökkäys	distributed denial-of-service (DDoS) attack	Säteilyn perusteella on mahdollista siepata laitteessa käsiteltävää tai näytettävää dataa."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hakea	download	palvelunestohyökkäys samanaikaisesti useilta verkkoasemilta, jotka yleensä on kaapattu tähän tarkoitukseen	YM (sekalaiset)
hakemistopalvelu	directory service	"kopioida tiedosto tietoverkosta omassa käytössä olevaan tietokoneeseen tietoliikenneyhteiden kautta Synonymyymejä: noutaa, ladata, imuroida (arkikielessä)"	IA (IAM)
hakkeri	hacker	"sovelluspalvelu, jossa hallitaan tietoja tietoverkon käyttäjiä ja muista resursseista Hakemistopalveluilla on keskeinen rooli pääsynvalvonnassa."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hakkerointi	hacking	"innokas tietokoneharrastaja Sana on saanut myös kielteisen lisämerkityksen murtautuja."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
haktivisti	hactivist	"1) tietokoneen innokas, harrastuksenomainen käyttö 2) tietojärjestelmiin murtautuminen"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hallinnollinen tietoturvaluisuus	administrative and organizational information security	henkilö, joka osoittaa mieltään tietoverkossa aiheuttamalla haittaa vastustamansa tahon toiminnalle verkossa tietoturvaluusuteen tähtäävät hallinnolliset keinot, kuten organisaatiojärjestelyt, tehtävien ja vastuiden määrittely sekä henkilöstön ohjeistus, koulutus ja valvonta	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
hallinnon sähköinen asiointi	online government, electronic government, eGovernment	Julkishallinnon sähköiset asiointipalvelut ja niiden käyttö	AS (asiointi)
hash-arvo	hash value	ks. tiiviste	SA (salaus)
havaitseva kontrolli	detective control	"pyrkii havaitsemaan suojaavan kerroksen läpi päässeeseen jäännösriskin aiheuttamat vaikutukset	TU (turvallisuuden hallinta)
heikko salaus	weak encryption	Valvonta ei enää estä vahinkoa tapahtumasta, vaan ainoastaan saattaa sen näkyväksi."	SA (salaus)
heikko tunnistus	weak authentication	ks. kevyt salaus	IA (IAM)
heikoin lenkki	single point of failure	ks. kevyt tunnistus	TU (turvallisuuden hallinta)
henkilökohtainen palomuuri	personal firewall, desktop firewall	yksittäinen vikaantumispiste	HT (hyökkäykset ja torjunta)
henkilökohtainen tunnusluku	personal identification number (PIN), PIN code	yleensä yksittäisen käyttäjän työaseman suojaamiseen tarkoitettu palomuuri	IA (IAM)
henkilökortti	identification card	ks. tunnusluku	IA (IAM)
henkilökorttilaki	Identity Card Act	"kortti, jota käytetään haltijansa tunnistamiseen, esimerkiksi osoituksena henkilöllisyydestä tai valtuudesta	IA (IAM)
henkilörekisteri	personal data file	Suomessa käytettävistä henkilökoriteista säädetään henkilökoriteillaissa." perinteisen ja sähköisen henkilökorin sisältöä, myöntämistä ja käyttöä koskeva laki	JU (juridiset)
		käyttötarkoituksensa vuoksi yhteenkuuluvista merkinnöistä muodostuva henkilötietoja sisältävä tietojoukko, jota käsitellään osin tai kokonaan atk:lla tai joka on teknisesti järjestetty niin, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja ilman kohtuuttomia kustannuksia	JU (juridiset)

henkilörekisteririkkomus	misdeemeanor in processing of personal data	"henkilötietolain vastainen toiminta, josta tässä laissa on rangaistusseuraamus Henkilörekisteririkkomuksia ovat henkilötietojen käsittelyä koskevien säädösten noudattamisen laiminlyönti, väärin tietojen antaminen tietosuojaviranomaiselle, henkilötietojen suojaamista ja hävittämistä koskevien säännösten rikkominen ja tietosuojalautakunnan määräyksen rikkominen, ellei muualla laissa ole säädetty ankarampaa rangaistusta. Rikoslaisissa on lisäksi määritelmät ja rangaistukset henkilörekisteririkoksista."	JU (juridiset)
henkilörekisteririkos	crime in processing of personal data	"vakava henkilötietolain vastainen toiminta, josta rikoslaisissa on rangaistusseuraamus Henkilörekisteririkoksia ovat mm. - henkilötietojen käsittely vastoin lain säännöksiä, jotka koskevat käyttötarkoituksen mukaisuutta, tietojen tarpeellisuutta ja virheettömyyttä, arkaluonteisia tietoja ja henkilötunnusta - rekisteröidyn tarkastusoikeuden estäminen - henkilötietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle vastoin henkilötietolain säännöksiä."	JU (juridiset)
henkilörekisteriseloste	personal file description	henkilötietolain edellyttämällä tavalla laadittu ja saatavilla pidettävä määrämuotoinen kuvaus henkilörekisterin sisällöstä, käytöstä ja suojauksesta	JU (juridiset)
henkilöstöturvallisuus	personnel security	"henkilöstön luotettavuuteen ja soveltavuuteen, oikeuksien hallintaan, sijaisjärjestelyihin, henkilöstön suojaamiseen ja työsuhteen sekä työhdistelmien järjestelyihin liittyvien turvallisuustekijöiden hoitamista"	TU (turvallisuuden hallinta)
henkilötieto	personal data	luonnollista henkilöä tai hänen ominaisuuksiaan tai elinolojaan kuvaava merkintä, joka voidaan tunnistaa häntä tai hänen perhettään tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa elävää koskevaksi	JU (juridiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
henkilötietolaki	Personal Data Act	"luonnollisia henkilöitä kuvaavien tietojen keruuta, tallentamista ja käyttöä Suomessa säätelevä laki (523/1999) Henkilötietolakia on sovellettava henkilö tietojen automaattiseen käsittelyyn tai kun käsiteltävät henkilötiedot muodostavat tai niiden on tarkoitus muodostaa henkilörekisteri."	JU (juridiset)
henkilötunnus	person identity number	"luonnollisen henkilön pysyvästi yksilöivä tunnus Tunnus voi olla pysyvä, jos se ei sisällä muuttuvaa tietoa henkilöstä. Suomen henkilötunnus sisältää tiedon syntymäajasta ja sukupuolesta, jolloin, jos sukupuoli vaihtuu, henkilötunnus joudutaan vaihtamaan."	IA (IAM)
henkilövarmenne	personal certificate	varmenne, joka vahvistaa yksityisen henkilön henkilöllisyyden	IA (IAM)
HETU	personal identity number (in Finland)	henkilötunnus	IA (IAM)
heuristinen menetelmä	heuristic method	kokemuksiin tai oletuksiin perustuva menetelmä, jota käytetään esimerkiksi haittaohjelmien torjunnassa	YM (sekalaiset)
hiekkalaatikko	sandbox(ing)	turvallinen, eristetty ohjelmien ajoympäristö	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hosts-tiedostonhyökkäys	hosts file attack	"hosts-tiedosto on käyttäjän tai käyttöjärjestelmän ylläpitämä ohjaustiedosto, jossa kuvataan tietokoneen tuntemien verkkosivustojen nimien ja IP-osoitteiden vastaavuus Tiedosto on potentiaalinen hyökkäysten kohde, koska sitä väärentämällä hyökkääjä voi ohjata liikennettä omia tarkoituksiaan palveleville sivustoille"	HT (hyökkäykset ja torjunta)

HPM	high power microwave	"suuritehoinen mikroaalto HPM:n taajuus on yleensä 1 -300 gigahertsiä, teho yli 100 MW ja sitä voidaan käyttää mm. tietoteknisten laitteiden tuhoamiseen."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
HSM	hardware security module	erillisenä laitteistokomponenttina toteutettu turvamoдууli	SA (salaus)
HST		"henkilön sähköinen tunnistaminen, fyysinen tai juridinen henkilön tunnistaminen sähköisen henkilökortin laatuvarmenteen avulla"	IA (IAM)
HT-Bayes-suodatin	Bayesian filter	eräs matemaattinen menetelmä esimerkiksi roskapostiviestien tunnistamiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
HTTP	hypertext transfer protocol	"IETF:n määrittämä Internet-selainkäytön yhteyskäytäntö TLS-suojausta ja sen edeltäjää SSL-suojausta käyttävä HTTP:n versio on S-HTTP eli HTTPS."	YM (sekalaiset)
huijaus	hoax, scam, fraud	tavallisesti sähköpostiviesti, tekstiviesti tai jonkinlainen ketjukirje, jossa valheellisesti esitetään väittämiä, ja usein vastaanottajaa pyydetään levittämään viestiä mahdollisimman laajalle	HT (hyökkäykset ja torjunta)
huijausvaroitus	hoax warning, virus hoax	"viesti, jossa on tekaistu varoitus haittaohjelmasta ja joka kehoitetaan lähettämään eteenpäin mahdollisimman monelle	HT (hyökkäykset ja torjunta)
huijausvirus	hoax virus	Synonyymeja: virushuijaus, virusvalhe"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hukuttaminen	flooding	tautoon kuormittavan liikenteen lähettäminen palvelimelle tarkoituksena palvelimen ylikuormittaminen ja saattaminen toimintakyvyttömäksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hunajapurkki	honeypot, honey pot	turvaohjelma tai -palvelin, joka pyrkii herättämään tunkeilijan mielenkiinnon tekeytymällä huonosti suojatuksi palvelimeksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
huolto (1)	maintenance, service	toiminta, jonka tarkoituksena on pitää järjestelmä tai laite käyttökunnossa	YM (sekalaiset)
huolto (2)	service	"yhteiskunnan, yrityksen tai muun organisaation tuottama palvelu yhteiskunnan tai talouselämän toimintojen ylläpitämiseksi tai laajasti koetun tarpeen tyydyttämiseksi Esim. energiahuolto, tietohuolto, varaosahuolto."	YM (sekalaiset)
huoltovarmuus	security of supply	väestön toimeentulon, maan talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömien taloudellisten toimintojen ja niihin liittyvien teknisten järjestelmien turvaaminen poikkeusolojen ja niihin verrattavissa olevien vakavien häiriöiden varalta.	YM (sekalaiset)
Huoltovarmuuskeskus	National Emergency Supply Agency	"erityisviranomainen, jonka tehtävänä on Suomen taloudellisen huoltovarmuuden ylläpito sekä rahoitus ja kehittäminen Huoltovarmuuskeskuksen tehtävänä on kehittää julkishallinnon ja elinkeinoelämän yhteistyötä taloudellisessa varautumisessa, yhteensovittaa julkishallinnon taloudellisia varautumistoimia, varmistaa huoltovarmuuden kannalta välttämättömien teknisten järjestelmien toimivuutta, turvata kriittistä tavara- ja palvelutuotantoa sekä hoitaa valtion varmuusvarastoinnin ja muut erikseen säädetty tehtävät."	YM (sekalaiset)
huoltovarmuuskriittinen organisaatio	critical company for security of supply	yritys tai toimipaikka, joka on erityisen merkittävä yhteiskunnan perustoimintojen turvaamisen kannalta tai pelastustoimen kannalta; tärkeä toimija puolustusteollisuudessa tai strategisessa vientituotannossa	YM (sekalaiset)
Huoltovarmuusneuvosto	Council for Security of Supply and Infrastructure	valtioneuvoston nimitämä Huoltovarmuusneuvosto tekee valtioneuvostolle esitykset huoltovarmuuden tavoitteiden tarkistamiseksi, esitykset alan lainsäädännön kehittämiseksi sekä julkaistavat katsaukset maan huoltovarmuuden tilasta ja muut yleisen tason kannanotot	YM (sekalaiset)

huoltovarmuuspäätös	Government Resolution on Security of Supply	valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista	TU (turvallisuuden hallinta)
HVK	National Emergency Supply Agency	Huoltovarmuuskeskus	TU (turvallisuuden hallinta)
hybridijärjestelmä	hybrid system	"yhdistää esim. älykortin ja multimodaalisen biometriikan, esim. kolmiulotteisen kasvonpiirteiden tunnistuksen sekä sormenjälkitunnistuksen Ks. myös monimuototunnistus"	IA (IAM)
hybridisalaus	hybrid encryption	ks. yhdistelmäsalaus	SA (salaus)
hyvä tiedonhallintatapa	IT governance, good data management practice	"huolehtiminen asiakirjojen ja tietojärjestelmien sekä niihin sisältyvien tietojen asianmukaisesta saatavuudesta, käytettävyydestä, suojaamisesta, eheydestä ja muista tietojen laatuun vaikuttavista tekijöistä Julkuuslain mukaan hyvään tiedonhallintatapaan sisältyy diaarin ja rekisteriselosteiden huolellinen ylläpito, asiakirjajulkisuuden vaatimat järjestelyt, asianmukainen tietosuoja ja tietoturvallisuus, henkilökunnan koulutus ja informointi näistä seikoista, niitä koskevien ohjeiden noudattamisen valvonta, sekä varautuminen suunniteltujen hallintouudistusten vaikutuksiin asiakirjain julkisuuteen, salassapitoon, ja suojaan sekä tietojen laatuun."	TU (turvallisuuden hallinta)
hyvä tietojenkäsittelytapa	good data processing practice	tietojenkäsittelyä koskevaa lainsäädäntöä ja sen soveltamisohjeita noudattavat menettelyt	TU (turvallisuuden hallinta)
hyvä turvallisuuskulttuuri	good security culture	muodostuu johdon sitoutumisesta, osaavasta, ammattitaitoisesta ja motivoituneesta henkilöstöstä, ajantasaisesta normistosta sekä vaatimukset täyttävästä teknologiasta	TU (turvallisuuden hallinta)
hyväksymisjärjestelmä	accreditation scheme	ks. akkreditointijärjestelmä	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
hyväksymistarkastus	acceptance test	toimet, joilla todetaan, täyttääkö tuote tai työn tulos asetetut vaatimukset	TU (turvallisuuden hallinta)
hyökkäys	attack	yritys vahingoittaa tai rajoittaa tietojärjestelmän tai tietoverkon toimintaa, esimerkiksi tunkeutumalla suojattuun tietojärjestelmään	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hyökkääjä	perpetrator	taho, jonka katsotaan aiheuttavan tai aiheuttaneen uhan tai hyökkäyksen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
häirintä	interference	vihamielisen tahon tai fyysisen ympäristön jatkuva epäsuotuisa vaikutus esimerkiksi toimivuuteen tai tietoturvallisuuteen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
häiriö	failure, malfunction	"1) tilanne tai tapahtuma, jonka vuoksi järjestelmä ei toimi normaalisti 2) toiminnan jonkin osatekijän haitallinen vaihtelu, jonka puitteissa toiminta voi silti pääosin jatkua Ks. tietoturvapoikkeama"	TU (turvallisuuden hallinta)
häiriöaika	downtime	aika, jona laite tai järjestelmä ei ole käyttökunnossa	TU (turvallisuuden hallinta)
häivemoodi	stealth mode	palomuurin toimintatapa, jossa hylättyihin paketteihin ei reagoida mitenkään, jolloin niiden lähettäjä ei tiedä, onko niiden aiottua kohdetta olemassakaan	HT (hyökkäykset ja torjunta)
häivevirus	self-garbling virus, self-encrypting virus	"virus, joka tarttuessaan salakirjoittaa itsensä, jotta turvaohjelma ei havaitsisi sen ominaispiirteitä, ja käynnistyessään avaa salakirjoituksen Torjunnan vaikeuttamiseksi virus saattaa vaihtaa salausavainta kunkin tartunnan yhteydessä."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hälytysviesti	security alert	välikohtausta tai mahdollista tieturvaloukkausta koskeva määrämuotoinen viesti	TU (turvallisuuden hallinta)
häimäys	hoax	ks. huijaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IAM	identity and access management	identiteetti- ja käyttövaltuushallinto	IA (IAM)

IANA	Internet Assigned Numbers Authority	Internetin yleisiä teknisiä hallintotehtäviä, kuten tunnushallintoa hoitava taho, nykyisin ICANN	YM (sekalaiset)
ICANN	Internet Corporation of Assigned Names and Numbers	"Internet-verkon tunnusjärjestelmiä hallinnoiva amerikkalainen yritys USA:n valtion kanssa tehdyn sopimuksen mukaan ICANN:in tehtäviin kuuluu ylimmän tason juuritunnusten hallinnointi, IPv4- ja IPv6-osoitelohkojen myöntäminen ja eräiden teknisten määrittelyjen vahvistaminen"	YM (sekalaiset)
ICT	information and communication technologies	tieto- ja viestintätekniikat	YM (sekalaiset)
ID	identifier, identification, identity document	tunniste, henkilöllisyys, henkilökortti	IA (IAM)
IDEA	International Data Encryption Algorithm	"patentoitu symmetrisen lohkosalauksen menetelmä, jossa avaimen pituus on 128 bittia IDEA on valinnaisesti käytettävä algoritmi OpenPGP-standardissa"	SA (salaus)
identiteetin tarjoaja	identity provider	ks. tunnustuslähde	IA (IAM)
identiteetti	identity	joukko ominaisuuksia, jotka kuvaavat käyttäjää ja joiden avulla käyttäjä voidaan tunnistaa	IA (IAM)
identiteetti- ja käyttövaltuushallinto	identity and access management (IAM)	toimintaprosessit, säännöt, organisaatio ja välineet, joiden avulla hallinnoidaan tietojärjestelmien asianmukaista käyttöä	IA (IAM)
identiteettien eriyttäminen	identity defederation, defederation	käyttäjäidentiteetin/-ttien irrottaminen yhdistetystä verkko-identiteetistä	IA (IAM)
identiteettien yhdistäminen	identity federation, federation	käyttäjän erillisten käyttäjäidentiteettien kytkeminen toisiinsa	IA (IAM)
identiteettivarkaus	theft of identity	tilanne, jossa yksityinen avain tai jokin muu tunnistuksen väline kaapataan jonkun muun kuin sen laillisen haltijan käyttöön	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TÄYLLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
IdM	identity management	käyttäjähallinta, identiteettien hallinta	IA (IAM)
IDS	intrusion detection system	tietoturtohälytys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IEEE	Institute for Electrical and Electronics Engineers	"organisaatio, jonka laatimat standardit ovat levinneet laajaan käyttöön erityisesti lähiverkkojen toteutuksessa (IEEE 802 - standardiperhe)"	YM (sekalaiset)
IETF	Internet Engineering Task Force	Internet-suosituksista ja standardeista ensisijaisesti vastaava elin	YM (sekalaiset)
IETF-standardi	IETF standard	IETF:n hyväksymä Internet-standardi	YM (sekalaiset)
iframe-hyökkäys	iframe attack	iframe-tekniikan avulla voidaan upottaa verkkosivulle toisia verkkosivuja, mitä ominaisuutta hyökkäjäät voivat hyödyntää	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IMAP	Internet Message Access Protocol	käyttäjän päätelaitteen ja sähköpostijärjestelmän välinen salaamaton yhteyskäytäntö, jonka nykyisin käytössä oleva versio on 4 (IMAP4)	AS (asiointi)
immateriaalioikeudet	intellectual property rights (IPR)	aineettomat oikeudet, mm. tekijänoikeus, patentti-, malli-, tavaramerkki- ja toimimioikeus	JU (juridiset)
impersonaatio	impersonation	toisena henkilönä tai organisaationa esiintyminen, tekeytyminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
imuroida	download	ks. hakea	YM (sekalaiset)
inaktiivinen haittaohjelma	inactive malware	haittaohjelma, joka ei ole toiminnassa vaan esim. asennuspaketina tai odottamassa aktiivintokomentoa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
informaatioodankäynti	information warfare	ks. tietosodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
infrastruktuuri	infrastructure	ks. perusrakenne	YM (sekalaiset)
infrastruktuurisodankäynti	infrastructure warfare	yhteiskunnan perusrakenteisiin kohdistuva tietosodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Internet-palveluntarjoaja	Internet service provider (ISP)	yritys, joka tarjoaa asiakkailleen liitännän Internetiin ja sitä kautta saataviin palveluihin	YM (sekalaiset)

Internet-sivusto	Internet site, web site, WWW site	ks. verkkosivusto	YM (sekalaiset)
IP	Internet protocol	Internetin verkkokerroksen standardi yhteyskäytäntö	YM (sekalaiset)
IP-osoite	IP address, IP number	"Internetin kytketyn tietojenkäsitely- tai tiedonsiirtolaitteen tai verkkoliittymän yksilöivä numeerinen tunnus Nykyisellään IP-osoite (IPv4) muodostuu neljästä 1 - 3 - numeroisesta luvusta (välillä 0..255), joita erottaa piste. IPv4:n osoitteet ovat 32-bittisiä ja jatkossa osoitteiden riittävyyden takaamiseksi käyttöön otettavat IPv6:n osoitteet 128-bittisiä."	YM (sekalaiset)
IP-osoitehujaus	IP spoofing	ks. verkko-osoitteen väärentäminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IPS	intrusion prevention system	tietomurtojen estojärjestelmä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IPSec	Internet Protocol Security	IETF-standardi IP-verkon kahden verkkoaseman välisen IP-tason liikenteen suojaamiseksi käyttämällä salaustekniikkaa ja valinnaisesti osapuolten tunnistamista	HT (hyökkäykset ja torjunta)
ISAC	Information Sharing and Analysis Center	Yhdysvalloissa hallinnon ja elinkeinoelämän yhteiselin perusrakenteiden turvaamiseen liittyvissä asioissa	TU (turvallisuuden hallinta)
ISAKMP	Internet Security Association and Key Management Protocol	Internet-standardi osapuolten väliseen avaintenvaihtoon	SA (salaus)
ISO 9000		laadunhallintaa koskeva standardiperhe	TU (turvallisuuden hallinta)
ISO/IEC 17799		ks. ISO/IEC 27000	TU (turvallisuuden hallinta)
ISO/IEC 27000		"ISO/IEC 27000 -sarja on joukko tietoturvallisuuden hallinnan parhaita käytäntöjä kuvaavia standardeja	
istunnolla ratsastus	session riding	Sarjaan sisältyy myös vanhempi ISO/IEC 117799 -standardi, joka pohjautui brittiläiseen BS 7799 -standardiin."	
		hyökkäys, jossa ratsastetaan uhrin autentikoidun istunnon kautta kohdesivustolle	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
istunnon kaappaus	session hijacking	istunnon kestäessä tapahtuva tietoturvallisuuden loukkaus, jossa tekeytyjä syrjäyttää oikean käyttäjän ja jatkaa tämän aloittamaa istuntoa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IT	information technology	tietotekniikka	YM (sekalaiset)
ITIL	Information Technology Infrastructure Library	"ITIL on malli, jossa kuvataan prosesseja ja hyviä käytäntöjä IT-palveluiden hallintaan Tietotekniikan palveluiden hallinnan ISO/IEC 20000 -standardi, joka mahdollistaa organisaation sertifoitumisen, on linjattu yhteen ITILin kanssa. http://www.itil-officialsite.com/ "	TU (turvallisuuden hallinta)
IT-rooli	IT role	käyttäjälle palvelujärjestelmässä annettu käyttöoikeuksien joukko	IA (IAM)
ITSEC	Information Technology Security Evaluation Criteria	EU:n laatimat tietoturvallisuuden arviointiperusteet, joiden soveltamista käsittelee käsikirja ITSEM - Information Technology Security Evaluation Manual	TU (turvallisuuden hallinta)
itsekorjaava koodi	error-correcting code	koodi (1), jonka avulla esitetty tieto voidaan entistää tietoon tulleista virheistä huolimatta, kun virheiden lukumäärä on tietyissä rajoissa	SA (salaus)
itsetahdistava jonsalaus	asynchronous stream cipher	"jonsalauksen menetelmä, jossa uusi avain määrätty edellisen avaimen ja edeltävän salatekstin funktiona Menetelmä on haavoittuva, sillä siirtovirheiden sattuessa vastaanottava pää saattaa menettää avaimen hallinnan."	SA (salaus)
itsevarmistava koodi	error-checking code, error- detecting code	koodi (1), jossa virheellinen merkki poikkeaa kaikista kelpaavista merkeistä, kun virheiden lukumäärän oletetaan pysyvän tietyissä rajoissa	SA (salaus)
IW	information warfare	tietosodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)

jakoäänösvarmistus	residue checking, modulo N checking	numeroarjan, esimerkiksi koodin oikeellisuuden varmistaminen siten, että numerosarja käsitetään kokonaisluvuksi ja sen yhteydessä käytetään varmisteena tämä luku tietyllä vakiolla jaettaessa muodostuvaa jakojäännöstä	SA (salaus)
jatkoalgoritit	checkpoint restart	keskeytyneen ajon jatkaminen varmistuskohdasta	YM (sekalaiset)
jatkuvuuden hallinta	continuity management	toimenpiteet toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi	TU (turvallisuuden hallinta)
jatkuvuussuunnitelma	(business) continuity (management) plan (BCP, BCMP)	"kriittisten ja tärkeimpien toimintaprosessien jatkuvuussuunnitelma Toimintojen ja niitä mahdollistavan tietojenkäsittelyn ja tiedonsiirron turvaaminen niin, että ne voivat jatkua kriisien, katastrofien, onnettomuuksien, toimintaolosuhteiden merkittävien muutosten ja häiriöiden aikana sekä niiden jälkeen. Kaikki ne toimenpiteet, jotka tulee tehdä kriittisen toimintaprosessin jatkuvuuden turvaamiseksi."	TU (turvallisuuden hallinta)
jatkuvuussuunnittelu	(business) continuity planning	"varautuminen toiminnan häiriöihin ja keskeytyksiin niin, että toimintaa voidaan jatkaa ja häiriöiden haittavaikutuksia rajoittaa	TU (turvallisuuden hallinta)
JavaScript		Jatkuvuussuunnittelu on jatkuva prosessi ja osa riskienhallintaa. Etsii tapoja jatkaa toimintaa niiden taustasyistä huolimatta. Kriittisen toiminnon vastuulla oleva työ."	YM (sekalaiset)
Java-sovelma	Java applet	makro-/komentokieli, jota käytetään yleisesti HTML-sivuilla toteuttamaan aktiivikomponentteja, esimerkiksi suorittamaan tarkistusrutiineita	YM (sekalaiset)
JHS-suositus	JHS recommendation	Java-ohjelmointikielillä laadittu aktiivikomponentti, joka usein ladataan verkosta päätelaitteella suoritettavaksi	YM (sekalaiset)
johtamissodankäynti	command-and-control warfare	julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) tuottama ja hyväksymä suositus, jolla pyritään parantamaan tietojärjestelmien ja niiden tietojen yhteentoimivuutta, luomaan edellytykset hallinto- ja sektorirajoista riippumattomalle toimintojen kehittämälle sekä tehostamaan olemassa olevan tiedon hyödyntämistä	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
jonosalaus	stream cipher	salakirjoitus muuntamalla tieto tietoaikioittain, yleensä biteittäin	SA (salaus)
julkaisija	issuer	"toiminnallinen rooli tai osapuoli, joka hallinnoi käyttäjäidentiteettitietoja ylläpitämässään käyttäjärekisterissä"	IA (IAM)
julkinen	public, (in the) public domain	Julkaisija voi itse vastata käyttäjäidentiteettien rekisteröinnistä tai sen lukuun voi toimia yksi tai useampi rekisteröijä."	YM (sekalaiset)
julkinen avain	public key	yleisesti tiedossa oleva tai tiedoksi saatavissa	SA (salaus)
julkisen avaimen infrastruktuuri	public key infrastructure (PKI)	julkisen avaimen menetelmässä käyttäjälle kuuluvasta avainparista se avain, joka on julkisesti saatavilla	SA (salaus)
julkisen avaimen järjestelmä	public key infrastructure (PKI)	ks. julkisen avaimen järjestelmä	IA (IAM)
julkisen avaimen menetelmä	public key method, public key encryption	julkisen avaimen menetelmän käytön mahdollistava järjestely, jossa nimityt varmentajat tuottavat käyttäjille avainparit, varmentavat ne digitaalisella allekirjoituksellaan ja jakavat ne käyttäjille, ylläpitävät julkisten avainten hakemistoja ja sulkulistoja sekä mahdollisesti antavat muita järjestelmän käyttöön liittyviä palveluja	SA (salaus)
julkisen avaimen salausjärjestelmä	public key encryption	"epäsymmetrinen salausmenetelmä, jossa kullakin salakirjoituksen käyttäjällä on kaksi matemaattisesti toisiinsa liittyvää avainta: julkisessa hakemistossa julkaistava julkinen avain ja vain käyttäjän hallussa oleva yksityinen avain	SA (salaus)
julkisen avaimen salausjärjestelmä	public key encryption	Yksityisellä avaimella salakirjoitettu tieto voidaan avata vain vastaavalla julkisella avaimella, ja päin vastoin."	SA (salaus)

juulisen avaimen varmenne	public key certificate	juulisen avaimen järjestelmässä varmentajan omalla yksityisellä avaimellaan allekirjoittama tieto, joka sisältää käyttäjän julkista avainta ja käyttäjää itseään koskevaa informaatiota	IA (IAM)
juulisuuslaki	Act on the Openness of Government Activities	laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)	JU (juridiset)
juurinimipalvelin	root name server	maakohtaista juurinimipalvelua tarjoava palvelin	YM (sekalaiset)
juurinimipalvelu	root name service	"DNS-verkkotunnusjärjestelmän maakohtainen autoritatiivinen nimipalvelu, jossa pidetään yllä ajantasaista tietokantaa maakohtaisista, esimerkiksi .fi-päätteisistä verkkoaluenimistä	YM (sekalaiset)
juurivarmenne	root certificate	Jokaisella organisaatiolla, jolla on rekisteröity verkkotunnus, on lisäksi oltava käytössään nimipalvelin, josta oman alueen nimet löytyvät."	IA (IAM)
jäljitettävyyys	traceability	tietyin varmennusorganisaation ylimmän varmentajan varmenne, jonka se on itse allekirjoittanut	TU (turvallisuuden hallinta)
jäljittäminen	auditing	mahdollisuus jälkeen päin saada yksityiskohtaisesti selville, mitä toiminnassa, esimerkiksi tietojenkäsittelyprosessissa tapahtui	TU (turvallisuuden hallinta)
jäljitysketju	audit trail	tietojärjestelmän käyttötietojen selvittäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
jäljityspaketti	trace packet	ks. kirjausketju	YM (sekalaiset)
järjestelmän kunnossapito	system maintenance	paketti, jonka käynti verkon kussakin solmussa aiheuttaa ilmoituksen solmusta verkonhallintaan	YM (sekalaiset)
järjestelmän omistaja	system owner	tietojärjestelmän pitäminen toimintakunnossa sekä virheiden korjaaminen	YM (sekalaiset)
järjestelmäseloste	system description	nimetty taho, jolla on valta tai valtuudet päättää järjestelmästä	YM (sekalaiset)
järjestelmävästaaava	system administrator	asiakirja, josta ilmenevät organisaation ylläpitämien tietojärjestelmien käyttötarkoitus ja niihin tallennettavat tietoryypit	YM (sekalaiset)
		henkilö, joka vastaa tietyn tietojärjestelmän toiminnasta	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
järjestelmävastuu	system responsibility	tietoteknisen järjestelmän omistajan vastuut käyttäjille ja ulkopuolisille, kuten vahingonkorvausvelvollisuus ja todistustaakka järjestelmän asianmukaisesta toiminnasta	TU (turvallisuuden hallinta)
jäännöstieto	residual data, residue	tietovälineeseen tai muistiin käsittelyn jälkeen jäänyt tieto, jota ei ole tarkoitettu säilyttää	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kaapata	hijack, commandeer	ottaa valtuutetta ja oikeudetta haltuun tai hallintaan	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kaapattu tietokone	zombie	ks. orjakone	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kaappaus	hijacking	ks. kaapata	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kaatua	crash	"pysähtyä odottamatta	YM (sekalaiset)
kahdentaa	duplex	Tietokoneen tai ohjelman kaatumisesta seuraa usein merkittävää haittaa, kuten tietojen tai niiden eheyden menetyks."	
kaikuvarmistus	echo checking, feedback error control	varmistustoimenpiteenä ylläpitää tai pitää käytettävissä rinnan kahta identtistä tiedostoa, laitetta tai järjestelmää, yleensä toistensa yhteydessä datansiirron virheiden paljastaminen lähettämällä vastaanotettu data takaisin lähetyspaikkaan, jossa sitä verrataan lähetettyyn dataan	TU (turvallisuuden hallinta)
kaistanrajoitus	bandwidth throttling	ks. kuormanrajoitus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kaksikäyttöavain	dual use key	avain, jota voidaan käyttää sekä salausavaimena että aidoitusavaimena	YM (sekalaiset)
kaksikäyttötuote	dual use product	"tuote, tekniikka tai palvelu, jolla voi olla sekä siviiliuunteinen että sotilaallinen käyttötarkoitus	SA (saltaus)
		Useat salaustekniikan tuotteet on luokiteltu vientivalvonnassa kaksikäyttötuotteiksi."	SA (saltaus)
kalastelu	phishing	ks. verkkourkinta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kameleontti	chameleon	tunnettu hyötyohjelma, johon on lisätty tuholaisohjelman ominaisuuksia	HT (hyökkäykset ja torjunta)

kannibalisointi	cannibalizing	"vähemmän kriittisten laitteiden osien hyödyntäminen varaosina Poikkeusoloissa ja saatavuushäiriöissä käytettävä menetelmä."	TU (turvallisuuden hallinta)
kansalaisvarmenne	citizen's PKI certificate	"henkilöllisyyden todistamiseen käytettävä sähköinen varmenne, joka pohjautuu väestörekisterijärjestelmään Kansalaisvarmenne sisältää mm. - varmentajan nimen - varmenteen haltijan nimen - haltijan sähköisen asiointitunnuksen (SATU) - varmenteen voimassaoloajan - varmenteen käyttötarkoituksen, sekä - muita tietoja, kuten tietoja varmentajan käyttämistä laskentamenetelmistä ja varmennepolitiikasta."	IA (IAM)
kansallinen tietoturvastrategia	Government Resolution on National Information Security Strategy	valtioneuvoston periaatepäätös 4.9.2003 kansallisesta tietoturvallisuusstrategiasta	TU (turvallisuuden hallinta)
kasvontunnistus	face recognition	"hahmontunnistuksen osa-alue Kolmiulotteinen kasvontunnistus hyödyntää kasvojen selvästi erottuvia kohtia, joita kutsutaan keskuskohtiksi: esimerkiksi silmien etäisyys, nenän leveys ja poskipäät. Niiden avulla voidaan vertailla ihmisten kuvia, ja erottaa kuvat samasta henkilöstä."	IA (IAM)
katastrofi	disaster, catastrophe	"erittäin vakava tapahtuma tai häiriö, jossa normaali toiminta lakkaa kokonaan tai sen jatkuvuus on uhattuna ja joka ei ole hallittavissa normaalein toipumistoinenpitein ja normaalein voimavaroin"	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAVALLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
katastrofisetoinen	disaster resistant	prosessi tai järjestelmä, jonka perustoiminnot jatkuvat toimintaolosuhteiden poikkeuksellisista muutoksista tai suuronnettomuudesta huolimatta	TU (turvallisuuden hallinta)
katastrofisuuunnitelma	disaster plan, emergency plan	tuhoisan vahingon tai toimintaolosuhteiden poikkeuksellisten muutosten varalle laadittava suunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
katkoton tehonsyöttö	uninterrupted power supply (UPS), no-break power supply	jatkuvan ja riittävän laadukkaan sähkövirran tuottaminen, esimerkiksi tietokoneeseen, syytötehon vaihteluista ja katkoksisista huolimatta	TU (turvallisuuden hallinta)
katselusuoja	display privacy filter	näytön sivuttaista näkyvyyttä rajoittava este tai suodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Katso		"Verohallinnon ja Kelan yhteinen palvelu organisaatioiden tunnistamiselle viranomaisasioinnissa	IA (IAM)
keksi	cookie	Katso-tunniste liittyy aina organisaatioon ja se on henkilökohtainen."	AS (asiointi)
kelpoisuus	validity	1) asetettujen vaatimusten täyttämisen 2) kelpoisuuden (1) aikaan tai paikkaan sidotut rajat"	YM (sekalaiset)
kelpuutus	validation	kelpoisuuden myöntäminen tai toteaminen	YM (sekalaiset)
Kerberos		"joukko hajautetuissa tietojärjestelmissä käytettyjä monipuolisia tunnistuksen, pääsynvalvonnan, resurssiaidonnuksen ja avaintenjakelun toimintoja, jotka on toteutettu monissa käyttöjärjestelmissä	IA (IAM)
Kerchoffsin periaate	Kerchoffs' principle	IETF-standardi RFC 1510"	
		periaate, jonka mukaan käytetty salakirjoitusmenetelmä täytyy olettaa vihollisen tuntemaksi, jolloin voi vain luottaa salausavaimen salassa pysymiseen	SA (saltaus)

kerta(käyttö)salasana	one-time password (OTP)	tunnussana tai salasana, joka kelpaa vain yhden käyttökerran	IA (IAM)
kerta-avain	one-time key	salasavain, jota käytetään vain yhden tapahtuman tai siirron ajan	SA (salaus)
kertakirjautuminen	single sign-on (SSO)	"pääsynvalvonnan toteutustapa, jossa käyttäjä pääsee yhdellä tunnistautumisella kaikkiin saman pääsynvalvonnan piirissä oleviin palveluihin ja resursseihin käyttövaltuuksiensa puitteissa	IA (IAM)
kertasalaus	one-time pad	Kts. myös E-SSO ja web-kertakirjautuminen" "jonosalauksen menetelmä, jossa avain on täysin satunnainen ja yhtä pitkä kuin salakirjoitettava teksti Menetelmä on turvallinen, mutta avaimen pituuden takia hankala käyttää."	SA (salaus)
kertatunnus	one-time password (OTP)	sama kuin kerta(käyttö)salasana	IA (IAM)
kerta-uloskirjautuminen	single log-out (SLO)	keskitetty uloskirjautuminen useista järjestelmistä	IA (IAM)
keskimääräinen toiminnassaoloaika	MTBF (mean time between failures)	keskimääräinen häiriötön aika laitteen vikaantumisten välillä, sen edellisestä aluperäiseen kuntoon saattamisesta (korjauksesta) laskien	TU (turvallisuuden hallinta)
keskusteluryhmä	discussion group, newsgroup, news	Internetin palvelu, jonka avulla käyttäjät voivat lukea ja kirjoittaa aiheittain jaoteltuja artikkeleita, ilmoituksia tai mielipiteitä	AS (asiointi)
kevyt salaus	weak encryption	"salaus, joka ei välttämättä kestä väsytyshyökkäystä Esim. 56 bitin avainta käyttävää symmetristä salausta pidetään kevyenä."	SA (salaus)
kevyt tunnistus	weak authentication, weak identification	tunnistamismenetelmä, jossa käyttäjän todentaminen tapahtuu käyttäen vain yhtä seuraavista kolmesta tekijästä: mitä henkilö on, mitä henkilöä on tiedossa, mitä henkilöä on hallussa	IA (IAM)
kieltoista	Robinson list	rekisteriin tai verkkopalveluun liittyvä luettelo niistä rekisteröidyistä tai palvelun käyttäjistä, jotka eivät halua itseään koskevia tietoja käytettävän kaupallisesti	JU (juridiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
kielto-oikeus	right to object	rekisteröidyn oikeus kieltää rekisterinpitäjää käsittelemästä häntä koskevia henkilötietoja markkinointia, mainontaa, sukututkimusta ja eräitä muita lain yleensä sallimia tarkoituksia varten	JU (juridiset)
kiistattomuus	non-repudiance	ks. kiistämättömyys	JU (juridiset)
kiistämättömyys	non-repudiation	"tietoverkossa eri menetelmin saatava näyttö siitä, että tietty henkilö on lähettänyt tietyn viestin (alkuperän kiistämättömyys), vastaanottanut tietyn viestin (luovutuksen kiistämättömyys), tai että tietty viesti tai tapahtuma on jätetty käsiteltäväksi	JU (juridiset)
kiistaa	repudiate	Luovutukseen tai käsiteltäväksi jättämiseen voidaan liittää aikaleima, joka todistaa viestin saapumisajankohdan."	JU (juridiset)
kirstijävirus	ransomware, cryptovirus, cryptotrojan, cryptoworm	kieltää olevansa tietyn viestin lähettäjä tai vastaanottaja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kirjausketju	audit trail	haittaohjelma, joka salakirjoittaa uhrina olevan verkkoaseman tietoja luvaten avata ne vaatimastaan lunnassummasta	TU (turvallisuuden hallinta)
kirjepommi (1)	letter bomb	alkutositteiden, syöttötietojen ja tulosteiden aukoton ketju, jonka avulla on mahdollista jäljittää yksittäisen tiedon käsittelyvaiheet	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kirjepommi (2)	mail bomb, post bomb, parcel bomb	sähköpostiviesti, jonka tarkoituksena on vahingoittaa vastaanottajan järjestelmää	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kirjoitusvaltuus	write authority	kirjeessä lähetettävä räjähtävä aine tai laite	IA (IAM)
kolmas mies -hyökkäys	man-in-the-middle attack	valtuus lisää tai muuttaa tietoja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kolmas osapuoli	third party	ks. välitietoyhteyshyökkäys	YM (sekalaiset)
		ks. luotettu taho	

komentopalvelin	command-and-control server	"palvelin, jonka välityksellä bottiverkon ylläpitäjä hallinnoi bottiverkkoon kuuluvia päätelaitteita Komentopalvelin voi esimerkiksi komentaa bottiverkkoon kuuluvia päätelaitteita päivittämään itsensä, osallistumaan palvelunestohyökkäykseen tai lähettämään roskapostia." ennalta komentokielellä kirjoitettujen peräkkäin toteutettavien kommentojen muodostama kokonaisuus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
komentosarja	script	"epäitsenäinen komentosarjakiielellä toteutettava ohjelma	YM (sekalaiset)
komentosarjasovelmia	scriptlet	Komentosarjasovelmia voi toimia esimerkiksi HTML-kielillä toteutetun verkkosivun osana ja sen avulla voidaan toteuttaa esimerkiksi animaatioita ja pikavaihtoja sekä erilaisia tehosteita." usean luottamusverkon yhteenliittymä	YM (sekalaiset)
konfедераatio	confederation	"riskien hallinnan tavoite, keino tai menetelmä, suunnitelmallinen jatkuva toiminta, kertaluonteinen tai toistuva toimenpide, jolla varaudutaan tai suojaudutaan (tieto)turvaloukkauksia tai haitallisia tapahtumia vastaan Kontrollit ovat ehkäiseviä, havaitsevia (ilmaisevia) tai korjaavia kts. varmistus, tarkastus, valvonta"	IA (IAM)
kontrolli	control	ks. salakirjoitus, salasana, salausavain ks. salausavain	TU (turvallisuuden hallinta)
koodi	code	tiedon esittäminen koodittuna, esimerkiksi salakirjoitettuna	YM (sekalaiset)
koodiavain	code key	kooditetun tai salakirjoitetun tiedon muuntaminen alkuperäiseen muotoonsa	SA (salaus)
koodiesitys	coded representation	aineiston kokoaminen jakelua varten	YM (sekalaiset)
koodin avaaminen	decryption, deciphering	verkkosaeman tietoliikenneporttien systemaattinen läpikäynti avointen porttien löytämiseksi	SA (salaus)
koostaminen	syndication		YM (sekalaiset)
koputus	port knocking		HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
korjauspaketti	service pack	yleensä moniin eri toimintoihin liittyviä korjauksia sisältävä ohjelman päivityspaketti, joka voi koostua useista tiedostoista	YM (sekalaiset)
korjaustiedosto	hot fix, patch	tietyn ongelman ratkaisuun suunniteltu ohjelman päivitystiedosto	YM (sekalaiset)
korruptoituminen	corruption	ks. tietojen turmeluminen	YM (sekalaiset)
kotiorganisaatio	home organization	organisaatio, joka vastaa luottamusverkostossa (ja muutenkin) loppukäyttäjien tunnistamisesta ja käyttäjätietojen hallinnasta	IA (IAM)
koukkaus	leapfrog attack	hyökkäys yhden tai useamman kolmannen osapuolen verkkoaseman kautta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
krakkeri	cracker	ks. murtautuja, murto-ohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kriisi	crisis	"vakava poikkeustilanne, joka vaatii erityistoimenpiteitä	TU (turvallisuuden hallinta)
kriisinhallinta	crisis management	katastrofi, kriisi, hätätilanne, poikkeustilanne tarkoittavat yleisesti samaa." prosessi, jolla organisaatio hallitsee toimintaansa kriisin, katastrofin, onnettomuuden, poikkeustilanteen, toimintaolosuhteiden merkittävän muutoksen ja häiriön aikana sekä toipumista sen jälkeen	TU (turvallisuuden hallinta)
kriisinhallintasuunnitelma	crisis management plan	ks. katastrofisuuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
kriittinen infrastruktuuri	critical Infrastructure	"rakenteet ja toiminnot, jotka ovat välttämättömiä yhteiskunnan jatkuvalle toiminnalle Kriittiseen infrastruktuuriin kuuluu sekä fyysisiä laitoksia ja rakenteita että sähköisiä toimintoja ja palveluja, se muodostuu niistä välineistä ja laitteista, palveluista ja tietojärjestelmistä, jotka ovat kansakunnalle niin elintärkeitä, että niiden toimintakyvyttömyydellä tai tuhoutumisella olisi heikentävä vaikutus kansalliseen turvallisuuteen, kansantalouteen, yleiseen terveyteen ja turvallisuuteen sekä valtionhallinnon tehokkaaseen toimintaan. Toimialat on esitetty kriittisen infrastruktuurin EU-direktiiviehdotuksessa."	TU (turvallisuuden hallinta)

kryptaus	encryption	ks. salakirjoitus, salaus	SA (salaus)
kräkkeri	cracker	ks. murtautuja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kuittaus	confirmation, acknowledgement	tieto sanoman vastaanottajalta tai välittäjältä lähetäjälle siitä, että sanoma on vastaanotettu	AS (asiointi)
kuitti	cookie	ks. eväste	AS (asiointi)
kulunvalvonta	passage control, physical access control	ovien ja kulkuväylien tarkkailu tai valvonta, yleensä tarkoituksella estää asiattomien kulkua	TU (turvallisuuden hallinta)
kuoppaverkko	extranet	ks. vierasverkko	YM (sekalaiset)
kuoria kerrat	skim	jäljentää normaaliikäytön yhteydessä luovuttomasti luottokortti tai muu valtuuksia sisältävä tietoväline myöhempää väärinkäyttöä varten	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kuormanrajoitus	bandwidth throttling	verkossa siirrettävän datamäärän tarkkailu ja tarvittaessa rajoittaminen, jotta verkko tai palvelin eivät ylikuormitu	YM (sekalaiset)
kylmä varakeskus	cold site	toimitilat ja ei toiminnassa oleva laitteisto, jotka voidaan ottaa käyttöön kun normaalisti käytettävän toimitilan käyttö häiriintyy tai estyy	TU (turvallisuuden hallinta)
kylmäkäynnistyshyökkäys	cold boot attack	menetelmä, jossa pyritään pääsemään käsiksi kiintolevyn salausavaimiin tai muuhun sensitiiviseen tietoon käyttämällä hyväksi tietokoneen keskusmuistin ominaisuutta säilyttää sisältönsä useita sekunteja tai jopa minuutteja koneen sulkemisen jälkeen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
kypsyyden arviointimalli	maturity evaluation model	kriteeristö organisaation kypsyydystason arviointiin, tietoturvan osalta esim. COBIT ja Capability Maturity Model, CMM	TU (turvallisuuden hallinta)
kypsyyssmalli	Capability Maturity Model (CMM)	arvioi organisaation kykyä (kypsyyttä) toteuttaa prosesseja	TU (turvallisuuden hallinta)
kämmenietokone	personal digital assistant (PDA)	aluperin lähinnä henkilökohtaisen ajankäyrön hallintaan ja muistiokäyttöön suunniteltu laitekonsepti, joka on kehittyneessä yhtäältä täysiverisen PC-laitteen ja toisaalta viestin suuntaan	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
kämentunnistus	palm vein identification	biometrinen tunnistusmenetelmä, joka perustuu kymmenen verisuonten muodostaman kuvion tunnistamiseen	IA (IAM)
kännykkävirus	mobile phone virus	matkapuhelimella toimivaksi tarkoitettu virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
käsittelijä	processor	"1) ks. tietojenkäsittelijä 2) henkilötojen käsittelijä, joka on vaihtolovelvollinen"	YM (sekalaiset)
käynnistyslohkovirus	boot sector virus	virus, joka tarttuu käyttöjärjestelmän käynnistyslohkoon	HT (hyökkäykset ja torjunta)
käyntihuijaus	click fraud	kävijämäärärien manipulointi erilaisten erehdytys- ja houkuttelukeinoin klikkausten määrän lisäämiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
käytettävyys (1)	availability	ominaisuus, että tieto, tietojärjestelmä tai palvelu on siihen oikeutetuille saatavilla ja hyödynnettävissä haluttuna aikana ja vaaditulla tavalla	YM (sekalaiset)
käytettävyys (2)	usability	"ominaisuus, joka ilmentää sitä, miten järjestelmä, laite, ohjelma tai palvelu soveltuu suunniteltuun tarkoitukseen tietyille kohderyhmälle Hyvän käytettävyyden vastakohta on huono käytettävyys tai epäsopiisuus. Tähän käsitteseen viitataan joissakin yhteyksissä myös yleiskielen ilmauksilla käyttökelpoisuus, käyttöönsoveltuuus, helppokäyttöisyys ja käyttäjätavallisuus."	YM (sekalaiset)
käyttäjä	user	tietojärjestelmäpalveluja käyttävä henkilö, ryhmä tai ohjelma	AS (asiointi)
käyttäjähallinta	user management, identity management	käyttäjäidentiteetti- ja käyttäjätietojen ylläpito	IA (IAM)
käyttäjäidentiteetti	user identity	käyttäjätilin yksilöivä käyttäjän ilmentymä verkkopalvelussa	IA (IAM)

käyttäjän manipulointi	social engineering	"tietojen tai mihin liittyvien omaisuusarvojen luvaton hankinta urkkimalla tai harhauttamalla Vrt. sosiaalinen tiedustelu, toiseksi tekeytyminen"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
käyttäjän profiili	user profile	"palvelujärjestelmässä ylläpidettävät käyttäjätiliin liittyvät ominaisuudet, mm. käyttäjärooli Käyttäjän profiilin avulla voidaan ohjata palvelujen käyttöä ja personoida käyttäjän palvelunäkymää."	AS (asiointi)
käyttäjärekisteri	user register, user database	"käyttäjien identiteetti- ja tilitietojen säilytys- ja hallintapaikka Käyttäjärekisterin tekninen toteutustapa voi olla hakemisto, tietokanta, tiedostojärjestelmään perustuva tietovarasto tai näiden yhdistelmä."	IA (IAM)
käyttäjärooli	user role	"joukko käyttäjän ominaisuuksia, jotka liittyvät hänen tietotarpeittensa ja/tai toimintavaltuuksiensa määrittelyyn Käyttäjäroolia voidaan katsoa joko käyttäjän toimenkuvan näkökulmasta (työrooli) tai hänellä palvelujärjestelmissä olevien valtuuksien näkökulmasta (IT-rooli)."	IA (IAM)
käyttäjätili	user account	käyttäjän ja palveluntarjoajan välinen sopimus, joka mahdollistaa verkkopalvelujen käytön	AS (asiointi)
käyttäjätunnus	user identifier, user ID, username	tunnistamista varten annettu käyttäjätilin yksilöivä tunniste	IA (IAM)
käyttö (1)	use, utilization	(palvelun tai tietojärjestelmän) hyödyntäminen tarkoitukseensa	YM (sekalaiset)
käyttö (2)	operation(s)	työ tietoteknisen laitteiston pitämiseksi toiminnassa, mihin kuuluvat muun muassa alkuasetukset, toiminnan valvonta, töiden syöttäminen ja tietovälineiden asettaminen käyttölaitteisiinsa	YM (sekalaiset)
käyttöarkisto	working archive	käyttäjää tai keskuslaitteistoa lähellä sijaitseva arkisto, josta tallenteet saadaan tarvittaessa nopeasti esille	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
käyttöavain	dongle, key chip	"tietokoneen ohjelma-kohtainen lisävaruste, jota ilman ohjelmaa tai sen kaikkia ominaisuuksia ei voi käyttää" Käyttöavaimen tarkoituksena on estää ohjelman oikeudeton käyttö. Avaimen tulee olla kytkettynä tietokoneen liitäntään koko ohjelman käytön ajan. Vrt. USB-avain"	TU (turvallisuuden hallinta)
käyttövaltuudet	usage rights, access rights, authorizations	"tietojärjestelmän käyttäjälle tai esimerkiksi tietyn käyttöjärjestelmän omaavalle käyttäjäryhmälle myönnetty yksilöidyt oikeudet nimettyjen palveluelementtien tai muiden resurssien käyttöön" Käyttövaltuudet määrittelevät, miten ja millaisilla edellytyksillä käyttäjällä on oikeus käyttää ao. palveluelementtejä."	IA (IAM)
käyttövaltuuksien hallinta	usage rights management	resurssien käyttöoikeustietojen ja käyttäjien valtuustietojen ylläpito	IA (IAM)
käytäntö	protocol	"1) yleisesti sovittu menettely kahdenvälistä yhteydenpitoa varten 2) tietoliikenteessä säännöstö, jota lähettävän ja vastaanottavan laitteen tulee noudattaa, jotta datansiirto onnistuisi tarkoitetulla tavalla"	YM (sekalaiset)
laadunhallinta	quality management	asiakkaiden tarpeista ja odotuksista lähtevä organisaation toiminta, joka pyrkii toiminnan ja toimintaketjujen sekä niiden tuottamien tulosten korkeaan laatuun	TU (turvallisuuden hallinta)
laatu	quality	"kokonaisuuden menestymiseksi siltä tai sen osalta vaadittava ominaisuus tai ominaisuuksien joukko" Organisaation toimivuuden kannalta organisaation tuottamalta tai käyttämältä tiedolta vaadittavia ominaisuuksia voivat olla esimerkiksi eheys, luotamuskelisuus, lainmukaisuus, käytettävyys, kiistäväisyys ja todennettavuus."	YM (sekalaiset)

laatuvarmenne	qualified certificate, quality certificate	"Euroopan unionin sähköisen allekirjoituksen direktiivin vaatimukset täyttävä varmenne Laatuvarmennetta käytetään pelkästään allekirjoittamiseen, eikä siitä yleensä säilytetä kopioita."	IA (IAM)
ladata	download	ks. hakea	YM (sekalaiset)
laiteohjain	device controller, controller	laitteiston osa, joka ohjaa toisen laitteen toimintaa	YM (sekalaiset)
laiton kopio	pirate copy	ohjelman tai aineiston laittomasti tai sopimuksen vastaisesti valmistettu kopio	JU (juridiset)
laitteistoturvallisuus	computer security, facilities security, hardware security	"laitteistojen käytettävyyden, toiminnan, ylläpidon sekä laitteiden ja tarvikkeiden saatavuuden turvaavat toimenpiteet Laitteiston elinkaarta turvataan laitteistoturvallisuudella, johon kuuluvat asennuksen, takuun ja ylläpidon lisäksi erilaiset tukipalvelut ja -sopimukset sekä laitteiston turvallinen poisto elinkaaren lopussa."	TU (turvallisuuden hallinta)
langaton julkisen avaimen järjestelmä	wireless PKI	mobiiliviestinnässä käytettävä julkisen avaimen järjestelmä	YM (sekalaiset)
langaton lähiverkko	wireless local area network (WLAN)	langatonta tiedonsiirtoa hyödyntävä, useimmiten radiotekniikalla IEEE 802.11 -standardiperheen mukaisesti toteutettu lähiverkko	YM (sekalaiset)
laskennallisesti murtovarma	computationally secure	sellainen (salakirjoitus), jota ei uskota olevan mahdollista murtaa väsytystekniikkaa käyttäen nykyisin ajateltavissa olevalla laskentakapasiteetilla ja käytettävissä olevassa ajassa	SA (salaus)
laskennallisesti turvallinen	computationally secure	laskennallisesti murtovarma	SA (salaus)
lataus	payload	viruksen tai muun haittaohjelman se osa, joka on tarkoitettu tekemään tuotyo kohdekoneessa	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
latentti haittaohjelma	latent malware	haittaohjelma, joka tarkistushetkellä ei ollut aktiivinen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
LDAP	Lightweight Directory Access Protocol	TCP/IP-pohjainen hakemistopalvelujen saantikäytäntö	IA (IAM)
LEAP	Lightweight Extensible Authentication Protocol	toimittajakohtainen (Cisco) todennuskäytäntö WLAN-ympäristöön	IA (IAM)
leima	stamp	"yhteensä ulkopuolisen tahon dokumenttiin kiinnittämä tunniste, varmenne tai muu lisätieto	AS (asiointi)
leimata	stamp	Leimaa käytetään usein dokumenttiin liittyvän seikan varmentamiseen, hyväksymiseen tai valtuuttamiseen."	AS (asiointi)
levyrikko	disk crash, head crash	liittää leima, esimerkiksi tieto tapahtuma-ajasta viestiin, tiedostoon tai muuhun tietoon	YM (sekalaiset)
Liberty Alliance		vika, jossa magneettilevyn lukupää koskettaa levyn pintaa aiheuttaen tallennettujen tietojen tuhoutumisen kosketuskohdassa tai laajemminkin	IA (IAM)
liekitys	flame war	vuonna 2001 perustettu yli 150 organisaation yhteisö, joka kehittää ja julkaisee federoituun todentamismalliin perustuvia avoimia standardeja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
lieventävä kontrolli	mitigating control	verkossa käytävä kiihkeä keskustelu, joka syntyy ärsytysviestin perusteella seurauksia lieventävät ja toipumista edistävät kontrollit pyrkivät minimoimaan toteutuneen uhan aiheuttamaa vahinkoa	TU (turvallisuuden hallinta)
liipaisin	trigger	"1) tapahtuma tai ehto, jonka toteutuminen käynnistää tietyn toiminnan 2) mekanismi, joka havaitsee ehdon toteutumisen ja käynnistää toiminnan	YM (sekalaiset)
		Esim. 1: tietokannan toiminto, joka muutoksen tapahtuttua käynnistää ennalta ohjelmoidun sarjan tarkistus- ja päivitystoimenpiteitä Esim. 2: viruksen osa, joka havaitsee tartunnan tapahtuneeksi ja käynnistää latauksen"	

liitetiedosto	attachment file, attachment	"sähköpostiviestin mukana lähetettävä erillinen tiedosto Liitetiedosto voi olla tekstimuotoinen tai esimerkiksi ohjelma- tai kuvatiedosto."	AS (asiointi)
lisäke	plug-in	laitteistoon tai ohjelmistoon helposti kytkettävissä oleva sen toiminnallisuutta laajentava moduuli	YM (sekalaiset)
lohkosalaus	block cipher	salakirjoitus, jossa kiinteä määrä tietoa kirjoitetaan kerrallaan	SA (salaus)
loiskäyttö	war driving	suojaamattomien langattomien lähiverkkojen paikantaminen ja niiden luvaton käyttö esimerkiksi ajoneuvolla liikkuen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
loisohjelma	parasite, parasitic virus	haittaohjelma, yleensä virus, joka toimissaan lähinnä kuluttaa tietokoneen kapasiteettia, mutta saattaa tehdä muutakin vahinkoa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
loispalvelin	hidden server (Z)	"haittaohjelman asentama palvelinohjelmisto, joka mahdollistaa koneen haltijan kannalta ei-toivotun tietoliikenneyhteyden Ks. myös piilopalvelin"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
loki	log	"tiedosto, johon tehdään aikajärjestyksessä merkinnät tapahtumista ja niiden aiheuttajista	AS (asiointi)
lokietieto	logged data, log entry	Loki kerätään yleensä automaattisesti ja samaan järjestelmään liittyviä lokeria voi olla useita, esimerkiksi vikaloki, laskutusloki, turvaloki."	TU (turvallisuuden hallinta)
loppukäyttäjä	end user	"tietojärjestelmästä automaattisesti kirjautuva tapahtumatieto	YM (sekalaiset)
loppukäyttäjän käyttösäännöt	acceptable use policy (AUP)	Lokitieto voi sisältää erilaisia tunnistamistietoja ja koskea muun muassa sitä, kuka järjestelmää on käyttänyt tai miten ja milloin järjestelmää on käytetty samoin kuin tietoa erilaisista virhetilanteista."	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
lujitettu	rugged, ruggedized	ääriolosuhteita kestävään suunniteltu	YM (sekalaiset)
lukuvaltuus	read authority	valtuus lukea tietoja	IA (IAM)
luokitella	classify	"erottaa (esimerkiksi tietoja) ryhmiksi jollakin perusteella	YM (sekalaiset)
luokitus	classification, taxonomy	Tietojen luokittelamisen perusteena voi olla esimerkiksi niiden suojaustarve, omistajuus tai tosiaikaisuusvaatimus."	
luotaus	probing	luokkiin jakamisen kriteeristö tai tulos, jolla on toiminnallista tai oikeudellista merkitystä	YM (sekalaiset)
luotettavuus	reliability	tietojen hankkiminen verkkosemasesta tai sen käyttäjistä vahingonteon valmistelemiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
luotettu kolmas osapuoli	trusted third party (TTP)	ks. luotettu taho	YM (sekalaiset)
luotettu taho	trusted (third) party	"taho, johon viestinnän osapuolet tai järjestelmän käyttäjät luottavat Esimerkiksi viranomainen tai yritys voi luotettuna kolmantena osapuolena todentaa asioinnin osapuolet tai jonkun osapuolista. Vrt. todentaminen"	YM (sekalaiset)
luottamuksellinen	confidential	"vain tietyn henkilön tai tiettyjen henkilöiden tietoon tarkoitettu Valtionhallinnon turvaluokituksen mukaan luottamuksellinen vastaa III turvaluokkaan kuuluvaa tietoa."	YM (sekalaiset)

luottamuksellisuus	confidentiality	"1) tietojen säilyminen luottamuksellisina ja tietoihin, tietojenkäsittelyyn ja tietoliikenteeseen kohdistuvien oikeuksien säilyminen vaarantumiselta ja loukkaukselta 2) se, missä määrin luottamuksellisuutta pidetään tärkeänä"	YM (sekalaiset)
luottamusketju	trust chain	"aitouden todentamisketju, jota tarvitaan esim. tunnistamisessa Todentamisen vahvuus riippuu apuvälineitä käytettäessä koko luottamusketjun luotettavuudesta. Jokaiseen sidokseen on pystyttävä luottamaan ja jokaisen apuvälineen aitoudesta on voitava varmistua." sähköisessä asioinnissa edellytettävä varmuus käyttäjän oikeasta identiteetistä	IA (IAM)
luottamustaso	trust level		IA (IAM)
luottamustasoluokittelu	trust level classification	verkkopalvelujen luokittelu käyttäjien tunnistamiselta edellytettävän luottamustason suhteen	IA (IAM)
luottamusverkosto	circle of trust, trust circle	"joukko palveluntarjoajia ja tunnistajia, joiden kanssa käyttäjät voivat asioida turvallisesti kuin yhdessä ympäristössä."	IA (IAM)
lupahallinto	permission administration	"turvallisuuuden lupahallinto käsittää toimenpiteet, joilla annetaan suojattuihin resursseihin liittyviä oikeuksia Esim. valtuutetuille henkilöille annetaan pääsyoikeus kohteeseen, perehtymisoikeudet tietoihin, käsittelyoikeus tietojärjestelmään tai materiaaliin." säännösten tai sääntöjen vastainen käyttäjä, jolla ei ole käyttövaltuuksia	TU (turvallisuuuden hallinta)
luvaton	illegal, unauthorized		YM (sekalaiset)
luvaton käyttäjä	una uthorized user		YM (sekalaiset)
lähdekoodi	source code	tietokoneohjelma ohjelmoijien kirjoittamassa ja ylläpitokelpoisessa muodossa	YM (sekalaiset)
lähettää edelleen	forward	ks. välittää	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
lähiverkko	local area network; LAN	lyhyillä etäisyyksillä, usein yhden organisaation tai rakennuksen sisällä käytettävä nopea tietoverkko, joka on turvatekniikoilla eristetty yleisistä verkoista	YM (sekalaiset)
läpisaalaus	end-to-end encryption	salakirjoitettujen viestien toimittaminen lähettäjästä vastaanottajalle saakka ilman, että viestit välillä avataan ja salakirjoitetaan uudelleen	SA (salaus)
maatunnus	country code, country domain name	Internet-osoitteessa valtiota tai muuta maantieteellistä aluetta tarkoittava ylätason verkkotunnus	YM (sekalaiset)
MAC (1)	Message Authentication Code	ISO 8731-1 standardin mukaisesti symmetrisellä salauksella tuotettu varmistus	SA (salaus)
MAC-tunnistus	MAC identification	lähiverkossa olevan laitteen fyysiseen, yksiselitteiseen verkko-osoitteeseen perustuva päätelaitteen tunnistustapa	IA (IAM)
mainosrahoitteinen ohjelma	adware	"tietokoneohjelma, jonka käytön aikana näyttöön ilmestyy ohjelmakehitystä rahoittaneiden tahojen mainoksia ponnahdusikkunoissa tai mainospalkeissa	YM (sekalaiset)
makrovirus	macro virus	Mainosrahoitteisia ohjelmia saatetaan tarjota käyttäjille maksuttomasti tai muodollista korvusta vastaan."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
mato	worm	sovellusohjelman käsiteltäväksi tarkoitettuun dataan, esimerkiksi tekstidokumenttiin kätetty sovellusohjelman toimintaa ohjaavia tulkittavia makroja käyttäen kirjoitettu virus "haittaohjelma, joka leviää kopioitumalla itsenäisenä ohjelmiana, tarttumatta muihin ohjelmiin Madot voivat hyödyntää leviämiseensä esimerkiksi käyttöjärjestelmän suojauksessa olevia aukkoja. Mato saattaa haitata tietojärjestelmän tai yksittäisen tietokoneen toimintaa kuluttamalla näiden käsitteilykapasiteettia."	HT (hyökkäykset ja torjunta)

MID5	message-digest algorithm 5	tiivistealgoritmi, joka tuottaa 128-bittisen tiivsteen	SA (saltaus)
metatiedot	metadata	dokumenttien ja asiakirjallisen tiedon kontekstia, sisältöä ja rakennetta sekä niiden hallintaa ja käsittelyä kuvaavat tiedot	YM (sekalaiset)
MITMA	man-in-the-middle attack	välitvetohyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
mobiliililekirjoitus	mobile (digital) signature	matkapuhelimella tehtävä sähköinen allekirjoitus	AS (asiointi)
mobiliitunnistaminen	mobile identification	"matkapuhelimen SIM-kortin avulla tapahtuva tunnistaminen Tunnistaminen voi tapahtua muutamaa vaihtoehtoista tekniikkaa käyttäen: – tunnistetaan matkapuheliniittyvä puhelinsoiton tai lähetetyn tekstiviestin perusteella – tunnistetaan SIM-kortilla oleva tai siihen liitetty varmenne"	IA (IAM)
mobiliivarmenne	mobile certificate	matkapuhelimen SIM-kortilla oleva varmenne	IA (IAM)
modeemihyökkäys	war dialing	modeemia käyttäviin järjestelmiin murtautuminen puhelinnumeroita systemaattisesti kokeillen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
monen tekijän todennus	multi-factor authentication	menetelmä, jossa käytetään useampaa kuin yhtä todennustapaa, esimerkiksi varmennetta ja biometristä tunnistusta	IA (IAM)
monikanavatodennus	multi-channel authentication	"monen tekijän todennus, jossa todentaminen tapahtuu useampaa kuin yhtä viestintäkanavaa käyttäen Tavallisesti käytössä on varsinaisen viestintäkanavan rinnalla todentamsvaiheessa käytettävä toinen kanava, esimerkiksi matkapuhelin, jolla siirretään todentamistietoa esim. tekstiviestimuodossa, vastakutsua käyttäen tai soittamalla määrittäytyn numeroon."	IA (IAM)
monimuototodennus	multimodal authentication	ks. monen tekijän todennus	IA (IAM)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
moniosainen virus	multipartite virus, multi part virus	"useasta osasta koostuva virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
monistuva ohjelma	replicator	Virustorjunnassa jokainen osa on tuhattava erikseen." "ohjelma, joka tietyissä olosuhteissa monistaa itseään	HT (hyökkäykset ja torjunta)
monitoimikortti	multi-use smart card	Kyseessä on yleensä haittaohjelma, esimerkiksi virus, mato tai bakteeri." "toimikortti, jonka avulla voidaan käyttää useita erilaisia palveluja Esim. sähköinen henkilökortti, jota voi käyttää myös pankkikorttina ja terveyskorttina."	AS (asiointi)
monitori	monitor	sama kuin seurain	YM (sekalaiset)
monivarmennepäristö	multiple certificate environment	kaksi tai useampia varmennejärjestelmiä saman käyttäjäkunnan käytettävissä	AS (asiointi)
muistitikku	memory stick, USB memory	tietokoneen USB-väylään liitettävä pieni ja helposti kuljettava muisti, jota voidaan käyttää erillisen kovalevyn tai levykkeen tapaan	YM (sekalaiset)
muistivuoto	memory leak	ohjelmavirheestä johtuva ilmiö, jossa ohjelma varaa toistuvasti keskusmuistia enemmän kuin vapauttaa sitä ja täyttää vähitellen koko muistin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
murtaa	break, breach, crack	saada selville salasana tai salausavain tai avata salakirjoitettu tai muuten suojattu tieto laittomasti tai luvatta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
murtautua	crack	tunkeutua luvatta suojattuun kohteeseen, esimerkiksi tietojärjestelmään	HT (hyökkäykset ja torjunta)
murtautuja	cracker, cyber cracker	henkilö, joka tunkeutuu luvatta tietoverkkoon tai siinä olevaan tietoasemaan tai -järjestelmään mahdollisesti aiheuttaakseen vahinkoa	HT (hyökkäykset ja torjunta)

murto-ohjelma	cracker, cracking program	"tuntemattoman salasanan tai salausavaimen löytämiseen tarkoitettu valmisohjelma Murto-ohjelma perustuu yleensä kaikkien mahdollisten salasanojen tai avainten kokeiluun, mutta väsytystekniikan lisäksi on kehitetty muita menetelmiä, jotka hyödyntävät tietoa käyttäjistä, salakirjoitusmenetelmästä tai salakirjoitettavasta tai salakirjoitetusta viestistä."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
murtopakki	root kit, rootkit	ohjelmisto, joka sisältää valmiita välineitä murtautujan käyttöön, muun muassa viestien ja salasanojen sieppaamiseen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
musta lista	black list	poikkeusluettelo, jonka perusteella voidaan torjua ongelmia, esimerkiksi suodattaa tunnettuina roskapostittajina tiedetyistä osoitteista tuleva sähköposti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
mustahattu	black hat	nimitys hakkeriyhteisöjen vaarallisimmille osaajille, jotka eivät julkaise löytämiään haavoittuvuuksia ja hyödyntävät niitä omien periaatteittensa mukaisesti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
NAT	Network Address Translation	"Internet-standardi, joka määrittää lähiverkon sisäisten IP-osoitteiden antamisen ja niiden muuntamisen ulkoiseksi Internet-verkon osoitteiksi	YM (sekalaiset)
NCSC	National Computer Security Center	Osoitteen muunnos toteutetaan yleensä reitittimessä tai palomuurissa." "Yhdysvaltain liittovaltion hallinnon tietoturvanviranomainen ja NSA:n osasto, joka muun muassa laatii kehittämänsä turvalluuksien mukaisia tietojärjestelmien turvanormeja	TU (turvallisuuden hallinta)
NDA	non-disclosure agreement	Luokituksen tasoja ovat D, C1, C2, B1, B2 ja A1, joista A1 on tiukin." vaitilosopimus, jossa osapuolet sitoutuvat olemaan paljastamatta ulkopuolisille sopimuksessa määriteltyjä asioita	JU (juridiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
nettihäiriköinti	web abuse	"häiritsevä käyttäytyminen Internetissä Nettihäiriköintiä on esimerkiksi nettiprovosointi, nettikiusaaminen ja nettihäidistelu."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
nettilukko	net filter, web filter, Internet filter	ks. sisällönsuodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
nettiprovosointi	trolling	nettihäiriköintiä, jossa lähetetään ärsytysviestejä keskustelupalstoille tai muihin internetin palveluihin, ja jonka tarkoituksena on saada toiset käyttäjät reagoimaan voimakkaasti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
nettsuodatin	web filter	ohjelma, joka rajoittaa pääsyä web-osoitteisiin tai -palveluihin annettujen kriteerien mukaisesti tai estää tietynlaisten sivujen näytön	HT (hyökkäykset ja torjunta)
NGN	next generation network	kehittymässä oleva laajakaistainen uuden sukupolven tietoliikennetietoverkko, joka perustuu Internet-teknologiaan ja toimii yhteisenä monipalveluustana niin puhe- kuin erilaisille datapalveluillekin	YM (sekalaiset)
nigeriaiskirje	Nigerian letter	"eräs huijausviestityyppi, joka on saanut nimensä viestien yleisen alkuperämaan mukaan	HT (hyökkäykset ja torjunta)
nimenvaltaus	cybersquatting	Synonymymeja: 419-viesti, etumaksuhuijaus"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
nimimerkki	pseudonym	verkkotunnuksen oikeudeton käyttö tai haltuunotto käyttäjätunnus, joka ei välttämättä paljasta käyttäjän todellista identiteettiä	IA (IAM)
nimipalvelin	name server	osoitepalvelin nimi-osoite muunnoksia varten, esimerkiksi Internet-verkossa	YM (sekalaiset)
NIPC	National Infrastructure Protection Center	Yhdysvaltain valtionhallinnon virasto, jonka tehtävänä on yhteiskunnan perusrakenteisiin kohdistuvien uhkien torjuminen	TU (turvallisuuden hallinta)

NIST	National Institute for Standards and Technology	"Yhdysvaltain standardointiviranomainen Entiseltä nimitään NBS, National Bureau of Standards."	YM (sekalaiset)
nollapäivän aukko	zero-day vulnerability	paljastunut tietoturvaavaoittuvuus, johon ei ole vielä saatavilla olevaa korjausta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
normi	norm	yleisesti noudatettava sääntö, esimerkiksi sitova tekninen standardi	YM (sekalaiset)
notaaripalvelin	authentication server	verkkonotaarin toimintoja suorittava palvelin	AS (asiointi)
notaaripalvelut	notary services	verkkonotaarin palvelut, esimerkiksi aikaleimojen antaminen ja tiedostojen säilytys	AS (asiointi)
noutaa	download	ks. hakea	YM (sekalaiset)
NSA	National Security Agency	Yhdysvaltain kansallinen turvallisuusviranomainen	TU (turvallisuuden hallinta)
nuuskia	sniff	seurata verkon liikennettä tarkoituksena valvoa sitä tai hankkia tietoja verkossa liikkuvista viesteistä ja salasanoista	HT (hyökkäykset ja torjunta)
nuuskin	sniffer, packet sniffer	tietoverkossa ohjelmisto, joka lukee verkon liikennettä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
näppäinloki	key logger	tietokoneeseen salaa asennettu ohjelma, joka tallentaa käyttäjän kaikki näppäimen painallukset niin, että ohjelman asentaja voi ne myöhemmin lukea	HT (hyökkäykset ja torjunta)
OCIPEP	Office of Critical Infrastructure Protection & Emergency Preparedness	Kanadan elintärkeiden perusrakenteiden turvaamisesta huolehtiva viranomainen	TU (turvallisuuden hallinta)
ohitusmenettely	bypass procedure	toimenpiteet toiminnan edelleen jatkamiseksi häiriön tai virheen sattua sitä välittömästi korjaamatta	YM (sekalaiset)
ohjaus	control (1)	toiminnan kulun määrääminen annetun tavoitteen mukaisesti, usein palautteen perusteella	YM (sekalaiset)
ohjelmajäte	cruff	tarpeettomiksi käyneet mutta poistamatta jätetyt ohjelman osat	HT (hyökkäykset ja torjunta)
ohjelmajäte	plug-in program, plug-in	tietokoneohjelman lisäke	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
ohjelmistoturvallisuus	software security	"käyttöjärjestelmiin, varus- ja työkaluohjelmistoihin sekä muihin ohjelmistoihin kohdistuvat turvatoimet Näitä ovat esim. ohjelmistojen tunnistamis-, eristämis-, pääsynvalvonta- ja varmistusmenettelyt, tarkkailu- ja paljastustoimet, lokimenettelyt ja laadunvarmistus."	TU (turvallisuuden hallinta)
OID	object identifier	yksiöintitunnus	YM (sekalaiset)
oikeellisuus	accuracy	virheettömyys, yhtäpitävyys todellisen asiointilan kanssa	YM (sekalaiset)
oikeudenloukkaus	infringement, violation of right	henkiöllä tai organisaatiolla lain, yleisen tavan tai sopimuksen mukaan olevaa oikeutta vahingoittava tai heikentävä teko	JU (juridiset)
oletussalasana	default password	järjestelmän käyttöönottoa varten ennalta määritelty salasana, joka tulee tietoturvasyistä vaihtaa varsinaisen käytön alkaessa	IA (IAM)
OpenID		"1) hanke, jossa määritellään toimintakehikko avoimelle, hajautetulle, vapaasti käytettävissä olevalle sähköiselle identiteetille henkilökohtaiseen käyttöön 2) OpenID-toimintakehikossa käytettävä sähköinen identiteetti"	IA (IAM)
OpenPGP		PGP-menetelmän toteutus Internet-standardina	AS (asiointi)
operaattori	operator	organisaatio, joka vastaa palvelun tai järjestelmän käytännön toiminnasta ja ylläpidosta	YM (sekalaiset)
Orange Book		Yhdysvaltain liittovaltion dokumentti, joka esittää TCSEC-tietoturvakriteerit	TU (turvallisuuden hallinta)
organisaatiovarmenne	organisation certificate	"organisaatiolle luotu varmenne, jonka avulla voidaan osoittaa, että käyttäjä kuuluu organisaatioon ja jossa voidaan kertoa lisätietoja hänen roollistaan ja valtuuksistaan"	IA (IAM)

orjakone	zombie	verkkoasema, jonka hyökkääjä on valtuutetun käyttäjän tietämättä ottanut hallintaansa käyttäkseen sitä omiin tarkoituksiinsa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
osapuolen todentaminen	entity authentication	menetelmä tai prosessi, jolla todennetaan viestinnän osapuoli	IA (IAM)
OSI-viitemalli	OSI Reference Model	"ISO-standardointijärjestön avoimen järjestelmien yhteenliittäminen (OSI) - hankkeessa 1980-luvulla kehitetty malli, joka kuvaa järjestelmien välisessä kommunikoinnissa tarvittavat toiminnallisuudet seitsemänkerroksisena rakenteena OSI-mallin kerrokset alhaalta ylöspäin lueteltuna ovat: - fyysinen kerros - siirtoyhteyserros - verkkokerros - kuljetuserros - istuntokerros - esitystapakerros - sovelluserros"	YM (sekalaiset)
osoitehuijaus	homograph attack	"suositun nettipalvelun nimen väärin kirjoittaminen / kirjoitusvirhe johtaa todennäköisesti huijauksivulle	HT (hyökkäykset ja torjunta)
osoitteen kaappaus	address hijacking	Osoitehuijauksivivustot keräävät useimmiten sähköpostiosoitteita roskapostilistoille. Joissakin vakavimmissa tapauksissa huijauksivivustot koettavat kalastella palvelutunnuksia."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
OTA	over the air	IP-osoitteen luvaton muuttaminen tarkoituksena ohittaa palomuurin tai saada toiselle osoitettu tietoliikenne itselleen, tai esiintyä tämän osoitteen omistajana	YM (sekalaiset)
P2P-verkko	P2P network	langattomalla siirtotiellä, langattomasti ks. vertaisverkko	YM (sekalaiset)
P3P	Platform for Privacy Preferences	Internet-verkossa määritelty toiminto, jonka avulla käyttäjä voi todeta tietosuojansa koskevien vaatimusten ja palveluntuottajan tietosuojapolitiikan vastaavuuden	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
paikannus	positioning	sijainnin selvittäminen, esimerkiksi kartan ja kompassin tai matkaviestinverkon tukiasematietojen perusteella	YM (sekalaiset)
paikannusjärjestelmä	positioning system	joukko välineitä ja toimintoja, joita käyttäen voi saada selville sijainnin, esimerkiksi GPS	YM (sekalaiset)
paikata	patch	korjata virhe tai puute tilapäisjärjestelyin	YM (sekalaiset)
pakettisuodatin	packet filter	verkon solmussa ohjelma, joka tutkii solmun kautta kulkevat paketit ja estää annettujen kriteerien mukaisten pakettien edelleen lähtemisen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
pakkaaminen	compression, data compression	tiedon esittämiseen käytetyn datan määrän vähentäminen siten, että käyttötarkoituksen kannalta oleellinen tietosisältö säilyy	YM (sekalaiset)
pakkokeinolaki	Coercive Measures Act	määrittellee mm. ne ehdot, joilla Suomessa voidaan harjoittaa telekuuntelua, tekevalvontaa ja teknistä tarkkailua	JU (juridiset)
palautevarmistus	echo checking, feedback error control	ks. kaikuvarmistus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
paljastus	illegal disclosure	luottamuksellisen tiedon joutuminen lain tai sääntöjen vastaisesti ulkopuolisen tietoon	YM (sekalaiset)
palomuur	firewall	"järjestelmä, joka on suunniteltu estämään luvaton ja asiaton liikenne verkosta tai verkkolohkosta toiseen Usein palomuurin päättehtävä on toteuttaa suojamuuri Internetin tai muun avoimen verkon ja organisaation sisäisen suljetun verkon välille. Palomuuritekniikka perustuu muurin läpi kumppaankin suuntaan kulkevan liikenteen suodattamiseen edeltä määriteltyjen sääntöjen mukaisesti. Vain luvalliset paketit päästetään läpi, muut hylätään."	HT (hyökkäykset ja torjunta)

palomuurilohko	firewall segment	"palomuurilla suojatun verkon osa (etisverkko, DMZ), jonka palveluihin verkon ulkopuolisilla on mahdollisuus päästä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
palvelin	server	Organisaation verkossa voi olla useita palomuurilohkoja eristämässä erityyppisiä palveluja toisistaan."	YM (sekalaiset)
palvelinsovelma	servlet	tietokone, ohjelmisto tai näiden yhdistelmä, joka hoitaa tiettyjä tehtäviä muiden samaan verkkoon kytkettyjen verkkoasemien pyyntöjen ohjaamana tai niiden puolesta	YM (sekalaiset)
palvelinvarmenne	server certificate	"epäitsenäinen palvelimessa suoritettava ohjelma"	AS (asiointi)
palveluelementti	service element	palvelimelle myönnetty varmenne, jonka avulla käyttäjä voi varmistua siitä, asioiko oikean palvelimen kanssa	AS (asiointi)
palvelujärjestelmä	service system	palvelujärjestelmän toiminto, tieto tai muu resurssi, jonka käyttöä halutaan erikseen valvoa tai rajoittaa	AS (asiointi)
palvelun esto	denial of service, DoS	tietojärjestelmä, joka tarjoaa käyttäjille sovelluspalveluja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
palvelunestohyökkäys	DoS attack, saturation attack	tietojärjestelmän käytettävyyden heikentäminen tai lakkauttaminen siihen kohdistuneen hyökkäyksen avulla	HT (hyökkäykset ja torjunta)
palveluntarjoaja	service provider	"tietoverkon palveluun tai palvelimeen kohdistuva hyökkäys, jonka tarkoituksena on häiritä sen toimintaa tai lamauttaa se	AS (asiointi)
palvelutasosopimus	service level agreement (SLA)	Estohyökkäys tapahtuu yleensä siten, että palvelimeen lähetetään enemmän viestejä kuin se kykenee käsittelemään."	YM (sekalaiset)
		palvelujärjestelmän omistaja ja ylläpitäjä	AS (asiointi)
		palveluntarjoajan ja asiakkaan välinen sopimus, jossa on kuvattuna asiakkaalle tarjottava palvelu, palvelunlaadun taso, turvataso sekä muita sopimukseen liittyviä komponentteja	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TÄYLIESESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
palveluverkko	service network, value added network	tietoverkko, joka tarjoaa yleisille palveluja, kuten viesti-, pankki-, kauppaa-, opiskelu-, asiantuntija- tai asiointipalveluja	AS (asiointi)
papukaija	mockingbird	haittaohjelma, joka matkii luvallisen ohjelman toimintoja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
passiivinen hyökkäys	passive attack	hyökkäys, jonka tarkoituksena on vain saada järjestelmän tietoja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
PCI DSS	Payment Card Industry (PCI) Data Security Standard	PCI-standardi, kansainvälinen maksukorttialan tietoturvastandardi, jossa ovat mukana Visa International, MasterCard Worldwide, American Express, JCB ja Discover Financial Services	YM (sekalaiset)
PDA	Personal Digital Assistant	kämmentietokone	YM (sekalaiset)
PEAP	Protected Extensible Authentication Protocol	WLAN-verkoissa käytössä oleva turvallinen tapa siirtää todennustietoa osapuolten välillä	IA (IAM)
peesaus	piggybacking, tailgating	pääsynvalvonnan kiertäminen toimimalla luvallisen käyttäjän sivellä, esimerkiksi tämän kannolla ovesta kulkien tai toisen käyttäjän valtuudet kaappaamalla	HT (hyökkäykset ja torjunta)
peilata	mirror	ks. toisintaa	YM (sekalaiset)
pengonta	scavenging, dumpster diving	tietojen luvaton saanti jäännöstietoja tutkimalla esimerkiksi pois heitetyistä tulosteista	HT (hyökkäykset ja torjunta)
perkaus	debugging	järjestelmässä, esimerkiksi ohjelmassa ilmenneiden tai testauksen tuloksena havaittujen järjestelmän toimintaa, käytettävyyttä tai suorituskykyä haittaavien virheiden etsiminen, poistaminen ja korjaaminen	YM (sekalaiset)
perus(turva)taso	baseline security level	"velvoittava turvallisuuden minimitaso hallintoon ja toimittajille	TU (turvallisuuden hallinta)
perusrakenne	infrastructure	Mm. ISM3/CMM/CMMI/COBIT ja muut vastaavat arviointimallit pohjana" rakentamisen, organisoiminnin, kouluttamisen tai lainsäädäntö- tai muun työn tulos, joka on tarkoitettu pitkän ajan kuluessa mahdollistamaan tai helpottamaan taloudellisia tai yhteiskunnallisia toimintoja	YM (sekalaiset)

perusrekisteri	national base register	"viranomaisen ylläpitämä koko maan kattava hallinnollinen rekisteri Perusrekisterit ovat väestötietojärjestelmä, kiinteistörekisterit, liikenteen tietojärjestelmä ja yritysrekisterit."	AS (asiointi)
perusturvallisuus	baseline security	tietoturvallisuuden taso, jossa järjestelmän omistaja on varautunut vastaamaan rutiinomaisiin toimin normaalioloissa sattuviin vahinkoihin ja keskeytyksiin	TU (turvallisuuden hallinta)
perusvalmius	basic readiness	turvallisuuden ja varautumisen kannalta toiminnallinen tila, joka tulee saavuttaa ja ylläpitää normaaliaikana	TU (turvallisuuden hallinta)
peukaloita	tamper	ks. tietojen peukalointi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
PGP	pretty good privacy	julkisohjelmana saatava julkisen avaimen menetelmä, jota käytetään laajasti sähköpostin salakirjoittamiseen	AS (asiointi)
piilojäljite	web bug, pixel beacon	yhden kuva-alkion kokoinen vastaanottajalle näkymätön verkkojäljite, jollaista usein käytetään urkintatarkoituksiin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
piilokirjoitus	steganography	"salauksen tekniikka, jolla tiedon tai viestin olemassaolo pyritään kätkemään Perinteisiä piilokirjoituksen menetelmiä ovat mm. näkymättömän musteen käyttö tai tekstisivun pienentäminen in pisteeksi. Tietotekniikalla tietoa voidaan piilokirjoittaa esimerkiksi numeeriseen kuva- tai äänitiedostoon. Piilokirjoituksen tarkoituksena voi olla esimerkiksi tekijänoikeuden osoittaminen tai viruksen levittäminen. Taustakohinaa tai kuvapisteiden väriarvoja muunnetaan niin, että ihminen ei havaitse muutosta, mutta tekninen laite voi sen tehdä."	SA (salaus)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
piiloleima	digital watermark, digital fingerprint	"piilokirjoituksen avulla video-, kuva- tai äänitallenteeseen kätkeyty tieto, jota käytetään tallenteen valtuudettoman kopioinnin tai valtuudettoman kopion käytön estämiseen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
piilomoodi	stealth mode	Piiloleima voi olla piilokirjoitettu tai havaittava, salakirjoitettu tai ilmitekstiä."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
piilopalvelin	hidden server (1), concealed server	"salaisessa IP-osoitteessa toimiva palvelin Palvelimen osoite voidaan pitää salassa esimerkiksi siksi, että palvelimen käyttöä halutaan rajata. Ks. myös loispalvelin"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
piilovirus	stealth virus	virus, joka peittää läsnäolonsa niin, että viruksen torjuntaohjelma ei sitä havaitse	HT (hyökkäykset ja torjunta)
piiloyhteys	covert channel	tietojärjestelmässä tai tietoverkossa fyysinen tai looginen yhteys, joka mahdollistaa tiedon siirtämisen tai paljastamisen tietoturvaperiaatteiden vastaisesti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
pikaviestintä	instant messaging	"viestintämuoto, joka mahdollistaa reaaliaikaisen yhteydenpidon ennalta määrättyyn osallistujajoukkoon valittujen jäsenten välillä silloin, kun he ovat yhteydessä tietoverkkoon samanaikaisesti Pikaviestintää käytetään yleensä kahdenkeskiseen viestintään, kun taas verkkoyhteisöissä viestit tulevat näkyviin kaikille palveluun samanaikaisesti kirjautuneille."	AS (asiointi)

pimittää	suppress	estää (tiedon tai ohjelman) käyttäminen tai saaminen käytettäväksi	YM (sekalaiset)
PIN	personal identification number	henkilökohtainen tunnusluku	TU (turvallisuuden hallinta)
PING	Packet Internet Groper	tiedustelupakettien lähettämisen ja niihin vastaamisen yhteyskäytäntö	YM (sekalaiset)
ping-komento	ping command	käyttöjärjestelmän komento, jolla lähetetään tiedustelupaketti annettuun verkko-osoitteeseen sen selvittämiseksi, onko kohde verkossa ja toimiiko tietoliikenneyhteys	YM (sekalaiset)
PIN-koodi	PIN code	ks. tunnusluku	IA (IAM)
piraattikopio	pirate copy	ks. laiton kopio	JU (juridiset)
piratismi	piracy	aineettoman omaisuuden kuten ohjelman tai tietoaaineiston luvaton kopiointi ja koptoiden myynti tai muu käyttö hyötymistarkoituksessa	JU (juridiset)
piristoutuminen	fragmentation	toistuvien poistojen ja lisäämisten aiheuttama tietojen hajautuminen osiksi, jolloin muistin käyttö on tehotonta	YM (sekalaiset)
PKCS	Public Key Cryptography Standards	RSA Data Security Inc-yhtiön julkaisemat standardit, jotka määrittävät, miten julkisen avaimen menetelmiä tulee käyttää luotettavasti, turvallisesti ja yhteensopivasti	IA (IAM)
PKI	public key infrastructure	julkisen avaimen järjestelmä	IA (IAM)
PKI-varmenne	PKI certificate	julkisen avaimen järjestelmän mukainen varmenne	IA (IAM)
PKIX	Public Key Infrastructure (X.509)	Internet-yhteistyöhön kuuluva työryhmä, jonka tehtävänä on kehittää julkisen avaimen järjestelmän alaan kuuluvia standardeja	IA (IAM)
poikkeusolot	extraordinary circumstances, emergency conditions	"kansainvälisestä tilanteesta tai suuronnettomuudesta johtuva vakava vaara Suomen väestön toimeentulolle, talouselämälle, oikeusjärjestykselle, kansalaisten perusoikeuksille, maan alueelliselle koskemattomuudelle tai itsenäisyydelle"	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
poikkeustilanne	exceptional situation	"organisaatiota kohtaava tilanne, joka voi esiintyä myös normaalioloissa (ks. poikkeusolot), kuten tulipalo, sähkö- tai ilmastointihäiriö, tuhoisa rikos, lakko tai avainhenkilöstön menetykset, epidemia, räjähdys, toimintaolosuhteiden poikkeukselliset muutokset	TU (turvallisuuden hallinta)
poistovaltuus	delete authority	katastrofi, kriisi, hätätilanne, poikkeustilanne tarkoittavat yleisesti samaa."	IA (IAM)
polymorfinen virus	polymorphic virus	valtuus poistaa tietoja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
pommi	bomb	itseään muunteleva virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
POP	Post Office Protocol	viesti tai tuholaisohjelma, joka aiheuttaa kohteena olevan järjestelmän kaatumisen	AS (asiointi)
portaali	portal	käyttäjän päätelaitteen ja sähköpostijärjestelmän välinen salaamaton yhteyskäytäntö, jonka nykyisin käytössä oleva versio on 3 (POP3)	AS (asiointi)
porttiskannaus	port scan, port scanning	"verkkopalvelu, joka omien toimintojensa lisäksi tarjoaa pääsyn useisiin muihin palveluihin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
postituslista	mailing list, distribution list	Portaalin avulla tietoverkon, esimerkiksi Internetin, käyttäjä voi valita selaimessaan tarjolla olevat palvelut. Tiettyyn aihepiiriin keskittyvää portaalia kutsutaan teemaportaaliksi"	AS (asiointi)
potilastiedot	patient health record	tietokoneessa avoimna olevien porttien tiedustelu lähettämällä niihin yhteydenvauspyyntöjä ja tutkimalla vastauksia	AS (asiointi)
		sähköpostiosoitteiden luettelo, jonka avulla sama sähköpostiviesti voidaan lähettää yhdellä kertaa kaikille niille, joiden osoite on luettelossa	JU (juridiset)
		henkilön terveyttä ja hoitoa koskevat tiedot, joiden käsittelyssä on noudatettava potilaslain ja lain potilastietojen sähköisestä käsittelystä antamia määräyksiä	

protokolla	protocol	ks. käytäntö, yhteyskäytäntö	YM (sekalaiset)
protokollahyökkäys	protocol attack	yhteyshyökkäysten säännösten turvavoittojen turvavoittojen heikkouksien hyödyntäminen esim. salakuuntelemalla, muuntelemalla, toistamalla, alustamalla, heijastamalla ja palvelunestolla	HT (hyökkäykset ja torjunta)
provisiointi	provisioning	käyttäjä- ja käyttövaltuustietojen välittäminen palvelujärjestelmiin	IA (IAM)
puhdistus	purging	jäännösten poisto tietovälineistä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
puheentunnistus	speech recognition	puheen piirteiden avulla tapahtuva sanojen tai jatkuvan puheen automaattinen tunnistaminen ja muuttaminen konekoodiseen muotoon	IA (IAM)
puhelinurkinta	vishing	toiseksi tekeytymisen ja VoIP-tekniikan avulla suoritettavaa henkilökohtaisten tietojen urkintaa, jonka avulla tavoitellaan taloudellista hyötyä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
puhtaan pöydän politiikka	clear desk policy	"turvatoimet joilla suojataan luottamuksellisten aineistojen paljastumista, pienennetään tietoihin luvatta käsiksi pääsyn mahdollisuutta ja torjutaan tietojen katoamista ja vahingoittumista "	TU (turvallisuuden hallinta)
puhujan todennus	speaker verification	henkilöllisyyden todentaminen henkilön puheään perusteella	IA (IAM)
puhujan tunnistus	speaker recognition, speaker identification	henkilön tunnistus puheesta äänen ja puhettavan perusteella; sama kuin äänentunnistus	IA (IAM)
PUK	personal unblocking key	lukkiintuneen laitteen avauskoodi	TU (turvallisuuden hallinta)
puolustautuva tietoturvalisuus	defensive information security	tietoturvaluokitus, jossa painopiste on tunnettujen uhkien torjunnassa	TU (turvallisuuden hallinta)
Puolustustaloudellinen suunnittelukunta	National Board of Economic Defence	komiteaverkosto, johon on koottu asiantuntijoita hallinnosta ja elinkeinoelämästä, ja jonka tehtävänä on analysoida maan huoltovarmuuteen kohdistuvia uhkia ja niiden hallitsemiseksi tarpeellisia toimenpiteitä	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
puskurilyvuoto	buffer overflow	"ohjelmointivirheestä aiheutuva muistialueen ylitys, joita murtautajat pystyvät käyttämään hyväkseen Puskurilyvuodon tapahtuessa väärään muistipaikkaan menee väärää tietoa, jolloin yleensä sovellus kaatuu tai murtautuessa syötetään haluttua toimintaa suorittavaa ohjelmakoodia"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
puuttuminen	interference	toiminnan kulkuun tai tuloksiin valtuudetta vaikuttaminen	YM (sekalaiset)
päivityshuijaus	patch(ing) hoax	troijanhevonen, joka on naamioitu päivitystiedostoksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
päivitystiedosto	update file	ohjelmiston käyttömahdollisuuksien täydentämiseen tarkoitettu tiedosto	YM (sekalaiset)
pääkäyttäjä (1)	administrator, superuser	"1) käyttäjätunnus, jonka haltijalla on laajat oikeudet hallinnoida muiden käyttäjien käyttäjätunnuksia, laiteresursseja ja tiedostoja sekä järjestelmän suojauksia 2) käyttäjä, jolla on pääkäyttäjän (1) vastuu tietyn sovelluksen osalta"	YM (sekalaiset)
pääkäyttäjä (2)	root	Unix-ympäristön rooli, joka hallinnoi käyttöoikeuksia, asentaa ja päivittää käyttäjiin ohjelmia sekä suorittaa joitakin järjestelmätuen tehtäviä	YM (sekalaiset)
pääsy	access	tietojenkäsittelyssä mahdollisuus saada tietojärjestelmän tai tiedoston tietoja tai muuttaa niitä	AS (asiointi)
pääsynvalvonta	access control	tiedot, toiminnot ja menettelyt, joiden avulla palvelujärjestelmän tai sen palvelulelementtien käyttö mahdollistetaan vain valtuutetuille käyttäjille	IA (IAM)
pääsynvalvontalista	access control list (ACL)	tietojoukko, joka määrittelee käyttäjän pääsyoikeudet johonkin järjestelmään tai johonkin objektiin liittyvät käyttöoikeudet.	IA (IAM)
pääsynvalvontaohjelmisto	access control software	ohjelmisto, joka valvoo pääsyä tietojärjestelmiin tarkistamalla käyttäjien valtuudet	IA (IAM)

pääsyvaltuus	access authority, access right	valtuus tietojen saantiin tai käsittelyyn, esimerkiksi lukuvaltuus, kirjoitusvaltuus, poistovaltuus	IA (IAM)
päätepalvelin	terminal server	palvelin, jonka välityksellä voidaan käyttää työasemaovelluksia tarvitsematta asentaa niitä käyttäjän laitteelle	AS (asiointi)
pöytätestaus	desk checking	tietojärjestelmän tai sen osan, esimerkiksi ohjelman toimivuuden tarkastus jäljittämällä sen toimintaa tietokonetta käyttämättä	YM (sekalaiset)
raaka voima -tekniikka	brute force technique	ks. väsytystekniikka	HT (hyökkäykset ja torjunta)
RADIUS	Remote Authentication Dial-in User Services	tietoverkoissa yleisesti käytetty RFC-määrittysten mukainen todennuskäytäntö	IA (IAM)
RAID	redundant arrays of inexpensive disks, redundant arrays of independent disks	"vaativissa palvelinratkaisuissa usein käytetty levyjärjestely, jossa levy-yksiköitä voi vaihtaa ilman että palvelin sammutettaisiin tai että palvelu keskeytyisi Ensin mainittu englanninkielinen nimitys on alkuperäinen, jälkimmäinen myöhemmin vakiintunut."	TU (turvallisuuden hallinta)
rakenteinen virueenhallinta	structured error handling	ohjelmoinnissa välineet ja niiden käyttö virhetilanteisiin varautumiseksi sekä virheiden esiintuomiseksi ja käsittelemiseksi	YM (sekalaiset)
RBAC	role based access control	rooliperustainen pääsynvalvonta	IA (IAM)
redundanssi	redundance	"varakapasiteetti, ylijäämä, erityisesti tietoon liittyen Myös järjestelmässä voi olla ylijäämää esim. varaosina tai vaihtoehtoisina toimintatapoina tai moinistettuna osajärjestelminä. Redundanssi varmistaa järjestelmän toimintaa sietämällä virheitä tai osasysteemin tuhoutumisia."	YM (sekalaiset)
Reed-Solomon koodi	Reed-Solomon code	itsekorjaava koodi, jolla on useita käyttöaloja, esimerkiksi datansiirrossa, matkaviestinnässä ja datan tallennuksessa tietovälineisiin	SA (salaus)

SUOMENKIELINEN TERMI TAVALLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
rekisterimerkintärikos	falsification of register entry	väärän tiedon antaminen rekisteriviranomaiselle tai sen hyväksikäyttö (rikoslain 16 luku 7 §)	JU (juridiset)
rekisterinpitäjä	registrar	henkilö, yhteisö tai säätö, jonka käyttöä varten rekisteri perustetaan ja jolla on oikeus määrätä sen käytöstä, tai jonka tehtäväksi rekisterinpito on lailla säädetty	JU (juridiset)
rekisteröijä	registration authority	toiminnallinen rooli tai osapuoli, joka vastaa käyttäjätiedon perustamisesta hallitua luottamustasoa vastaavan poliittikan mukaisesti	IA (IAM)
rekisteröinti	registration	prosessi, jossa käyttäjälle perustetaan käyttäjätiedon ja annetaan siihen liittyvät tunnistetiedot ja -välineet	IA (IAM)
rekisteröity	register object, data subject	"1) kohde, jota rekisterissä oleva tieto koskee 2) henkilö, jota henkilörekisterissä oleva tieto koskee"	JU (juridiset)
retrovirus	retrovirus	virus, joka kohdistaa hyökkäyksensä viruksentorjuntaohjelmaan ja -tiedostoihin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
revokointi	revoking	varmenteen voimassaolon peruuttaminen	IA (IAM)
Rijndael-menetelmä	Rijndael method	ks. AES	SA (salaus)
riski	risk	"1) todennäköisyys, että uhka toteutuu aiheuttaen tietyn menetyksen tai vahingon 2) uhkaan liittyvän vahingon rahallinen arvo tai odotusarvo (= arvo x todennäköisyys)	YM (sekalaiset)
riskianalyysi	risk analysis	Riski voi olla myös mahdollisuus menettää päämääräksi asetettu seikka." systemaattisiin menetelmiin tapahtuva uhkien todennäköisyyden ja vahingon arviointi	TU (turvallisuuden hallinta)
riskien arviointi	risk assessment	uhkien ja haavoittuvuuksien arviointi vakavuuden ja todennäköisyyden perusteella	TU (turvallisuuden hallinta)

riskien arvottaminen	risk evaluation	riskien vaikutuksien arviointi	TU (turvallisuuden hallinta)
riskienhallinta	risk management	"järjestelmällinen toiminta riskien rajoittamiseksi niin, että ne ovat optimisuhteessa riskien rajoittamisen kustannuksiin samalla kun organisaation toiminnalle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa Riskien hallinta on jokaisen hallinnon tehtävää suorittavan henkilön vastuulla; erikseen organisoitu riskienhallintatoiminto tukee hallinnon johtamista. Riskienhallinnan vaihteita ovat riskianalyysi, riskienhallintamenetelmän valinta, päätös riskien poistamisesta, alentamisesta tai pitämisestä omalla vastuulla, sekä riskienhallinnan organisointi."	TU (turvallisuuden hallinta)
riskin arvo	value at risk	riskin arvo toteutuessaan ja sen vaikutus (liike) toimintaan	TU (turvallisuuden hallinta)
r-komento	r command	"Unixin etäkomento, jolla kohdekonetta voidaan käyttää käyttömukavuuden lisäämiseksi ilman salasanaa Käyttäjän todentaminen tapahtuu kohdekonneessa käyttäjän kotihakemistossa olevan .rhosts-tiedoston avulla. r-komentoja ovat rlogin, rsh, rcp, rdist. Ne voidaan korvata turvallisemmalla SSH -ohjelmalla."	YM (sekalaiset)
rlogin		etäkäytön mahdollistava Unix-käyttöjärjestelmän palvelu	YM (sekalaiset)
robottiohjelma	bot	ks. botti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
rooliperustainen pääsynvalvonta	role-based access control (RBAC)	käyttäjärooleihin ja niihin liitettyihin käyttövaltuuksiin perustuva pääsynvalvontapolitiikka	IA (IAM)
roolivarmenne	role certificate	varmenne, joka vahvistaa sekä henkilön henkilöllisyyden että oikeuden toimia jossakin roolissa kuten tietyssä työtehtävässä	IA (IAM)
roskaindeksointi	spamdexing	tietoverkossa tarjotun sivuston varustaminen turhilla ja mahdollisesti harhaanjohtavilla hakusanoilla sivuston näkyvyyden parantamiseksi verkon hakupalveluissa ja halutun hakutuloksen aikaansaamiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
roskaposti	junk mail, spam	"vastaanottajan kannalta ei-toivottu keskusteluryhmä- tai sähköpostiviesti, joka usein lähetetään mainostarkoituksessa suurelle vastaanottajajoukolle yhdellä kertaa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
roskapostiansa	spam trap	Roskapostia saatetaan lähettää myös häirintätarkoituksessa." "1) sähköpostiosoitteeseen tehty muutos, joka tekee osoitteesta virheellisen niin, että ihmisen oletetaan osaavan korjata virheen mutta roskapostia lähetettävän ohjelman ei Esim. sähköpostiosoite ""nimi@osoite"" muutetaan muotoon ""nimi-ät-osoite"" 2) sama kuin roskapostisuodatin"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
roskapostisuodatin	spam filter	ohjelma, joka pyrkii havaitsemaan saapuvan roskapostin ja poistaa tai merkitsee epäilyttävät viestit tai ohjaa ne eri kansioon	HT (hyökkäykset ja torjunta)
RPC	remote procedure call	etäkutsu	YM (sekalaiset)
RSA	Rivest-Shamir-Adelman algorithm	epäsymmetrinen salaus- ja allekirjoitusalgoritmi, jossa avaimen pituudella ei ole ylärajaa	SA (salaus)
RSS-syöte	RSS feed	"World Wide Web Consortiumin piirissä kehitettävä verkkosyöte	YM (sekalaiset)
S/MIME	Secure MIME, Secure/Multipurpose Internet Mail Extensions	RSS-syötteiden lukemiseen tarvitaan RSS-lukuohjelma, kts. syötteiden lukuohjelma." MIME-sähköpostin laajennus, joka määrittelee menetelmät, joilla MIME-muotoisia sähköpostiviestejä salataan ja allekirjoitetaan varmenteita hyödyntäen	YM (sekalaiset)

saastuminen	contamination	vieraan ja asiattoman tai vahingollisen aineksen sekoittuminen käytettävään tietoon tai ohjelmaan niin, että tämä menettää käyttökelpoisuutensa	YM (sekalaiset)
saatavuus	availability	ks. käytettävyys (1)	YM (sekalaiset)
saavutettavuus	accessibility	kohteen, kuten palvelun, verkkosivuston tai tiedon ominaisuus, että siihen on riittävän esteetön, vaivaton tai nopea pääsy	YM (sekalaiset)
salain	encryptor	salauksen suorittava laite tai ohjelma	SA (salaus)
salainen	secret	"vain tiettyjen harvojen tietoon tarkoitettu	YM (sekalaiset)
salainen avain	secret key	Valtionhallinnon turvaluokituksen mukaan II turvaluokkaan kuuluva asiakirja, joka sisältää erittäin arkaluonteista, salassa pidettävää tietoa."	SA (salaus)
salakirjoittaa	encrypt	symmetrisessä salauksessa käytettävä, toisilta salassa pidettävä avain "käyttää menetelmää tiedon esityksen muuttamiseksi sellaiseksi, että tiedon alkuperäinen sisältö on mahdollista saada selville vain samaa tai soveltuva käänteistä menetelmää käyttäen	SA (salaus)
salakirjoitus	encryption	Salakirjoittaminen tapahtuu salausavainta käyttäen tietyin salausalgoritmin mukaisesti."	SA (salaus)
salakuuntelu	eavesdropping, wiretapping	salakirjoittaminen tai sen tulos "oikeudeton teknisellä laitteella tapahtuva toisen puhelujen kuuntelu tai viestien lukeminen tai tallentaminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
salakäyttö	derf	Salakuuntelu on rikoslain 24:5 mukainen tieto- ja viestintärikos."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
salalause	passphrase	toimintaan jätetyn tietokoneen luvaton käyttö "yleensä kielen sanoista muodostettu lause, jota käytetään salasananä Salalause saattaa olla yli 100 merkin pituinen, jolloin sitä on - sanojen valinnasta ja kielestä riippuen - paljon vaikeampi murtaa kuin tavanomaista 6-8 merkin salasanaa."	IA (IAM)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
salaovi	trap door	"1) ohjelmaan tahallisesti sijoitettu valtuudettoman pääsyn mahdollisuus 2) sama kuin takaportti"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
salasana	password	vain käyttäjän tiedossa oleva merkkijono, jonka avulla tietojärjestelmä voi todentaa annettua käyttäjätunnusta vastaavan käyttäjätiedentiteetin	IA (IAM)
salasanahallinto	password management	salasanojen käytön ja suojausten periaatteiden ja menettelyjen määrittely, ylläpito ja valvonta	IA (IAM)
salasatunnistus	password identification	käyttäjän todennus salasanan perusteella	IA (IAM)
salasanoma	encrypted message	salakirjoitettu tai piilokirjoitettu sanoma	SA (salaus)
salassa pidettävä tieto	information in confidence	"laissa salassa pidettäväksi säädetty asiakirja tai tieto	TU (turvallisuuden hallinta)
salassapitorikkomus	breach of secrecy	Suomessa salassapitoa koskevia säädöksiä on muun muassa julkisuuslain 22 ja 24 §:ssä."	JU (juridiset)
salata	encrypt	ks. salaus, salakirjoittaa, vrt. pimentää	SA (salaus)
salateksti	ciphertext, encrypted text	salakirjoitettu teksti	SA (salaus)
salattu yhteys	encrypted connection, secure connection	"salausmenetelmällä ulkopuolisilta suojattu kahden verkkoaseman välinen yhteys Selainkäytössä salaukseen käytetään TLS- tai SSL-käytäntöä. Ks. HTTPS"	AS (asiointi)

salauksen ratkonta	cryptanalysis	"toiminta salakirjoituksen avaamiseksi avainta tuntematta, salakirjoitettua tietoa ja mahdollisesti vastaavaa selväkielistä tietoa tutkimalla Salauksen ratkonta on vaikeampaa, jos myöskään salausmenetelmää ei tiedetä."	SA (salaus)
salaus	encryption	"1) tiedon, esimerkiksi toiselle henkilölle lähetettävän viestin käsittely niin, että ulkopuolinen ei saisi haltuunsa tietoa tai viestiä tai sen sisältämää informaatiota 2) salakirjoitus"	SA (salaus)
salausalgoritmi	encryption algorithm	sarja ohjelmoitavia matemaattisia toimituksia, joita käyttäen tieto salakirjoitetaan tai salakirjoitettu tieto avataan	SA (salaus)
salausavain	cryptographic key, encryption key	merkki- tai bittijono, jota tietyn salausalgoritmin mukaisesti käytetään tiedon salakirjoittamiseen, avaamiseen, todentamiseen tai aidontamiseen	SA (salaus)
salauskuori	digital envelope	salakirjoitusmenettely, jossa viesti salakirjoitetaan symmetrisellä avaimella, joka puolestaan salakirjoitetaan julkisen avaimen menetelmällä	SA (salaus)
salauksuoritin	cryptoprocessor	salausalgoritmin toteuttava suoritin	SA (salaus)
salaustekniikka	cryptography	tiedon salaamisen ja kätkemisen välineet ja menetelmät ja niiden käytön osaaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
salaustuote	encryption product	ohjelmatuote tai laite, jota käytetään tai joka soveltuu käytettäväksi salakirjoituksen tuottamiseen tai avaamiseen	YM (sekalaiset)
salaustutkimus	cryptology	salakirjoituksen menetelmien ja niihin perustuvien tiedon suojausten menetelmien tutkiminen	YM (sekalaiset)
SAML	Security Assertions Markup Language	XML-pohjaisia standardeja kehittävä OASIS standardointijärjestön standardi, jossa määritellään tapa välittää järjestelmien välillä tunnistamis- ja todentamistietoja	IA (IAM)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
sanakirjahyökkäys	dictionary attack	"salasan hakeminen kokeilemalla vuoron perään sanoja tähän tarkoitukseen laaditusta luettelosta Sanakirjahyökkäyksen teho perustuu siihen, että salasanaksi usein valitaan luonnollisen kielen sana."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sananvapauslaki	Freedom of Speech Act	laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä (460/2003) sisältää muun muassa määräyksiä verkkajulkaisuihin ja muihin tietoverkossa yleisön saataville pantuihin aineistoihin liittyvistä vastuista ja oikeudellisista seuraamuksista	JU (juridiset)
SANS	SysAdmin, Audit, Network, Security	tietoturvallisuuden ammattiväen tiedotus-, koulutus- ja tutkimusyhteistyön organisaatio	TU (turvallisuuden hallinta)
SATU	electronic client identifier	sähköinen asiointitunnus	AS (asiointi)
SecLA	security level agreement (SecLA)	palvelun tilaajan ja tuottajan välinen turvallisuustasosopimus	TU (turvallisuuden hallinta)
sekasumma	hash total	yhdenlainen varmistussumma	SA (salaus)
selaimen kaappaus	browser hijacking	selaimen sivu muutetaan ohjautumaan johonkin muualle kuin käyttäjä haluaisi sen avautuvan	HT (hyökkäykset ja torjunta)
selaimen käskytyt	cross-site scripting (XSS)	"HTML- tai javascript-injektio tai muunlainen koodin ujutus selaimen syöttökenttään Vrt. SQL-pistos"	HT (hyökkäykset ja torjunta)

selaimen välimuisti	browser cache	"muistialue, johon puskuroidaan sellaista dataa, jota tullaan mahdollisesti jatkossakin tarvitsemaan Näin voidaan nopeuttaa selailua, koska välimuistista data pystytään lukemaan nopeammin kuin verkosta. " määrittäessä katseltavassa standardimuodossa olevien dokumenttien, esimerkiksi Internetin verkkosivujen, selailuun tarkoitettu ohjelma teksti, jota lukutaitoinen henkilö voi sellaisenaan lukea ja ymmärtää ks. todistus, varmenne "1) tehdä arviointi ja antaa sen tuloksista lausunto tai todistus, esimerkiksi akkreditointi tai turvallisuustodistus 2) antaa varmenne"	YM (sekalaiset)
selain	browser		YM (sekalaiset)
selväkieliseksi	clear text, plaintext		YM (sekalaiset)
sertifikaatti	certificate		TU (turvallisuuden hallinta)
sertifioida	certify		TU (turvallisuuden hallinta)
sertifointi	certification	ks. sertifioida, akkreditointi, varmentaminen, turvallisuustodistus	TU (turvallisuuden hallinta)
SET	Secure Electronic Transactions	"VISA:n ja Mastercardin kehittämä julkisen avaimen menetelmää käyttävä varmennus luotto- tai pankkikortilla tietoverkossa maksamista varten Yksinkertaisempi Verified by Visa varmennus on käytännössä korvannut SETin."	AS (asiointi)
seurain	monitor	toimintaa seuraava tai valvova laite tai ohjelma	YM (sekalaiset)
seurantaeväste	tracking cookie	eväste, johon kerätään tietoa käyttäjän verkkokäyttäytymisestä, esimerkiksi sivustoista, joilla hän on käynyt	AS (asiointi)
SHA	secure hash algorithm	NSA:n suunnittelema yleisesti käytetty tiivistysfunktioerhe	SA (salaus)
SHS	Secure Hash Standard	Yhdysvaltain valtionhallinnossa standardoitu tiivistysfunktio (FIPS 180)	SA (salaus)
S-HTTP	secure hypertext transfer protocol	"HTTP-yhteyksikäytännön TLS/SSL-turvakäytännön avulla suojattu versio S-HTTP-käytäntöä vaativan web-sivun tunnus alkaa ""https://""	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAVALLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
siepata	intercept	ottaa kopio siirrettävänä olevasta tiedosta tai käynnissä olevasta puhelusta viestijän tietämättä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
signaalitiedustelu	signals intelligence	vastustajan sähköisiin viestintä-, navigointi-, mittaus- ja hajasäteilysignaaleihin kohdistuva tiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
siivutekniikka	salami technique	ohjelmoitu menetelmä, jolla tietojenkäsittelyn yhteydessä anastetaan kerrallaan pieniä varallisuuseriä useasta lähteestä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
siippuri	shredder	laite, joka leikkaa siihen syötetyt paperit pieniksi palasiksi tai ohuiksi siivuiksi niin, että alkuperäisen sivun niistä uudelleen rakentaminen on erittäin työlästä	YM (sekalaiset)
SIM	subscriber identity module	"pienikokoinen toimikortti, joka sisältää GSM-puhelini liittymän tunnistustiedot Voidaan puhua myös SIM-kortista."	YM (sekalaiset)
sinetti	seal	tietoon kiinteästi yhdistetty lisä, esimerkiksi tiedosta muodostettu varmistus, jonka avulla vastaanottaja voi varmistua tiedon lähtelijästä ja aitoudesta	AS (asiointi)
sinetöidä	seal	varustaa sinetillä tai digitaalisella allekirjoituksella	AS (asiointi)
siurkortti	chip card, smart card	ks. toimikortti	YM (sekalaiset)
sisäinen auditointi	internal audit	järjestelmällinen ja riippumaton arviointi, jossa selvitetään ovatko käytännön toimintatavat ja toiminnan tuloksena syntyvät palvelut laatuvaatimusten mukaisia sekä ovatko toimintatavat päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta tarkoituksenmukaisia ja tehokkaita	TU (turvallisuuden hallinta)
sisäinen uhka	insider threat	organisaation oman henkilöstön toiminnasta aiheutuva uhka	TU (turvallisuuden hallinta)
sisällön suodatus	content filtering	liikenteen sisällön tutkiminen ja sen perusteella halutun tiedon perille pääsyn estäminen tai salliminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)

sisällönsuodatin	Internet filter, net filter, web filter, content filter	tietokoneohjelma, joka estää pääsyn annettut kriteerit täyttävälle verkkosivuille tai joka estää pääsyn Internetiin kokonaan	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sisäverkko	intranet	"1) ulkopuolisilta suojattu organisaation tietoverkko 2) organisaation sisäinen Internet-käytännöllä toteutettu tietoverkko, jossa voi olla Internetille ominaisia palveluja kuten web tai SMTP-sähköposti"	YM (sekalaiset)
sisäänkirjautuminen	log-in, login, sign-on	prosessi, jossa käyttäjä ilmoitautuu järjestelmään aloittaakseen palvelujen käytön ja jossa järjestelmän pääsynvalvonta todentaa käyttäjän käyttäjätunnustietojen ja selvittää sille kuuluvat käyttöoikeudet	IA (IAM)
sitkeys	robustness	(järjestelmän) kestävyys vikoja, virheitä ja systeemimurtoja vastaan	YM (sekalaiset)
sivuhistoria	page history	"lokiteidosto, johon tallentuu tieto nettisivuista, jolla käyttäjä on vierailut Sivuhistoriaa voidaan käyttää käyttäjän kannalta arkaluontoisten tietojen urkintaan."	AS (asiointi)
sivustoharhautus	pharming	"verkkourinnan muoto, jossa verkkosivuston käyttäjä ohjataan huijaussivustolle nimipalvelimessa tai hosts-tiedostossa olevia osoitietoja manipuloimalla Kun nimipalvelimen osoitietoja on manipuloitu, käyttäjän selain näyttää haetun WWW-osoitteen, vaikka selaimessa näkyvä sivusto todellisuudessa sijaitsee muualla. Kun käyttäjä ohjataan huijaussivustolle manipuloimalla esim. sellaisen sivuston osoitietoja, jonka käyttöön liittyy luottokorttitietojen antaminen, huijaussivuston ylläpitäjä voi käyttäjän huomaamatta kerätä käyttöönsä sivuston käyttäjän näppäilemiä tietoja."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sivuston sieppaus	click-through cloaking	HTTP-udelleenohjaukseen perustuva harhautustekniikka, jossa hakukoneen kautta verkkosivustolle tapahtuvat siirtymiset ohjataan hyökkääjän haluamalle huijaussivustolle	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
skannaus	scan, scanning	"1) (optinen) lukeminen 2) tietoverkossa tehty automaattinen tiedustelu, jonka tarkoituksena on hankkia tietoa verkon työasemista, palveluista tai palvelimista"	YM (sekalaiset)
skriptari	script kiddie	aloitteleva, usein nuori hakkeri, "skriptipentu", joka käyttää verkossa tarjolla olevia valmiita haittaohjelmia	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SLA	service level agreement	palvelutasopimus	YM (sekalaiset)
SMART	Self-Monitoring, Analysis and Reporting Technology	käyttöjärjestelmän ja kiintolevyn välinen rajapinta, joka seuraa levyyn toimintaa ja varoittaa mahdolliseen vikaan tai virheeseen viittaavista oireista	YM (sekalaiset)
SNMP	Simple Network Management Protocol	"TCP/IP-käytäntö verkonhallintatietojen siirtämiseksi hallintaohjelman ja verkon osien välillä SNMP:n versio 2 sisältää useita tietoturvaominaisuuksia."	AS (asiointi)
SOAP	Simple Object Access Protocol	XML-pohjainen yhteyskäytäntö, joka on yksi verkkopalvelustandardien peruskivistä	AS (asiointi)
soittaja	dialer	"modeemikaappausohjelma, joka yrittää muodostaa yhteyden hyökkääjän ylläpitämälle kalliille aikaveloitteiselle sivustolle käyttäjän tietämättä Kiinteiden laajakaistayhteyksien yleistyttyä tämä verkkohuujausmuoto on menettänyt merkitystään."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sosiaalinen tiedustelu	social engineering, pretexting	"ihmisten väliseen toimintaan perustuvaa tiedustelua, esimerkiksi esiintymistä puhelimessa jonain toisena henkilönä kuin itsenään tai valheellisesti jonkun organisaation edustajana luottamuksellisten tietojen hankkimiseksi Vrt. käyttäjän manipulointi, toiseksi tekeytyminen"	HT (hyökkäykset ja torjunta)

sovelma	applet	epätseenäinen asiakaskoneessa selaimen yhteydessä suoritettava ohjelma	YM (sekalaiset)
SOX	Sarbanes-Oxley Act	"Yhdysvaltain liittovaltion laki, jonka tavoitteena on varmistaa tilinpäätöksissä raportoitavan taloudellisen ja muun tiedon oikeellisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
spammi	spam	Laki velvoittaa kaikkia amerikkalaisissa pörssiissä listattuja yrityksiä "	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SPML	Service Provisioning Markup Language	ks. roskaposti	IA (IAM)
spämmi	spam	XML-pohjaisia standardeja kehittävän OASIS standardointijärjestön standardi, joka kuvaa palvelumäärittysten siirrossa järjestelmästä toiseen sovellettavia käytäntöjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spämmääjä	spammer	ks. roskaposti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SQL-pistos	SQL injection	roskapostin lähettäjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SSAM	SSE-CMM Appraisal Method	"hyökkäys, jossa käyttäen hyväksi tietojen syöttöön liittyviä vajavaisia tarkistuksia ujutetaan järjestelmään vahingollista tietokantakoodia Vrt. selaimen käskytytys"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SSE-CMM	Systems Security Engineering Capability Maturity Model	menetelmä, jolla organisaation kypsyyttä tie-toturva-asioissa voidaan mitata	TU (turvallisuuden hallinta)
SSH	Secure Shell	"kuva organisaation turvateknikkaprosessin (Security Engineering Process) olennaiset piirteet, joiden täytyy olla olemassa hyvän turvatekniiikan varmistamiseksi Malli on tarkoitettu käytettäväksi työkaluna turvallisuustekniikan käytäntöjen arvioimiseen ja parantamiseen sekä standardimekanismina asiakkaille toimittajan turvallisuustekniikan kyvykkyyden arviointiin."	TU (turvallisuuden hallinta)
		"Suomessa kehitetty suojattu yhteyskäytäntö	HT (hyökkäykset ja torjunta)
		SSH perustuu viestin salaamiseen satunnaisella symmetrisellä kertavaimella, joka lähetetään vastaanottajalle tämän julkisella avaimella salattuna. Vastaanotettaessa avataan ensin avain, sitten viesti."	

SUOMENKIELINEN TERMI TÄYLLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
SSID	service set identifier	32-merkinen verkkotunniste, joka toimii tunnusanana kun käyttäjä kytkeytyy langattomaan lähiverkkoon	IA (IAM)
SSL	Secure Sockets Layer	"Netscape-yhtiön kehittämä yhteyskäytäntö, jossa salaista avainta käyttämällä luodaan turvallinen tiedonsiirtoyhteys TCP/IP-verkossa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SSMTP	Secure SMTP	SSL:n pohjalta on kehitetty nykyään käytettäväksi suositeltava TLS-standardi. SSL/TLS-käytäntöä vaativan web-sivun tunnus alkaa "https:".	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SSO	single sign-on	SMTP- ja SSL-käytännöt yhdistämällä toteutettu suojattu sähköpostin yhteyskäytäntö	IA (IAM)
standardi	standard	kertakirjautuminen	YM (sekalaiset)
steganografia	steganography	vaijuttetun tahon tietyllä alalla käytettäväksi hyväksymä tai alalla laajasti ormaksuttu tuotetta tai toimintaa koskeva malli, mitta, ominaisuus tai nimitys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
suljettu verkko	closed network	ks. piilokirjoitus	YM (sekalaiset)
sulkulista	revocation list	samaan organisaatioon kuuluville käyttäjille tarkoitettu tietoverkko, johon ulkopuolisten pääsy on estetty tai rajoitettu	IA (IAM)
suodatin	filter	"1) järjestelmästä poistettujen käyttäjien luettelo 2) julkisen avaimen järjestelmässä käytöstä poistettujen (peruutettujen) varmenteiden luettelo"	YM (sekalaiset)
suodatus	filtering	"1) ehto tai joukko ehtoja käsiteltävän tiedon rajaamiseksi 2) laite, ohjelma tai niiden yhdistelmä, joka seuraa liikennettä ja poistaa ei-halutut tiedot, esimerkiksi signaalin jotkin komponentit tai annetut kriteerit täyttävät datapaketit"	HT (hyökkäykset ja torjunta)

suodatusohjelma	sensorware	ohjelma, joka estää annetut kriteerit täyttävien sivujen haun selaimeen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
suoja-arkisto	security archive	ks. turva-arkisto	TU (turvallisuuden hallinta)
suojakopio	safe copy	ks. turvakopio	TU (turvallisuuden hallinta)
suojaus	protection	haitallisen ulkopuolisen vaikutuksen torjuminen tai ennalta ehkäisy	TU (turvallisuuden hallinta)
suojausohjelmisto	data protection software	tietojen suojaukseen tarkoitettu ohjelmisto, kuten käyttövaltuuksien hallintaohjelmisto tai salausohjelmisto	TU (turvallisuuden hallinta)
suoritinkortti	smart card, chip card	ks. toimikortti	YM (sekalaiset)
suostumus	concession	"(terveydenhuollossa) terveydenhuollon lakien mukainen potilaan antama lupa käsitellä itseään koskevia tietoja"	JU (juridiset)
supersurffailu	superzapping	normaalit ohjelmakontrollit ohittavien ja jälkiä jättämättömien superkäyttäjän hallintatyökalujen käyttöä, johon liittyy potentiaalisesti väärinkäytösten mahdollisuus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
suurenergialaser	high energy laser (HEL)	aseena käytettävä laserlähetin, joka voi keskittää useiden megawattien tehon kohteeseensa ja näin tehdä käyttökelvottomiksi esimerkiksi tietokoneita ja sähköisiä tallenteita	HT (hyökkäykset ja torjunta)
suuritehoinen mikroaaltoase	high power microwave weapon	"asevaikutuksen omaava lähetin, joka emittoi mikroaaltoasteilyä hyvin suurella teholla taajuusalueella 1-30 Ghz	HT (hyökkäykset ja torjunta)
syklinen ylimäärävarmistus	cyclic redundancy checking	Säteily voi häiritä tai tuhota tietokoneiden mikropiirejä."	SA (salaus)
symmetrinen lohkosalaus	symmetric block cipher	tiedon varmistuksen matemaattinen menetelmä, jolla saavutetaan korkea virheiden paljastus- ja korjaussuhde erityisesti virheröppyyjen osalta "salakirjoitus, jossa käytetään lohkosalausta ja yhtä avainta	SA (salaus)
		Symmetrisiä lohkosalaimia käytetään erityisesti pakettivälitteisessä tietoliikenteessä. Niitä ovat mm. DES, AES, Blowfish, IDEA, RC5 ja Twofish."	

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
symmetrinen salaus	symmetric encryption	salakirjoitus, jossa viestin salaus ja avaaminen tehdään samalla avaimella, jonka on näin ollen oltava sekä lähettäjän että vastaanottajan tiedossa mutta muilta salassa	SA (salaus)
symmetrinen salausalgoritmi	symmetric encryption algorithm	symmetriseen salaukirjoitukseen käytettävä algoritmi	SA (salaus)
syndikointi	syndication	ks. koostaminen	YM (sekalaiset)
syötteiden lukuohjelma	aggregator, feed aggregator, feed reader	tietokoneohjelma, joka kokoaa verkkosyötteitä useammasta lähteestä ja tarjoaa niistä koosteen yhteen näkymään palvelun tilanneelle käyttäjälle tilaajan haluamien väliajoin	YM (sekalaiset)
sähköinen allekirjoitus	electronic signature	"1) digitaalinen allekirjoitus 2) muu tietokoneen luettavassa muodossa oleva henkilön nimikirjoituksen vastine osoituksena nimikirjoitukseen liittyvän asiakirjan tai viestin yhteydestä tähän henkilöön	AS (asiointi)
sähköinen asiointi	eBusiness, eGovernment, eCommerce	Suomessa sovellettavat säädökset ovat laissa sähköisistä allekirjoituksista (14/2003)." asioiden toimittaminen sähköistä palvelua käyttäen	AS (asiointi)
sähköinen asiointitunnus (SATU)	electronic client identifier	valtionhallinnon julkisen avaimen järjestelmässä käytettävä asiakasnumero, jonka avulla yksilöidään Suomen kansalaiset ja kotikuntalaisin mukaisesti Suomessa vakituisesti asuvat ulkomaalaiset, jotka on merkitty Väestötietojärjestelmään	AS (asiointi)
sähköinen dokumentti	electronic document	tietoteknisenä tallenteena lähetettävä ja käytettävä dokumentti	YM (sekalaiset)

sähköinen henkilökortti	electronic identity card	"henkilököhtäinen sähköinen tunnustekortti	IA (IAM)
sähköinen identiteetti	electronic identity	Suomessa poliisi voi myöntää sähköisen henkilökortin, jota voidaan käyttää verkkosoinnin lisäksi virallisena henkilötodistuksena"	
sähköinen sodankäynti	electronic warfare	kts. sähköinen tunnistus, sähköinen henkilökortti, sähköinen asiointi "1) sama kuin tietosodankäynti 2) sodankäynnissä sähkömagneettisen energian käyttö tuhoamiseen, häirintään, harhauttamiseen ja tiedusteluun"	IA (IAM) HT (hyökkäykset ja torjunta)
sähköinen tunnistus	electronic identification	henkilöllisyyden tunnistaminen ja todentaminen tietokoneessa tai tietoverkossa, esimerkiksi käyttäen salasanaa tai julkisen avaimen menetelmää	IA (IAM)
sähköisen todistusaineiston tutkinta	(computer) forensics	systemaattinen tietojärjestelmän (tai yksittäisen tietokoneen) ja sen sisällön selvittäminen ja analysointi etsittäessä todistusaineistoa rikos- tai ristiiriitatapauksissa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sähkömagneettinen pulssi	electromagnetic pulse (EMP)	"ilmakehässä tapahtuvan ydinräjähdys aiheuttama erittäin lyhyt sähkömagneettinen aalto, joka vaikutusalueellaan lamauttaa sähkölaitteet ja sähköiset piirit, mutta ei vaikuta magneettisiin tai optisiin välineisiin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sähköposti	e-mail, email, electronic mail	EMP-suojaus on jaettu luokkiin 70 dB, 40 dB ja ylijännitesuojattu."	AS (asiointi)
sähköpostin suodatus	e-mail filtering	tietoverkon palvelu, jossa käyttäjät voivat lähettää toisilleen viestejä, jotka tallentuvat vastaanottajan käyttäjakohtaisiin tiedostoihin, "postilaatikoihin" sähköpostiviesteistä pyritään suodattamaan pois tunnistetut haittaohjelmat ja ns. roskaposti erilaisin pisteytys- tai vastaavin menetelmin	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
sähköpostipommitus	mail bombing	turhien sähköpostiviestien lähettäminen palvelimeen tai työasemaan enemmän kuin se pystyy käsittelemään tarkoituksena saattaa kohdekone toimintakyvyttömäksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sähköpostivastaava	postmaster	organisaation sähköpostijärjestelmän ylläpidosta vastaava henkilö	YM (sekalaiset)
sähköpostiviesti	e-mail message, email message	"sähköpostitse välitettävä viesti Useissa sähköpostijärjestelmissä sähköpostiviesteihin voidaan liittää erilaisia liitetiedostoja."	AS (asiointi)
sähköpostivirus	e-mail virus	"virus, joka on sijoitettu sähköpostin liitteeksi tai liitteeseen ja käynnistyy, kun liite avataan Levitäkseen virus usein käyttää hyväkseen isäntäkoneen postijärjestelmän osoitteistoa."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sääntöperustainen pääsynvalvonta	rule-based access control	käyttövaltuudet määritellään erilaisten ehtojen toteutumista testaavien sääntöjen perusteella	IA (IAM)
TACACS/TACACS+	Terminal Access Controller Access Control System +	TACACS on Unix-ympäristöissä aikaisemmin laajasti käytetty standardoitu todentamiskäytäntö, jonka uudempi TACACS+-versio vastaa toiminnallisesti RADIUS-käytäntöä	IA (IAM)
tahaton haitta	collateral damage	"sivullisten kärsimä tahaton haitta Esim. palveluntarjoaja sulkee epähuomiossa myös täysin asiallisten asiakkaiden sähköpostilaatikoita palvelussaan yrittäessään selvittää roskapostiongelmia."	YM (sekalaiset)

tahdistettu jonosalaus	synchronous stream cipher	"lähinnä datansiirron salakirjoituksessa käytetty jonosalaus menetelmä, jossa siirron kummassakin päässä toimivat tahdistetut satunnaislukugehittimet luovat jatkuvasti vaihtuvat salausavaimet	SA (salaus)
takaisnoitto	call-back	Menetelmän käyttö edellyttää suurta tarkuutta siirron tahdistuksessa."	IA (IAM)
takaovi	back door	ks. vastakutsu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
takaportti	back door	sama kuin takaportti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tarjontateknikka	push technology	"1) salausalgoritmiin sisältyvä mahdollisuus viranomaisen avata salakirjoitus avainta tuntematta 2) sama kuin salaovi"	YM (sekalaiset)
tarkastaa (1)	check (v), inspect	tekniikka, jonka avulla palvelin lähettää työasemaan tietoa käyttäjän kerran tekemän tilauksen perusteella ilman yksittäiseen lähetykseen liittyvää lähetyspyyntöä	YM (sekalaiset)
tarkastaa (2)	audit	tutkia, esiintyykö virheitä tai muita epäsuunnollisuuksia	TU (turvallisuuden hallinta)
tarkastaja	auditor	tutkia kohteen, esimerkiksi toimivan organisaation tai tietojärjestelmän kuvausta ja toimintasääntöjä sekä tosiasiallista toimintaa ja toiminnan tuloksia sen selvittämiseksi, täyttääkö kohde sille säädetyt tai asetetut vaatimukset	TU (turvallisuuden hallinta)
tarkastettavuus	auditability	tarkastuksen suorittaja, tai se, jolla on tähän pätevyys	TU (turvallisuuden hallinta)
tarkastus (1)	check (s)	järjestelmään ominaisuus, että se sisältää piirteitä ja toimintoja, jotka tuovat esille järjestelmän toiminnassa esiintyviä virheitä, epäsuunnollisuuksia ja väärinkäytöksiä	YM (sekalaiset)
		ks. tarkastaa (1)	

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tarkastus (2)	audit	"riippumattoman tahon suorittama kohteen, sen toiminnan ja toiminnan tulosten yleensä määrajoin tapahtuva tutkiminen sen selvittämiseksi, vastaako järjestelmä siihen kohdistuvia vaatimuksia Vaatimuksia voivat olla esimerkiksi oikeellisuus, säädösten ja sopimusten mukaisuus, taloudellisuus, tuloksellisuus ja sidosrymien odotukset. Tarkastavan tahon riippumattomuus on tarpeen, koska tarkastuksen tulokset voivat vaikuttaa järjestelmän toimijain vastuisiin."	TU (turvallisuuden hallinta)
tarkastusoikeus	right to inspect	"1) rekisteröidyn oikeus salassapitosäännösten estämättä tarkastaa itseään koskevat rekisteritiedot, ks. henkilötietolaki 2) viranomaisen oikeus tehdä tarkastuksia toimivaltansa puitteissa"	JU (juridiset)
tarkistaa (1)	revise	muuttaa oikeammaksi tai paremmin muuttuneita olosuhteita vastaavaksi	YM (sekalaiset)
tarkistaa (2)	verify	tutkia, onko asiaintila oletetun mukainen	YM (sekalaiset)
tarkistusmerkki	check character	ks. varmistusmerkki	YM (sekalaiset)
tarkistussumma	checksum	ks. varmistussumma	YM (sekalaiset)
tarkkailu	monitoring	jatkuva tai toistuva samaan kohteeseen, esimerkiksi henkilöön tai organisaatioon kohdistuva tiedon hankinta	YM (sekalaiset)
tartunta	infection	viruksen aktivoituminen tai monistuminen tietokoneessa tai sijoittuminen niin, että se aktivoituu normaalin käyttötoiminnon, esimerkiksi alkulatauksen yhteydessä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
TCP/IP	Transmission Control Protocol / Internet Protocol	Internetin toiminnan perusta: verkkokerroksen (IP) ja kulljetuserroksen (TCP) yhteyskäytännöt, jotka yhdessä hoitavat sanomien reitityksen ja luotettavan tiedonkulun	YM (sekalaiset)
tehostettu valmius	increased preparedness	joissakin organisaatioissa määritelty välitila perusvalmiuden ja täysvalmiuden välillä	TU (turvallisuuden hallinta)

tehtävien eriyttäminen	segregation of duties	tietoturvan kannalta vaarallisten työyhdistelmien välttäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
tekeytyminen	impersonation, masquerading, spoofing	ks. toisena esiintyminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tekijänoikeus	copyright	teoksen tekijän lakisääteinen oikeus määrätä teoksen käytöstä ja saada käytöstä korvausta	JU (juridiset)
tekijänoikeuslaki	copyright law	"tekijänoikeuden määrittävä laki tai lainsäädäntö	JU (juridiset)
tekninen tietojärjestelmä	computer system, data processing system	Suomen tekijänoikeuslaki suojaa mm. tietokoneohjelman kirjallisena teoksena."	YM (sekalaiset)
telehallintaverkko	telecommunications management network	tietojärjestelmän ne osat, joissa tietojen käsittely ja siirto tapahtuu automaattisesti ohjelman ohjaamana	YM (sekalaiset)
telekuuntelu	(legal) wiretapping, lawful interception	ITU:n suosituksessa M.3010 määritettyjen televerkon hallintatietojen siirtoon ja käsittelyyn kuuluvat toiminnot	JU (juridiset)
televalvonta	telemonitoring, remote surveillance	"viranomaisen oikeuden päätöksellä suorittama yleisen viestiverkon kautta tiettyyn teleliittymään tai sähköpostiosoitteeseen tulevien tai siitä lähtevien viestien kuuntelu tai tallentaminen Pakkokeinolain 5a luku sisältää säädökset telekuuntelusta Suomessa." "1) tapahtumien tai tilanteiden automaattinen havainta ja tiedon välittäminen niistä televiestintää käyttäen 2) tunnistustietojen hankkiminen tietoverkossa lähetetyistä viesteistä 3) matkaviestimen sijaintitiedon hankkiminen (pakkokeinolain 5a luku 1 §)"	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
Tempest		"Yhdysvaltain puolustushallinnon hanke ja standardit elektronikkalaitteiden hajasäteilyn mittaamiseksi ja rajoittamiseksi Verbinä sana voi myös tarkoittaa näytön hajasäteilyn kaappaamista urkintatarkoituksessa tai kaappaamisen torjumista."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Tempest-hyökkäys	van Eck phreaking	analysoidaan laitteesta lähtevää sähkömagneettista hajasäteilyä (ns. van Eck säteilyä) kymmenien tai jopa satojen metrien päästä kuuntelemalla laitteen lähettämää elektromagneettista signaalia. salakuunnellaan esimerkiksi langattomia näppäimistöjä, langatonta hiirtä, langatonta kameraa tms.	HT (hyökkäykset ja torjunta)
terveydenhuollon ammattihenkilö	health care professional	Terveydenhuollon oikeusturvakuskuksen (TEO) rekisteröimä, tietyn ammattipätevyyyden omaava henkilö, jolla on muiden ehtojen täytyessä oikeus käsitellä potilastietoja	JU (juridiset)
testata	test	tutkia (järjestelmän, ohjelman tai menettelyn) toimivuutta, oikeellisuutta tai määrittystenmukaisuutta ja osoittaa korjattavat seikat	YM (sekalaiset)
testaus	testing	järjestelmän toimivuuden, käytettävyyden, suorituskyvyn, määritysten mukaisuuden tai muun ominaisuuden selvittämiseksi tehtävä toimenpidesarja	YM (sekalaiset)
testaineisto	test data	ohjelman testauksessa käytettävät, usein keinotekoiset syötötiedot	YM (sekalaiset)
TETRA	Terrestrial Trunked Radio	"ETSI:n kehittämä turvallisen matkaviestinnän standardi Suomen turvallisuus- ja pelastusviranomaisten suljettu VIRVE-verkko perustuu TETRA-standardiin."	YM (sekalaiset)
tiedon peukalointi	data diddling, data tampering	tiedon luvaton muuttaminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tiedonlouhija	data miner	"ohjelma, joka kerää tietoa verkon käytöstä yleensä käyttäjän tietämättä Kerättävää tietoa voivat olla esim. vierailut verkkosivustot sekä verkkolomakkeilla lähetetyt tiedot."	HT (hyökkäykset ja torjunta)

tiedostovirus	file infector virus	virus, joka tarttuu ohjelmätiedostoon ja leviää ohjelman mukana	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tiedustelu	intelligence (2)	"tietojen systemaattinen hankinta valitusta kohteesta Esim. tietojen hankinta ja rikastus valtion tai muun organisaation tarpeisiin julkisista ja muista lähteistä; tietotekniikassa tietojen automaattinen hankinta tietoverkon ominaisuuksista ja osista."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tiedustelupaketti	ping packet	standardimuotoinen 64 tavun ohjaukspaketti, johon saatavasta vastauksesta selvää, onko annetussa Internet-osoitteessa toimiva verkkosäema	YM (sekalaiset)
tietoaineistoturvallisuus	data security	tietoturvallisuuteen tähtäävät toimet asiakirjojen, tiedostojen ja muiden tietoaineistojen käytettävyyden, eheyden ja luottamuksellisuuden ylläpitämiseksi keinoina muun muassa tietoaineistojen luettelointi ja luokitus sekä tietovälineiden ohjeistettu hallinta, käsittely, säilytys ja hävittäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
tietohallinto	information management	ohjaustoiminnot, joiden tarkoituksena on kehittää, ylläpitää ja varmistaa organisaation tietojenkäsittelyä, tietovarantoja ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta, tietotekniikan ja tietotekniikkapalvelujen hankintaa ja tarjontaa sekä tietotoimintojen turvallisuutta ja taloudellisuutta	YM (sekalaiset)
tietojen luokitus	classification of data	"tietojen jakaminen luokkiin tietojen omistajan asettamien perusteiden mukaisesti Luokitusperusteena voi olla esimerkiksi tiedon luottamuksellisuus tai sen merkitys organisaation toiminnalle. Valtionhallinnon turvaluokituksen perusteena on tietojen haavoittuvuus asiattomalle käsittelylle ja paljastumiselle sekä tästä yhteiskunnalle tai valtiolle aiheutuva menetyks tai haitta."	TU (turvallisuuden hallinta)
tietojen pakkaus	data compression	ks. pakkaaminen	YM (sekalaiset)
tietojen suojaaminen	protection of data	ks. tietosuojaja, tietoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
tietojen todentaminen	data authentication	menetelmä tai prosessi, jolla todennetaan tietoaineiston aitous (autenttisuus)	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tietojen turmeltuminen	corruption of information	"tietojen rämettyminen, tietoaineiston eheyden tai ohjelman käytettävyyden menettäminen Turmeltuminen voi aiheuttaa esimerkiksi laitevika, ohjelmavirhe, saastuminen, tietojen huolimaton ylläpito tai järjestelmään kohdistunut hyökkäys."	YM (sekalaiset)
tietojen turvaaminen	information security assurance	tietoturvallisuuteen tähtäävä toiminta	TU (turvallisuuden hallinta)
tietojen väärinkäyttö	data abuse	"tietojen oikeudeton käyttö hyötymis- tai vahingoittamistarkoituksessa"	JU (juridiset)
tietojenkäsittelijä	(data) processor	"1) tietojenkäsittelyn osatehtävää suorittava henkilö 2) toimija työketjussa, jossa on käsin tehtäviä työvaiheita"	YM (sekalaiset)
tietojärjestelmä	information system	"1) ihmisistä, tietojenkäsitteilylaitteista, datansiirtolaitteista ja ohjelmista koostuva järjestelmä, jonka tarkoitus on tietoja käsittelemällä tehostaa tai helpottaa jotakin toimintaa tai tehdä toiminta mahdolliseksi 2) abstrakti systeemi, jonka muodostavat tiedot ja niiden käsittelysäännöt"	YM (sekalaiset)
tietojärjestelmä-sabotaasi	computer sabotage	"tietojärjestelmälaitteen tai laitteiston fyysinen vahingoittaminen"	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietojärjestelmä-sodankäynti	information systems warfare	toiminnot, jotka kohdistuvat vastustajan tietojärjestelmien ja -verkkojen tuhoamiseen ja vääristämiseen ja omien suojaamiseen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietojärjestelmä-tarkastaja	systems auditor	tietojärjestelmiin perehtynyt tarkastaja	TU (turvallisuuden hallinta)

tietokoneavusteinen petos	computer-assisted fraud	"tietotekniikkaa käyttäen suoritettu petos Tietokoneavusteisia petoksia ovat mm. tiedon tai ohjelman syöttäminen, muuttaminen, pyyhkiminen, pimitäminen tai muu tietojenkäsittelyyn puuttuminen, joka aiheuttaa toiselle taloudellista vahinkoa, kun tarkoituksena on hankkia laitonta hyötyä itselle tai jollekin muulle."	JU (juridiset)
tietokoneavusteinen väärennys	computer-assisted forgery	tietoon, ohjelmaan tai tietojenkäsittelyyn puuttuminen, jonka tuloksena on asiakirjan väärennös	JU (juridiset)
tietokonerikos	computer crime	ks. tietotekniikkarikos	JU (juridiset)
tietokonevirus	computer virus, virus	ks. virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietoliikenneturvallisuus	telecommunications security	tiedonsiirtohyökkäysten käytettävyyden, tiedonsiirron turvaamisen, suojaamisen ja salaamisen, käyttäjän tunnistamisen ja verkon varmistamisen turvallisuustoimenpiteet sekä lainsäädäntö, normit ja toimet, joilla pyritään aikaansaamaan tietoliikenteen turvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoliikenteen häirintä	interference with telecommunications	"puuttuminen viestintälaitteen toimintaan tai tahallinen häiritsevien viestien lähettäminen Rikoslain 38:5 S mukaan rikoksen tekee törkeäksi se, jos sen tekijä on telelaitoksen palveluksessa."	JU (juridiset)
tietomurtaja	cracker	ks. murtautuja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietomurto	cracking, data trespass	"valtuudeton tunkeutuminen suojattuun tietojärjestelmään tai tunkeutumattakin järjestelmässä olevan tiedon luvaton jäljentäminen teknisen erikoislaitteen avulla Tietomurto tai sen yritys on rikoslain 38:8 S mukaan rangaistava teko."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietomurtohälytin	intrusion detection system (IDS)	järjestelmä, joka pyrkii havaitsemaan tunkeutumisyriäykset palvelujärjestelmään tarkkailemalla sisään tulevaa liikennettä	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tietomurtojen estojärjestelmä	intrusion prevention system (IPS)	"tekninen järjestelmä, jonka tarkoitus on estää tietojärjestelmään tunkeutumiset Järjestelmä voi olla ohjelmisto tai laitteisto tai rakentua näistä molemmista. Tunkeutumisen estoon voidaan käyttää paitsi erityisiä tietomurtojen estojärjestelmiä myös esimerkiksi palomuuria, virus torjuntaohjelmaa, todentamista tai salausta."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietorikos	data crime, data trespass	"lainvastainen valtuudeton puuttuminen tietoon Suomen rikoslain mukaan kyseessä voi olla joko tietomurto, salassapitorikos tai henkilö tietorikos tai -rikkomus."	JU (juridiset)
tietoriski	information risk	tietoon kohdistuva tai tiedosta aiheutuva riski	TU (turvallisuuden hallinta)
tietosodankäynti	cyberwarfare, information warfare	"tiedon, tietojärjestelmien ja tietoverkkojen käyttö sekä aseina etää kohteina (yleensä valtioiden välisessä) konfliktissa Tähän kuuluvat mm. toiseen valtioon tai osapuoleen kohdistuvat toimet, joilla pyritään lamauttamaan tai vahingoittamaan kohteen tieto- ja teleteknistä varustusta, tietojärjestelmiä tai niissä olevia tietoja sekä tietojärjestelmistä riippuvia toimintoja, tai jotka toteutetaan tieto- ja teleteknisiä välineitä käyttäen. Tietosodankäynnin keinoja ovat mm. tietomurrot elintärkeisiin tietojärjestelmiin, virusten ja muiden tuholaisohjelmien sekä virusvalheiden levittäminen kohdemaan tietoverkkoihin, verkkojen ja palvelimien lamauttaminen hukuttamalla ne turhiin viesteihin, vastustajan viestien sieppaaminen ja avaaminen, sekä tietokonekeskuksiin, datayhteyksiin ja tietovarastoihin kohdistuvat hyökkäykset."	HT (hyökkäykset ja torjunta)

tietosuoja	privacy protection, data protection	"ihmisen yksityisyyden suoja ja muut sitä turvaavat oikeudet henkilötietoja käsitellessä Näitä ovat muun muassa 1) tietojen valtuudettoman saannin estäminen ja tietojen luottamuksellisuuden säilyttäminen 2) henkilötietojen suojaaminen valtuudettomalta tai henkilöä vahingoittavalta käytöltä"	TU (turvallisuuden hallinta)
tietosuojalainsäädäntö	privacy law	"yksityisyyden suojaa koskevat lait ja muut säädökset"	JU (juridiset)
tietosuojalaki	privacy law	"yksityisyyden suojaa koskeva laki Ks. henkilötietolaki."	JU (juridiset)
tietosuojalautakunta	data protection board, privacy protection board	viranomainen, joka käsittelee henkilötietolain soveltamisen periaatteellisia kysymyksiä ja käyttää päätösvaltaa tietyissä tietosuoja-asioissa	YM (sekalaiset)
tietosuojajamenettely	privacy policy	palveluntuottajan ilmoitus henkilötietojen käsittelyssä noudattamistaan periaatteista	JU (juridiset)
tietosuojajopoliittikka	privacy protection policy, data protection policy	tietosuojaasäädökset ja niiden toimeenpanoa koskevat päätökset	TU (turvallisuuden hallinta)
tietosuojarikos	data protection crime	tietosuoja koskevien säädösten vastainen toiminta, joka on laissa määritelty rikokseksi; ks. henkilörekisteririkos	JU (juridiset)
tietosujaselose	privacy statement	henkilörekisteristä laadittu julkinen seloste, josta ilmenee rekisterin ylläpitäjä, käyttötarkoitus, tietosisältö, suojauksen periaatteet sekä säännönmukaiset tietojen luovutuskohteet	JU (juridiset)
tietosuojatekniikka	privacy enhancing technology	välineet ja menetelmät, joiden avulla pyritään parantamaan tietosuoja erityisesti avoimessa tietoverkossa	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tietosuojavalvutettu	data protection ombudsman	viranomainen, jonka tehtävänä on henkilötietojen käsittelyä koskeva ohjaus ja neuvonta sekä käsitteilyä koskevien säästösten noudattamisen valvonta	JU (juridiset)
tietotekniikan turvallisuus	IT security	organisaation tietotekniikkaan kuten tietoliikenteeseen, laitteistoihin, ohjelmistoihin ja niiden käyttöön liittyvä tietoturvallisuus	YM (sekalaiset)
tietotekniikan varautumissuunnitelma	information technology contingency plan	ks. varautumissuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
tietotekniikan varmistus	IT backup	organisaation tietotekniikan käytettävyyden ylläpito varautumalla varajärjestelmän tai varakeskuksen käyttöön	TU (turvallisuuden hallinta)
tietotekniikan väärinkäyttö	computer abuse	tietotekniikan tai tietoverkon käyttö haitallisella tai epäeettisellä tavalla, jota ei ole kuitenkaan välttämättä säädetty rikolliseksi	YM (sekalaiset)
tietotekniikalainsäädäntö	computer law, cyber law	tietotekniikan soveltamisen esiin tuomat oikeudelliset kysymykset ja niiden ratkaiseminen	JU (juridiset)
tietotekniikkarikos	computer crime	"rikos, joka kohdistuu tietojärjestelmään tai sen tietoihin ja jonka tekeminen edellyttää tietoteknistä osaamista	JU (juridiset)
tietotekninen jatkuvuussuunnitelma	ICT contingency plan, continuity of support/ services plan	Suomessa kriminalisoidut tietotekniikka- ja viestintärikkokset on koottu pääasiassa rikoslain 38 lukuun. Rikoslaisissa on lisäksi muitakin tietotekniikkarikoksiin liittyviä tunnusmerkkistöjä." menettely ja resurssisuunnitelma sille, miten toimintaa tukeva tietojenkäsittely ulkoistuspalveluineen sekä kommunikaatio- ja tiedonsiirtopalvelut tulee turvata niin, että ne voivat jatkaa kriisin, katastrofin, onnettomuuden, poikkeustilanteen ja muun häiriön aikana sekä sen jälkeen	TU (turvallisuuden hallinta)

tietotekniset perusrakenteet	information infrastructure	yhteisön tai organisaation tietotekniikan käytön aineelliset ja aineettomat edellytykset, kuten tietoverkot ja pääsy niihin, tietopalveluja ja tietosuojaa koskevat säädökset sekä tietotekninen osaaminen	YM (sekalaiset)
tietoturva	information security, data security	tietoturvallisuuden synonyymina erityisesti yhdysnoinissa käytettävä termi	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturva-arkkitehtuuri	information security architecture	"tietoturvallisuutta toteuttavan palvelu- ja järjestelmäkonaisuuden rakenne ja osien tehtävät ja keskinäiset yhteydet Esim. ISO-standardi 7498-2 esittää yleisen periaatteellisen tietoturva-arkkitehtuurin."	YM (sekalaiset)
tietoturvaahaavoittuvuus	security breach, loophole, security hole, security flaw, security loophole	"tietojärjestelmän tai sen osan heikkous, joka vaarantaa tietoturvan Haavoittuvuus voi olla seurausta ohjelmavirheestä tai siitä, että jotakin erityistapausta ei ole otettu huomioon. Haittaohjelmat hyödyntävät levitessään tietoturvaahaavoittuvuuksia."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietoturvahyökkäys	attack	ks. hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tietoturvajohdaminen	information security management	kokonaisturvallisuuden hallinta organisaatiossa	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvakatselmuks	computer security review	ennalta suunniteltu formaali prosessi, jonka tavoitteena on lisätä tietämystä organisaation tai järjestelmän tietoturvasosta ja sen olemassa olevista suojauksista	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tietoturvakäytännöt ja -periaatteet	Information security practices and principles	<p>"turvallisuuden toteutusta ja ylläpitoa normaaloiloissa koskevat tietoturvapolitiikan tarkennukset (aiemmin myös tietoturvasuunnitelma)</p> <p>organisaation tietoturvaluistoiminnan tavoitteet, hallinto, tehtävät ja menettelyt, elintärkeät tietojärjestelmät ja niiden toipumisen edellyttämät toimet.</p> <p>Kuvaukset käytössä olevista turvallisuusarkkitehtuurista, tietoturvaratkaisuista, -tehtävistä, vastuista, tietoturvasosta sekä tavoista, joilla ne toteutetaan organisaatiossa. Kuvaukset tietoineiston turvaamisesta ja suojaamisesta, oikeasta käsittelystä ja salassapidosta. Määritellyt varsinaisen toiminnan, sitä tukevan teknologian sekä kehittämishankkeiden seurannasta sekä tietoturvatyömenpiteiden toteuttamisesta niiden yhteydessä. Määritellyt tietoturvatyömenpiteiden tulosten raportoinnista organisaation johdolle "</p>	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvallisuuden johtamis- ja hallintajärjestelmä	information security management system (ISMS)	<p>"osa yleistä toimintajärjestelmää, joka luodaan ja toteutetaan toimintariskien arviointiin perustuen ja jota käytetään, valvotaan, katselmoidaan, ylläpidetään ja parannetaan tavoitteena hyvä tietoturvallisuus</p> <p>Sisältää organisaatorakenteen, politiikat, suunnittelu- ja kehittämistyömenpiteet, vastuut, menettelytavat, menetelmät, prosessit, mittarit ja resurssit."</p>	TU (turvallisuuden hallinta)

tietoturvallisuuden kehittämisuunnitelma	information security plan	"riskianalyysiin perustuva tietoturvallisuuden arvioinnin tulos, joka on perusta tulevalle kehittämistyölle Kehittämisuunnitelma toimii toteutuksen ohjaajana toimenpiteille, joilla korjataan tietoturvallisuuden arvioinnissa havaitut puutteet ja joiden avulla pyritään hallitusti kehittämään tietoturvallisuuden kypsyyttä tavoitetasolle."	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvallisuus	information security, data security	"järjestelyt, joilla pyritään varmistamaan tiedon käytettävyys, eheys ja luottamuksellisuus Käytettävyys tarkoittaa tietoturvallisuuden yhteydessä sitä, että tieto on siihen oikeutettujen hyödynnettävissä haluttuna aikana. Eheys tarkoittaa tiedon yhtäpitävyyttä alkuperäisen tiedon kanssa ja luottamuksellisuus sitä, ettei kukaan sivullinen saa tietoa. Tietoturvallisuus on riskienhallintaa ja osa yritysturvallisuutta."	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvaloukkaus	information security breach, violation of information security	"tahallinen tai vahingossa tapahtunut tietoturvallisuuden tai viestintäsalaisuuden rikkoutuminen Organisaation omistamaa tai hallinnoimaa tietoa on joutunut valtuudettoman henkilön käyttöön, tai joku on tahallaan tai tahattomasti menettelytavoillaan estänyt organisaation tietojen käsittelyn toimintayksikölle ominaisella tavalla ja sen omistamalla tai hallinnoimilla tietojenkäsittelylaitteilla."	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvamaksu		"veronluonteinen maksu, jolla katetaan Viestintävirastoille aiheutuvat kustannukset sen hoitaessa osansa viestintäverkkojen tietoturva-asioista Maksu peritään kerran vuodessa teleyrityksiltä, jotka tarjoavat omaa tai toiselta haltuunsa saamaa viestintäverkkoaan käytettäväksi viestien siirtoon ja jakeluun."	YM (sekalaiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAVALLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tietoturvanormi	information security norm	säädos tai viranomaisen määräys, joka tähtää tietojen tai tietojenkäsittelyn luottamuksellisuuden, eheyden ja käytettävyyden turvaamiseen pyrkimällä torjumaan näihin kohdistuvia uhkia tai sääntelemällä tietoturvallisuuden kehittämistoimintaa tai sitä suorittavia organisaatioita	YM (sekalaiset)
tietoturva oikeus	information security law	"säädökset ja oikeuseriaatteen, jotka koskevat tietoturvallisuutta Suomessa tietoturva-oikeutta säätelevät rikoslain 38 luku ja useat erityislait. Tässä sanastossa mainitut tietoturva- tai tietotekniikkaoikeuteen liittyvät säädökset, kts. laki, päätös."	JU (juridiset)
tietoturva poikkeama	anomaly	"haitallinen tapahtuma, tahallinen tai tahaton tapahtuma tai olotila, jonka seurauksena organisaation vastuulla olevien tietojen ja palvelujen eheys, luottamuksellisuus tai tarkoituksenmukainen käytettävyytensä on tai saattaa olla vaarantunut"	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturva poikkeaman käsittelysuunnitelma	incident response plan (IRP)	toimintaohjeet ja menetelmät havaitun tietoturva poikkeaman seurausten havaitsemiseksi, rajoittamiseksi ja poistamiseksi	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturva poikkeama- tilanteiden viestintäsuunnitelma	incident communication plan	"määrittää viestintä- ja tiedotusvastuut, sidosryhmät, joille tiedotetaan ja muut viestinnässä huomioitavat asiat Poikkeamatilanteissa organisaatio voi huolehtia siitä, että sen antama tieto ja julkisuuskuva on johdonmukainen. Tietoturva poikkeamatilanteiden tiedotus ja viestintä liitetään osaksi kriisiviestintäsuunnitelmaa."	TU (turvallisuuden hallinta)

tietoturvapoliittikka	information security policy	"1) valtakunnan tasolla tietoturvanormien ja niiden täytäntöönpanon muodostama kokonaisuus 2) organisaation tasolla johdon hyväksymä näkemys tietoturvallisuuden päämääristä, periaatteista ja toteutuksesta Voidaan puhua myös tietoturveriaahteista. Tietoturvapoliittikka ja -strategia ovat osa organisaation toiminta- ja tietohallintopoliittikkaa ja -strategiaa." tietoon, tietoliikenteeseen tai tietojärjestelmään kohdistuva vahingon vaara	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvariski	information security risk	tietoon, tietoliikenteeseen tai tietojärjestelmään kohdistuva vahingon vaara	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvastandardi	information security standard	valtuutetun virallisen tahon vahvistama tai yritysten keskenään sopima standardi, joka koskee tietoturvallisuutta	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvastrategia	information security strategy	strategia tietoturvapoliittikan ja -periaatteiden jalkauttamiseksi	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvasuunnitelma	information security plan	ks. tietoturvallisuuden kehittämissuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvasuunnittelu	information security planning	suunnitteluprosessi, johon kuuluu muun muassa uhka-analyysi, perusturvallisuuden määrittely sekä toipumisvalmiuden ja poikkeusolojen valmiussuunnittelu, ja jonka tuloksena on tietoturvasuunnitelmia, -linjauksia ja -ohjeistoja	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvatapahtuma	information security incident	turvallisuuspolitiikan vastainen yleensä haitallinen turvallisuustapahtuma	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvasato	information security level	organisaatiossa toteutettavan tietoturvallisuuden hallinnan kypsyystaso(t) esim. toistettava, määrätty, hallittu, optimoitu	TU (turvallisuuden hallinta)
tietoturvatekniikka	information security technology	"laitteet, ohjelmat ja menetelmät, joilla tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen luottamuksellisuutta, eheyttä ja käytettävyyttä suojataan ja edistetään Esim. tekniikat, joilla toteutetaan osapuolten todennus, valtuutus sekä tapahtumatietojen keruu ja tallentaminen."	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TÄYLLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tietovalkama	data haven	valtio tai alue, jossa arkaluonteisten tietojen käsittelyä ja luovutusta ei rajoiteta eikä säädellä	JU (juridiset)
tietoverkko	information network, data network	tietokoneiden ja niiden välisten tiedonsiirtoyhteyksien sekä näiden molempien avulla tarjottavien palvelujen yhdistelmä	YM (sekalaiset)
tietoverkkorikos	network crime, cybercrime	tietoverkkoon tai sen palveluihin kohdistuva tai niitä hyväksi käytävä rikos	JU (juridiset)
tietovuoto	data seepage, data leakage	tiedon tarkoittamatonta siirtyminen suojatun järjestelmän ulkopuolelle	TU (turvallisuuden hallinta)
tiiviste	hash value, message digest	tiedosta tiivistysfunktiota käyttäen muodostettu lyhyempi uusi tieto varmisteen muodostamiseksi tai hajakoodauksessa käytettäväksi	SA (salaus)
tiivistysfunktio	compression function, hash function	funktio tai algoritmi, joka muokkaa lähtötiedosta kiinteämittaisen, lyhyemmän tiivisteen	SA (salaus)
tilannekuva	situation awareness	turvallisuustilanne havaintojen, arviointien, mittareiden ja analyysien perusteella	TU (turvallisuuden hallinta)
TLD	top level domain (name)	ylätason verkkoalue tai -tunnus	YM (sekalaiset)
TLS	Transport Layer Security	"SSL-käytäntöille perustuva suojattu Internet-yhteyksikäytäntö; standardi RFC 2246	YM (sekalaiset)
todennettavuus	verifiability	SSL/TLS-käytäntöä vaativan web-sivun tunnus alkaa ""https: "" sellainen kohteen ominaisuus, että olenmaisat seikat kohteesta on mahdollista todentaa	YM (sekalaiset)
todennus	verification, authentication	"1) varmistuminen kohteen todennukaisuudesta, oikeellisuudesta tai alkuperästä 2) käyttäjän aitoudesta varmistuminen halutulla luottamustasolla	YM (sekalaiset)
		Todentamisessa nojaututaan johonkin, jota a) käyttäjä tietää, b) käyttäjällä on tai c) käyttäjä on."	

todennusvain	authentication key	salausvain, jota käytetään viestin tai sen lähettäjän aitouden todentamiseen	SA (salaus)
todennustiedot	authentication data	tiedot, joiden perusteella todennetaan käyttäjän tunnistus	IA (IAM)
todentaa	verify, authenticate	varmistaa jonkin luotettavuudesta tai aitoudesta, tarkistaa	IA (IAM)
todentaminen	authentication	ks. todennus	IA (IAM)
todistus	certificate	virallisen tai muun arvovaltaisen tahon antama kirjallinen vahvistus siitä, että palvelu tai tuote täyttää todistuksessa kuvatut esimerkiksi tietoturvaan liittyvät kriteerit	YM (sekalaiset)
toimentarkastus	audit	ks. tarkastus (2)	TU (turvallisuuden hallinta)
toimiavain	smart key	"suorittimen ja muistia sisältävä esine, jolla osoitetaan haltijansa valtuus jonkin rajoitetun resurssin käyttöön	IA (IAM)
		Toimiavain voi olla fyysiseltä olemukseltaan esimerkiksi avain, sormus tai kortti."	
toimikortti	smart card, chip card	"suorittimen ja muistia muodostavia mikropiirejä sisältävä kortti	YM (sekalaiset)
		Toimikortti voi olla vain muistia sisältävä muistikortti tai prosessorikortti, joka voi sisältää muistin lisäksi erilaisia sovelluksia. Toimikortti toimii vain erityisen lukulaitteen yhteydessä, joka voi olla irrallinen tai kytkettynä esimerkiksi tietokoneeseen, verkko-asemaan tai puhelimeen. Se voi myös olla yhteydetön, jolloin se reagoi lähietäisyydeltä lukulaitteen lähettämään signaaliin. Kortin käyttö vaihtelee siihen ohjelmoitujen toimintojen mukaan."	
toiminnan toipumissuunnitelma	(business) recovery / resumption plan (BRP)	suunnitelma vakavan häiriön varalta toiminnan uudelleenaloituksesta ja jatkamisesta	TU (turvallisuuden hallinta)
toimintahäiriö	malfunction	ennakoimaton muutos tai keskeytys toiminnassa	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
toimitilaturvallisuus	premises security	"toimet tieteknistien ja muiden toimitilojen turvallisuuden ylläpitämiseksi, kuten kulunvalvonta, tekninen valvonta ja vartiointi sekä palo-, vesi-, sähkö-, ilmastointi- ja murtovahinkojen torjunta Valtion toimitilojen turvallisuusluokitus käsittää neljä luokkaa: - täytsuojaus - erityissuojaus - tehostettu perussuojaus - perussuojaus."	TU (turvallisuuden hallinta)
toipuminen	recovery	toimintakyvyn palautuminen kriisin, erityistilanteen, häiriötilan tai poikkeusolojen jälkeen, elpyminen kriisistä tai katastrofista	YM (sekalaiset)
toipumismenettely	recovery procedure	toipumisen aikaansaavat toimenpiteet	YM (sekalaiset)
toipumissuunnitelma	business recovery (or resumption) plan (BRP) , recovery plan, disaster recovery plan (DRP)	"jatkuvuussuunnitelman tai varaautumissuunnitelman osa, joka sisältää ohjeet katastrofista toipumiseen, toiminnan jatkamisesta ja paluusta normaaliin toimintaan Määrittelee tärkeille tietojärjestelmille varajärjestelyvaatimukset, vastuut ja toimet valmiuden luomiseksi sekä antaa ohjeet toiminnasta poikkeustilanteissa. Suunnitelma ei sisällä vain vaatimuksia vaan konkreettisia sovittuja toimenpiteitä / menettelytapoja / teknisiä vararatkaisuja."	TU (turvallisuuden hallinta)
toipumissuunnittelu	(disaster) recovery planning	toipumissuunnitelman laatiminen ja ylläpito	TU (turvallisuuden hallinta)
toisena esiintyminen	impersonation, masquerading, spoofing	"1) tietojärjestelmän harhauttaminen pitämään väärää käyttäjää tai ohjelmaa oikeana 2) verkossa, esimerkiksi palvelimessa olevan ohjelman luvallinen käyttö toisen käyttäjän oikeuksin"	HT (hyökkäykset ja torjunta)

toisintaa	mirror, replicate	luoda tai ylläpitää tiedoston kopio tai kopioita tai pitää toiminnassa yhtä tai useampaa varalaitteistoa palvelukyvyyn parantamiseksi tai tietoturvallisuuden varmistamiseksi	YM (sekalaiset)
toisiokanta	mirror database	tietokanta, joka on toisen tietokannan ajantasainen kopio	YM (sekalaiset)
toisio palvelin	mirror server	kuormituksen tasaamiseksi, tietoliikenteen vähentämiseksi tai palvelun nopeuttamiseksi tai varmistamiseksi perustettu toinen palvelin, jolla on samat toiminnot	YM (sekalaiset)
toisiosivusto	mirror site	sivuston kopio, joka sijaitsee toisessa fyysisessä paikassa	YM (sekalaiset)
toisiotiedosto	mirror file	ks. toisiokanta	YM (sekalaiset)
toistin	repeater	datansiirrossa laite, joka lähettää vastaanottamansa signaalit eteenpäin ja korjaa siirrossa vääristyneet signaalit alkuperäisiksi	YM (sekalaiset)
torjuntaohjelma	security monitor	ks. viruksentorjuntaohjelma, turvaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
troijalainen	Trojan	ks. troijanhevonen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
troijanhevonen	Trojan horse, Trojan	"hyödyllinen tai harmiton tai sellaiseksi naamioitu ohjelma, johon on piilotettu haittaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
TTP	trusted third party	Trojjanhevonen voi olla naamioitu hyödylliseksi esimerkiksi käyttämällä sopivaa nimeä tai sisällyttämällä ohjelmaan myös hyödyllisiä ominaisuuksia."	YM (sekalaiset)
tuholaisohjelma	malicious program	luotettu taho kuten varmentaja tai verkkonotaari	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tuhopaketti	ping of death	ohjelma, ohjelman osa tai makro, jonka tarkoituksena on tuhota tai vääristää järjestelmässä olevia tai käsiteltäviä ohjelmia tai tietoja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tulkita	decode	väärä tiedustelupaketti, jonka tarkoituksena aiheuttaa vahinkoa verkkoasemissa	YM (sekalaiset)
tunkeutuminen	intrusion, penetration	ks. avata	HT (hyökkäykset ja torjunta)
		onnistunut, yleensä luvaton yritys päästä kohteeseen, esimerkiksi tietojärjestelmään tai tietoverkkoon, tai saada sen tietoja	

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tunkeutumisaika	penetration time	aika, jonka arvioidaan tunkeutujalta kuluvan ensimmäisestä tunkeutumisen ilmaisusta varsinaiselle kohteeseen pääsyyn	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tunnelointi	tunneling	tekniikka avoimessa verkossa tapahtuvan tietoliikenteen nopeuden, luotettavuuden ja turvallisuuden lisäämiseksi luomalla verkossa datansiirron ajaksi pysyvä ja usein salakirjoittamalla suojattu yhteys, "tunneli", jolloin siirrettävä tieto yleensä salakirjoitetaan	YM (sekalaiset)
tunnistaa (1)	identify	erottaa kaikista muista yksiselitteisen nimen, tunnuksen tai ominaisuuden perusteella	IA (IAM)
tunnistaa (2)	recognize	havaita samaksi kuin jokin, joka on ennestään tunnettu, tai havaita tietyn joukon jäseneksi	IA (IAM)
tunnistaja	authenticator	ks. tunnistuspalvelu	IA (IAM)
tunnistautuminen	identification	"menettely, jossa käyttäjä esittää tunnistetietonsa Ks. myös esittäytyminen"	IA (IAM)
tunniste	identifier, label, tag	tieto, jota käytetään tunnistamaan, nimeämään tai osoittamaan tietoa tai tietojoukkoa	IA (IAM)
tunnistettavuus	identifiability	se, että tiettyä yksilöä tai tapahtumaa koskeva tieto voidaan tunnistaa kaikissa käsitteilyn vaiheissa	YM (sekalaiset)
tunnistuksenohjaus- palvelu	authentication portal	"palvelu, joka tarjoaa asiointipalvelun käyttäjälle usean eri taustalla toimivan tunnistuspalvelun käyttömahdollisuuden Esimerkkejä tunnistuksenohjauspalveluista ovat tunnistus.fi ja Vetuma."	IA (IAM)

tunnistus	recognition, identification	"menettely, jolla yksilöidään joku tai jokin, esimerkiksi tietojärjestelmän käyttäjä Sähköiseen tunnistamiseen liittyy normaalisti aina myös käyttäjän todentaminen."	IA (IAM)
tunnistus.fi		"Kansaneläkelaitoksen, työministeriön ja verohallinnon yhteinen tunnistuksenohjauspalvelu	IA (IAM)
tunnistuselähdte	identity provider	Palvelu mahdollistaa luotettavan henkilö- ja organisaatiotunnistuksen." Yhdistettyjä identiteettejä käytävässä (federoidussa) toimintaympäristössä osapuoli, joka vastaa käyttäjän tunnistamisesta ja välittää tunnistusosoitteen palveluntarjoajalle	IA (IAM)
tunnistuspalvelu	authenticator	verkkopalvelun komponentti tai osapuoli, joka huolehtii käyttäjien tunnistamisesta ja todentamisesta	IA (IAM)
tunnistusseloste	assertion	"tunnistajan palvelujärjestelmälle toimittama selvitys, joka sisältää todennettua käyttäjäidentiteettiä vastaavia tietoja ao käyttäjistä	IA (IAM)
tunnistusväline	token	Esimerkkejä tunnistusselosteista ovat SAML-selosteet ja evästeet." "sähköisen tunnistuksen käyttämiseen ja suojaamiseen tarkoitettu väline	IA (IAM)
tunnus	identifier	Tunnistusvälineitä ovat esimerkiksi sirukortti tai matkapuhelimen SIM-kortti." "jonkin kohteen kuten käyttäjän, ohjelman, dokumentin tai sen osan tai laitteen nimeävä tai yksilöivä tieto Tunnukselta vaadittavia ominaisuuksia ovat mm. yksiselitteisyys, lajiteltavuus, laajennettavuus, synonyymien estyminen ja lyhyys."	IA (IAM)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
tunnushallintokeskus	naming authority	"palvelu tai viranomainen, joka myöntää tietyn verkkoalueen Internet-verkkotunnukset	YM (sekalaiset)
tunnusluku	personal identification number (PIN), PIN code	Kansainvälinen tunnushallintokeskus on USA:ssa toimiva ICANN, Suomen alueesta vastaa Viestintävirasto FICOM."	IA (IAM)
tunnussana	password	Tunnuslukua käytetään yleensä yhdessä jonkin tunnistusvälineen kanssa."	IA (IAM)
tunnustella	finger	ottaa yhteys verkkoasemaan tietojen hankkimiseksi sen käyttäjistä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tuntomerkki	characteristic, feature	tunnistuksessa käytettävä piirre, ominaisuus tai osahahmo	IA (IAM)
Tupas		"suomalaisten pankkien yhteinen tunnistuspalvelustandardi	IA (IAM)
turva-arkisto	security archive	Tupas-standardi kuvaa Suomen Pankkiyhdistyksen määrittelemän tavan tunnistaa verkkopalvelujen käyttäjä pankkien verkkopalvelutunnuksilla."	TU (turvallisuuden hallinta)
turvakielto		varmuusarkisto, joka on sijoitettu toiselle paikkakunnalle tai muuten niin etäälle sen avulla varmistettavasta arkistosta, että molempien tuhoutuminen saman vahingon teon tai suuronnettomuuden seurauksena on erittäin epätodennäköistä	TU (turvallisuuden hallinta)
turvakopio	safety copy	maistraatista haettavissa oleva tietojenluovutuskielto, joka koskee henkilön nimiä ja osoitteita	TU (turvallisuuden hallinta)
		turvalliseen paikkaan sijoitettu varmuuskopio, joka on käytettävissä, jos alkuperäistä tiedostoa tai varmuuskopiota ei voida käyttää	TU (turvallisuuden hallinta)

turvakäytäntö	security protocol	"1) yhteyskäytäntö varmenteen tai käyttövaltuuden voimassaolon tarkistamiseen 2) viestinnän yhteyskäytäntö, jossa käytäntö itsessään huolehtii viestien salauksesta"	TU (turvallisuuden hallinta)
turvallisuuden arviointi	security assesment	"tietoturvallisuustason hallinnollinen ja tai tekninen arviointi, vähemmän muodollinen kuin auditointi"	TU (turvallisuuden hallinta)
turvallisuuden tarkastus	security audit	hallinnollisten ja teknisten turvatoimien vaatimustenmukaisuuden tarkastus ja arviointi	TU (turvallisuuden hallinta)
turvallisuushäiriö	security incident	tilanne tai tapahtuma, jonka yhteydessä tietoturvallisuus on vaarantunut tai saattanut vaarantua	TU (turvallisuuden hallinta)
turvallisuus sopimus	supplier security agreement	"sopimus, jossa määritellään organisaation ja sidosryhmän välisen kanssakäymisen turvallisuusjärjestelyt tilanteissa, joissa sidosryhmän kanssa tehtävä yhteistoiminta on laajamittaista ja/tai pitkäaikaista	TU (turvallisuuden hallinta)
turvallisuustietoisuus	security awareness	Turvallisuusoppimuksen olemassaolo on edellytys sille, että sidosryhmäorganisaatio saa haltuunsa organisaation salassa pidettävää tietoa tai materiaalia."	TU (turvallisuuden hallinta)
turvallisuusvalvonta	security surveillance	organisaation henkilöstön tai muun kohdejoukon tiedot ja asenteet, jotka koskevat turvallisuuden tavoitteita ja keinoja	TU (turvallisuuden hallinta)
turvalluukitus	security classification	"suojattavan kohteen, alueen, tilan tai järjestelmän turvallisuustilanteen tarkkailu ja tapahtumista ilmoittaminen sekä tilannekuvan muodostaminen"	TU (turvallisuuden hallinta)
turvamerkintä	security marking	luottamuksellisten asiakirjain ja tietojen jakaminen luokkiin salassapidettävyyden perusteella	TU (turvallisuuden hallinta)
		valtionhallinnon turvallisuutuksen mukainen asiakirjaan tehtävä leima tai merkintä, josta ilmenee, mihin turvaluokkaan asiakirja kuuluu ja millä perusteella	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
turvamuuli	security module	erikoisuojaattu komponentti, esimerkiksi mikropiiri, joka liitetään tietoteknisen laitteen tietokoneen, kortinlukijan, verkkolaitteen tai matkapuhelimen osaksi ja joka sisältää tietoturvallisuutta lisääviä tai väärinkäyttöä ehkäiseviä välineitä, esimerkiksi salausalgoritmin ja salausavaimia	HT (hyökkäykset ja torjunta)
turvaohjelma	security monitor, tiger	ohjelma, joka pyrkii ylläpitämään isäntäjärjestelmän tietoturvallisuutta esimerkiksi havaitsemalla hyökkäykset ja hälyttämällä niistä tai hakemalla oman järjestelmän turva-aukot ja haavoittuvuudet niiden poistamiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
turvapalvelin	security server	verkossa jotakin tietoturvallisuuden osa-aluetta hoitava palvelin	TU (turvallisuuden hallinta)
turvaposti	secure e-mail	sähköpostipalvelu tai -tekniikka, joka tarjoaa tietoturvallisuutta lisääviä ominaisuuksia, kuten kiistämättömyyden ja digitaalisen allekirjoituksen	AS (asiointi)
turvaprotiili	protection profile	tiettyyn suojattavien kohteiden luokkaan liittyvät turvallisuusvaatimukset	TU (turvallisuuden hallinta)
turvareititin	secure router	tietoturvaominaisuuksin varustettu tai hyökkäyksiä vastaan suojattu reititin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
turvatalletus	escrow	"salusavaimen tai lähdeohjelman jättäminen luotettavan tahon, esimerkiksi varmennusviranomaisen haltuun turvatoimenpiteenä, jotta talletuksen kohde olisi kaikissa olosuhteissa käytettävissä Näitä olosuhteita voisivat olla esimerkiksi salusavaimen hukkaaminen, ohjelmiston myyjän konkurssi, tai salusavaimen ottaminen viranomaisen haltuun rikoksen selvittämiseksi."	TU (turvallisuuden hallinta)

<p>turvattava kohde</p>	<p>(protected) asset</p>	<p>"turvattava kohde on organisaatiolle arvokas kohde, kuten ihmiset, resurssit, toiminta ja palvelut</p> <p>Tiedon käsittelyn osalta turvattavia kohteita voivat olla esimerkiksi tiedot (eri muodoissaan), inhimilliset resurssit, tietojärjestelmät, käyttöympäristö, fyysinen ympäristö, ulkoiset palvelut, hankinnat, edellä mainittuja palvelevat prosessit."</p>	<p>TU (turvallisuuden hallinta)</p>
<p>turvavyöhyke</p>	<p>security zone</p>	<p>luokiteltu turvallisuusalue</p>	<p>TU (turvallisuuden hallinta)</p>
<p>Twofish</p>		<p>eräs symmetrisen lohkosalauksen menetelmä</p>	<p>SA (salaus)</p>
<p>TYVI</p>		<p>"standardoitu menettely eräille viranomaisille ja eläkeyhtiöille tehtävien toistuvaisilmoitusten lähettämiseksi määrätuotoisena datansiirtona</p>	<p>YM (sekalaiset)</p>
<p>työelämän tietosuojalaki</p>	<p>Act on Privacy Protection in the Workplace</p>	<p>Lyhenne tulee sanoista tietovirrat yrityksiltä viranomaisille."</p> <p>laki yksityisyyden suojasta työelämässä täydentää henkilötietolakiä muun muassa soveltuvuustestien, työterveyshuollon tietojen ja teknisen valvonnan osalta</p>	<p>JU (juridiset)</p>
<p>työntekniikka</p>	<p>push technology</p>	<p>ks. tarjontatekniikka</p>	<p>YM (sekalaiset)</p>
<p>työrooli</p>	<p>business role</p>	<p>käyttäjän toimenkuvaan työorganisaatiossaan kuuluvat tietotarpeet ja toimintavaltuudet</p>	<p>IA (IAM)</p>
<p>tärkeysluokitus</p>	<p>priority classification</p>	<p>"1) organisaatioiden, tietojärjestelmien, tietojen, työtehtävien ja muiden olioiden jakaminen luokkiin sen mukaan, miten tarpeellisia ne ovat tarkasteltavan toiminnan jatkuvuudelle</p> <p>2) valtiovarainministeriön laatima ministeriöiden, virastojen ja laitosten jako kolmeen luokkaan sen perusteella, miten välttämätöntä niiden tietojärjestelmien toiminnan jatkuvuus on yhteiskunnan kannalta"</p>	<p>TU (turvallisuuden hallinta)</p>
<p>täsmäase</p>	<p>smart weapon</p>	<p>sulautetun tietotekniikan ansiosta tarkasti osuva tai ajoittuva ase, esimerkiksi pommi, ohjus tai räjähdde</p>	<p>HT (hyökkäykset ja torjunta)</p>

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
täysvalmius	full preparedness	valmius, jossa kaikki voimavarat on otettu käyttöön ja keskitetty häiriö- ja kriisitilanteen aiheuttamien vaikutusten ehkäisemiseksi ja niistä selviytymiseksi	TU (turvallisuuden hallinta)
uhka	hazard, threat	"haitallinen tapahtuma, joka voi mahdollisesti toteutua, tai useampi mahdollinen häiriö, joka tapahtuessaan voi aiheuttaa sen että tiedolle, muulle omaisuudelle tai toiminnalle tapahtuu ei-toivottua "	TU (turvallisuuden hallinta)
uhka-analyysi	threat analysis	uhkien tunnistamiseksi tehtävä analyysi ja arviointi perustana riskianalyyseille	TU (turvallisuuden hallinta)
uhkakartoitus	threat survey	turvattavaa kohdetta vaarantavien uhkien tunnistaminen ja kartoitus	TU (turvallisuuden hallinta)
ulkoinen uhka	outside threat	ulkopuolisten toiminnasta aiheutuva uhka	TU (turvallisuuden hallinta)
UPS	uninterrupted power supply	katkoton tehon (sähkön) syöttö tai sen tarjoava järjestelmä	TU (turvallisuuden hallinta)
urkintatekniikka	spyware	ks. vakoiluohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
URL	uniform resource locator	Internetissä olevan tiedoston, hakemiston tai muun resurssin sekä näiden käyttöön tarvittavan yhteyksikäytännön yksilöivä tunnus	YM (sekalaiset)
USB-avain	USB key	"USB-porttiin kytkettävä turvamuoduli, joka sisältää avaimen kiintoolevyyen tallennetun datan salakirjoittamiseen ja avaamiseen Vrt. käyttöavain"	TU (turvallisuuden hallinta)
USB-muistitikku	USB memory, memory stick	ks. muistitikku	YM (sekalaiset)
uudelleenaloitus	restart	keskeytyneen tehtävän jatkaminen aloittamalla se uudelleen alusta	YM (sekalaiset)
uusinta-ajo	rerun	virheen tai keskeytymisen vuoksi alusta uudelleen suoritettava ajo	YM (sekalaiset)

uusittavuus	repeatability	toimenpiteen uudelleen suorittamisen mahdollisuus tietyistä tilanteista lähtien	YM (sekalaiset)
vaarallinen työ- ja valtuusyhdistelmä	dangerous combination of duties and authorizations	ks. tehtävien eriyttäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
vaarantaa	compromise	"asettaa alttiiksi uhalle tai riskille Rikoslain 34:9a § koskee tietojenkäsittelyn vaarantamisen rangaistavuutta."	TU (turvallisuuden hallinta)
vaarantaa	be compromised	joutua alttiiksi uhalle tai riskille	TU (turvallisuuden hallinta)
vaarantuminen	compromise	turvallisuuden pettäminen, mistä voi aiheutua vahinkoa suojattavalle kohteelle	TU (turvallisuuden hallinta)
vahinko	damage	"aiheuttajaansa yhdistettävissä oleva menetyk, kuten - fyysisen tai aineettoman omaisuuden häviöminen - toiminnan tulosten tai edellytysten heikkeneminen - ihmisen tai luonnon elinolosuhteiden huononeminen"	TU (turvallisuuden hallinta)
VAHTI	The Government Information Security Management Board VAHTI	"Valtionhallinnon tietoturvallisuuden johtoryhmä Valtiovarainministeriön asettama ja johtama hallinnon tietoturvallisuuden yhteistyön, ohjauksen ja kehittämisen elin. VAHTI käsittelee valtionhallinnon tietoturvallisuutta koskevat säädökset, ohjeet, suositukset ja muut tietoturvallisuuden linjat sekä ohjaa valtionhallinnon tietoturvatoinenpiteitä. VAHTI tukee toiminnallaan valtioneuvostoa ja valtiovarainministeriötä valtionhallinnon tietoturvallisuuteen liittyvässä päätöksenteossa ja sen valmistelussa. VAHTIn toiminnalla on parannettu valtion tietoturvallisuutta ja työn vaikuttavuus on hallinnon ohella merkittävä myös yrityksissä ja kansainvälisesti. VAHTIn työn tuloksena on mm. aikaansaatua erittäin kattava yleinen tietoturvaohjeisto www.vm.fi/VAHTI/ ."	TU (turvallisuuden hallinta)
vahtiajastin	watchdog timer	ajastin, joka seuraa laitteen tai ohjelman toimintaa ja antaa hälytyksen, jos viive tai toimimattomuus on kestänyt ennalta määrätyn ajan	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAVALLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
vahva salaus	strong encryption	salakirjoitus, joka ei ole väsytystekniikalla avattavissa tavanomaisella laskentakapasiteetilla ja käytettävissä olevassa ajassa	SA (salaus)
vahva salausalgoritmi	strong encryption algorithm	"vahvan salauksen antava salausalgoritmi Näitä ovat mm. IDEA, RC4, RC5, Blowfish, MD5, SHA, RSA, ElGamal ja DSS. Vastaavasti vahvoja salauksia käyttäviä ovat mm. AH, ESP, PGP, Photuris, SET, SKIP, SSH, SSL, S/MIME ja S/WAN."	SA (salaus)
vahva todennus	strong authentication	ks. vahva tunnistus	IA (IAM)
vahva tunnistus	strong authentication, strong identification	"käyttäjän tunnistaminen käyttäen vähintään kahta eri todennustapaa (kts. todennus) Vahvaa tunnistamista on esimerkiksi se, kun pankkikortilla maksettaessa maksajalta vaaditaan sekä pankkikorttia että siihen liittyvän tunnusluvun tietämistä."	IA (IAM)
vaikutusanalyysi	(business) impact analysis (BIA)	(liike)toiminnan jatkuvuus suunnittelun osa, suojattavien kriittisten kohteiden ja riskianalyysin avulla analysoitu mahdollisten haitallisten tapahtumien vaikutus (liike)toimintaan (prosessit, avainhenkilöt, toimitilat, tietojärjestelmät, tiedot, muu infrastruktuuri)	TU (turvallisuuden hallinta)
vakoilun torjuntaohjelma	anti-spyware	ohjelma, joka estää vakoiluohjelmia asentumasta tai etsii ja poistaa vakoiluohjelmat tietokoneesta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
vakoiluohjelma	spyware	"haittaohjelma, joka asentuu päätelaitteelle ja seuraa päätelaitteen käyttäjän verkkokäyttäytymistä tämän tietämättä ja raportoi siitä esim. markkinatietoja keräävälle taholle, voi kerätä myös salasanoja ja käyttäjätunnuksia tallentamalla esim. näppäimistön painallukset"	HT (hyökkäykset ja torjunta)

valaanpyynti	whaling	tarkasti räätäliöityjen viestien lähettäminen johtajille tai tietojärjestelmien avainhenkilöille rahanarvoisten tietojen tai verkkotunnusten huijaamiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
valevirus	hoax virus	kiusantekomielessä lähetetty vaaraton viesti, jonka väitetään sisältävän viruksen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
valkoinen lista	white list	poikkeusluettelo, jonka perusteella voidaan tunnistaa turvalliseksi/ ongelmattomiksi tiedetyt vaihtoehdot	HT (hyökkäykset ja torjunta)
valkolakki	white hat, samurai	hakkeri, joka järjestelmän omistajan toimeksiannosta testaa suojausten pitävyyttä yrittämällä murtautua järjestelmään	TU (turvallisuuden hallinta)
valmius	preparedness	suunnittelun ja valmistelujen tuloksena saavutettu tila, jossa kyetään vastaamaan kartoitettujen uhkien ja haavoittuvuuksien perusteella priorisoituihin riskeihin	TU (turvallisuuden hallinta)
valmiuslaki	Emergency Powers Act	määrittelee poikkeusolot ja menettelyjä yhteiskunnan turvaamiseksi niiden varalta sekä viranomaisten erityistoimivaltuudet poikkeusoloissa	JU (juridiset)
valmiusraportti	preparedness report	järjestelmän omistajan määrääkainen selvitys elintärkeiden sovellusten tietoturvallisuudesta ja ylläpidosta	TU (turvallisuuden hallinta)
valmiussuunnitelma	preparedness plan	"poikkeusolojen varalta tehtävä toiminnan jatkuvuussuunnitelman osa huoltovarmuuden kannalta kriittisille organisaatioille Poikkeusolojen valmiussuunnitelmassa määritellään toiminnan ja sitä tukevan tietojenkäsittelyn toimivuusvaatimukset valmiuslain astuttua voimaan, toiminnan ja palvelujen sekä niitä tukevan teknologian hallitun supistamisen vaiheet sekä toipumistoimenpiteet normaalioloihin palaamiseksi."	TU (turvallisuuden hallinta)
valmiussuunnittelu	preparedness planning	varaaminen ja toimenpiteiden suunnittelu poikkeusolojen tai muun vakavan häiriön varalta ja siitä toipumiseksi	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
valtionhallinnon tietoturvaohjeisto	government information security directives	"valtiovarainministeriön ylläpitämä hallinnon käyttöön tarkoitettu tietoturva-aiheinen ohjekokoelma, jota käytetään hyväksi myös muualla yhteiskunnassa Ohjeiston kehittämisestä vastaa VAHTI ja se on saatavissa VAHTI-verkkosivustolta www.vm.fi/vahti "	TU (turvallisuuden hallinta)
valtuus	authority	oikeus tiettyjen tietojen tai tietojärjestelmäresurssien käyttöön	IA (IAM)
valtuustiedot	credential(s)	todiste valtuuksien omaamisesta tai viestin lähettäjän aitoudesta	IA (IAM)
valtuutettu käyttäjä	authorized user	tiettyihin toimiin tarvittavat valtuudet omaava käyttäjä	IA (IAM)
valtuutus	authorization	todennetulle käyttäjälle annettu lupa tietyn tiedon, suojattavan kohteen tai muun palveluelementin käyttöön voimassa olevien pääsynvalvontatietojen perusteella	IA (IAM)
valvoa	monitor, supervise	seurata toimintaa, arvioida sitä tai sen tuloksia annettujen kriteerien suhteen ja erojen ilmaantuessa tarvittaessa puuttua toiminnan kulkuun	YM (sekalaiset)
valvonta	control (1), monitoring, supervision	toiminnan tai tapahtumien seuranta ja ryhtyminen tarvittaessa toimiin	YM (sekalaiset)
valvontakatko	control failure	tapahtuma, jossa valvonta pettää ja riski toteutuu	TU (turvallisuuden hallinta)
valvontalaite	monitor	ks. seurain	YM (sekalaiset)
vara-avainjärjestelmä	key escrow (system)	"järjestelmä, jonka mukaan salausavainten turvatalletus on säädetty pakolliseksi ja turvatalletuksessa oleva avain on tietyissä tilanteissa tai oikeuden päätöksellä luovutettava edelleen sitä vaativalle viranomaiselle Suomessa salaisista avaimista ei yleensä oteta kopioita, mikä toisaalta saattaa vaikeuttaa toipumista onnettomuuksista ja häiriöistä."	TU (turvallisuuden hallinta)

varajärjestelmä	backup system, fallback system, reserve system	tietojärjestelmä tai laitteisto, joka voidaan ottaa käyttöön, kun normaalisti käytettävän järjestelmän käyttö häiriintyy tai estyy	TU (turvallisuuden hallinta)
varakeskus	backup site, disaster recovery center	palvelukeskus, joka voidaan ottaa käyttöön, kun normaalisti käytettävän palvelukeskuksen käyttö häiriintyy tai estyy	TU (turvallisuuden hallinta)
varakonesopimus	backup (reserve) system agreement	sopimus toisen hallinnassa olevan varakeskuksen tai varalaitteiston käytöstä	TU (turvallisuuden hallinta)
varalaitteisto	backup hardware	laitteisto, joka voidaan ottaa käyttöön, kun normaalisti käytettävän laitteiston käyttö häiriintyy tai estyy	TU (turvallisuuden hallinta)
varallaolo	standby	(laitteen) valmius ryhtyä suorittamaan tehtävää vikaantuneen laitteen sijasta	TU (turvallisuuden hallinta)
varareitti	alternate route	fyysinen tai tietoliikennereitti, joka voidaan ottaa käyttöön, kun normaalisti käytetyn reitin käyttö häiriintyy tai estyy	TU (turvallisuuden hallinta)
varatila	backup premises	ennalta valmisteltu toimitila, jossa tuhon sattuessa toimintaa voidaan jatkaa	TU (turvallisuuden hallinta)
varautuminen	contingency planning	"toiminta, jonka tarkoituksena on luoda ja ylläpitää organisaation riittävä valmius oman toiminnan jatkumiseen normaaliolojen vakavien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varalta	TU (turvallisuuden hallinta)
varautumissuunnitelma	contingency plan	Varautuminen käsittää suunnittelun sekä tarvittavat etukäteisvalmistelut." suunnitelma, jossa esitetään järjestelyt häirion tai keskeytyksen varalta normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa	TU (turvallisuuden hallinta)
varmalaitte	trusted device, secure device	"uskottavasti suojattu laite, esimerkiksi toimikortti tai turvamoduuli, joka noudattaa luotetun tahon sille lähettämiä käsittelysääntöjä	TU (turvallisuuden hallinta)
		Esim. kassapäätte, joka vastaanottaa pankilta rahan käsitteilyä koskevat säännöt."	

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
varmenne	certificate	"luotetun tahon antama sähköinen todistus, jolla vahvistetaan, että todistuksen haltija on tietty henkilö, organisaatio tai järjestelmä Varmenne voi sisältää muun muassa käyttäjän julkisen avaimen, henkilö tiedot, varmenteen voimassaolopäiväyksen sekä varmenteen myöntäjän sähköisen allekirjoituksen."	IA (IAM)
varmennehakemisto	certificate directory	julkisen hakemisto, joka sisältää tietyn varmennehallinnon puitteissa myönnettyt, varmentajan allekirjoittamat varmenteet	IA (IAM)
varmennehallinto	certificate administration	julkisen avaimen järjestelmässä yhden varmennusorganisaation jäsenten muodostama toiminnallinen kokonaisuus	IA (IAM)
varmennepolitiikka	certificate policy	varmentajan julkaisema asiakirja, jossa kuvataan, miten varmennepalveluja tuotetaan niiden käyttäjille	TU (turvallisuuden hallinta)
varmennepolku	certificate path	"varmenteiden sarja, joka tulee voida muodostaa kahden osapuolen välille, jotta ne voivat turvallisesti asioida toistensa kanssa Polku saadaan aikaan joko siten, että molemmille löytyy jollakin varmennehallinnon tasolla yhteinen varmentaja, tai että eri varmennehallinnoissa toimivat varmentajat ovat sopineet vastavuoroisesti toistensa varmenteiden hyväksymisestä."	IA (IAM)
varmenneviranomainen	certificate authority (CA)	ks. varmentaja	IA (IAM)
varmennus	certification	"julkisen avaimen todistaminen tietyille henkilöille tai organisaatiolle kuuluvaksi liittämällä siihen varmenne Varmennustointintaa Suomessa säätää laki sähköisistä allekirjoituksista (14/2003)."	TU (turvallisuuden hallinta)

varmennusorganisaatio	certification hierarchy	hierarkia, joka käsittää eritasoisia varmentajia	AS (asiointi)
varmennuspalvelu	certification service	varmentajan tehtäviin liittyvä palvelu	AS (asiointi)
varmentaja	certification authority	taho, joka myöntää varmenteen	AS (asiointi)
varmentaminen	certification	ks. varmennus	AS (asiointi)
varmistaa	assure, back up, check, ensure, secure	"1) tehdä varmemmaksi tai luotettavammaksi 2) varautua virheiden, vikojen, toimintahäiriöiden, ulkopuolisen sekaantumisen tai muun poikkeavan tilanteen varalta"	YM (sekalaiset)
varmistus	check symbol	"tiedon siirron tai tallentamisen varmistamiseen käytetty tiedosta muodostettu tiiviste, joka siirretään tai tallennetaan sisältötiedon mukana Vastaaotetun tai tallennetun tiivisteiden ja tiedosta samoin muodostetun uuden tiivisteiden välinen ero on osoituksena tiedon siirrossa tai tallennuksessa tapahtuneesta virheestä."	YM (sekalaiset)
varmistus (1)	control (2)	suunnitelmallinen jatkuva toiminta tai toistuva toimenpide, jolla toteutetaan valvonta	YM (sekalaiset)
varmistus (2)	check (s), checking, error control	tiedon tarkastettavuuden aikaansaanti toistoa tai varmistetta käyttäen	YM (sekalaiset)
varmistusbitti	check bit	varmisteenä käytetty bitti, esimerkiksi pariteettibitti	YM (sekalaiset)
varmistuskohhta	checkpoint	ohjelman kohta tai ajon vaihe, jossa varaudutaan jatkoaloitukseen	YM (sekalaiset)
varmistusmerkki	check character	varmisteenä käytetty merkki tai merkin mittainen bittijono	YM (sekalaiset)
varmistusnumero	check digit	yhden merkin mittainen numeerinen varmistus	YM (sekalaiset)
varmistussumma	checksum, proof total	varmistus, joka muodostetaan laskemalla yhteen määrämittäisiä tiedon osia ikään kuin ne olisivat lukuja	YM (sekalaiset)
varmistustiedosto	backup file	tiedoston varmuuskopio	TU (turvallisuuden hallinta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
varmuusarkisto	backup archive	arkisto, joka sisältää tallenteiden varmuuskopiot siltä varalta, että käyttöarkistoon talletettu ei ole käytettävissä	TU (turvallisuuden hallinta)
varmuuskopio	backup copy, backup	taltion, tiedoston tai ohjelman kopio, joka on tarkoitettu käytettäväksi, jos alkuperäinen menetetään vian tai vahingon takia	TU (turvallisuuden hallinta)
varmuuskopiointi	backup	varmuuskopioiden tekeminen	TU (turvallisuuden hallinta)
vastahujaus	scambaiting, scam baiting	"sähköpostin tai WWW-sivun välityksellä tapahtuvan huijauksen vastustamisen muoto, joka pyrkii kuluttamaan huijareiden aikaa ja resursseja niin paljon kuin mahdollista, jotteivät he ehtisi huijata todellisia kohteita	HT (hyökkäykset ja torjunta)
vastakutsu	call-back	Vastahujari vastaa huijausviestiin tekeytyen mahdolliseksi uhriksi." tunnistuksen varmistaminen siten, että järjestelmä ottaa uuden yhteyden sitä kutsuneeseen käyttäjään tiedossaan olevalla verkko-osoitteella tai puhelinnumerolla	IA (IAM)
vastustuskykyinen	resilient, resistant	toimintakykyä eri tilanteissa säilyttävä	YM (sekalaiset)
vastuunrajausilmoitus	disclaimer	tuotteeseen, esimerkiksi valmisohjelmistoon liitetty ilmoitus, jonka mukaan tuotteen valmistaja ei vastaa ilmoituksessa luetelluista tuotteiden käytöstä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista	JU (juridiset)
VAVK	State Recovery Center	"Valtion tietotekniikan varakeskus Huoltovarmuuskeskuksen ylläpitämä varakeskus, jonka tehtävänä on poikkeusolojen tai vakavien häiriöiden sattuessa tarjota valtion hallinnon ja muille keskeisille organisaatioille varajärjestelmä- ja palvelinhotellipalveluita, joilla asiakas voi varmistaa toimintansa jatkuvuuden sekä poikkeusoloissa että erilaissa normaaliaikojen erikoistilanteissa."	YM (sekalaiset)

vedostaa	dump	tallentaa muistissa olevaa tietoa tietovälineeseen tai oheismuistiin yleensä varmistustoimia tai tilanteen tutkimista varten	YM (sekalaiset)
verkkoahdistelu	cyberstalking, Internet stalking, online harassment, online abuse	"pitkäaikaisista verkkokiusaamista, jossa pyritään saamaan uhri reagoimaan ja mahdollisesti ottamaan yhteyttä ahdistelijaan Verkkoahdistelun uhri saatetaan etsiä esimerkiksi keskustelupalstalta tai -ryhmästä. Uhrista saatetaan kirjoittaa perättömiä tietoja keskustelupalstoille tai uhrin nimissä saatetaan julkaista tai lähettää halventavia tai pornografisia viestejä."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkoalue	domain	"tietoverkon osoitteiden verkkotunnusjärjestelmän mukaiseen hierarkkiseen jakoon perustuva osaverkko	YM (sekalaiset)
verkkoalue	domain name	Verkkoalue muodostaa tietoverkon hallinnollisen yksikön ja voidaan edelleen jakaa osaverkkoihin esimerkiksi organisaation tai palvelimen mukaan."	
verkkoalue	network analyzer, packet sniffer	ks. verkkotunnus	YM (sekalaiset)
verkkoasema	node	verkonhallinnan ohjelma, joka seuraa liikennettä ja tallentaa annetut kriteerit täyttävät paketit mahdollista tarkastelua varten	YM (sekalaiset)
verkkoasiointi	eBusiness	"verkkoon kytketty tietokone, työasema tai palvelin	YM (sekalaiset)
verkkoasiintilaki	Act on Online Government Services	Verkkoasemia ovat mitkä tahansa verkkoon kytketyt aktiivisesti toimivat laitteet, myös verkon rakenteeseen kuuluvat järjestelmät kuten reitittimet, kytkimet, palomuurit tms."	AS (asiointi)
		ks. sähköinen asiointi	JU (juridiset)
		laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) sisältää säädöksiä verkkoasiointiin menettelyistä hallinto- ja oikeudenkäyttöasioissa	

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
verkkohyökkäyksiin varautumissuunnitelma	cyber incident response plan	"kuvaukset uhkamallinnuksen ja riskianalyysin perusteella toteutetuista ja toteutettavista turvatoimista ja -teknikoista Näitä ovat esimerkiksi palomuurit säännöstöineen, liikennekuorman tasaajat, varajärjestelyt ja -reitit, verkon ja verkkoliikenteen ympärivuorokautinen valvonta, haitallisen liikenteen ennakkovaroituksiin reagointi, tunkeutumisen esto, hälytysmenettelyt, kriittisten komponenttien erityisseuranta, roskapostin suodatus, virusten ja haittaohjelmien torjunta, haavoittuvuusanalyysit ja päivitysmenettelyt "	TU (turvallisuuden hallinta)
verkkohyökkäyksiin varautumissuunnitelma	cyber incident response plan	"kuvaukset uhkamallinnuksen ja riskianalyysin perusteella toteutetuista ja toteutettavista turvatoimista ja -teknikoista Näitä ovat esimerkiksi palomuurit säännöstöineen, liikennekuorman tasaajat, varajärjestelyt ja -reitit, verkon ja verkkoliikenteen jatkuva valvonta, haitallisen liikenteen ennakkovaroituksiin reagointi, tunkeutumisen esto, hälytysmenettelyt, kriittisten komponenttien erityisseuranta, roskapostin suodatus, virusten ja haittaohjelmien torjunta, haavoittuvuusanalyysi ja päivitysmenettelyt."	TU (turvallisuuden hallinta)
verkojuttelu	chat	"kahden tai useamman käyttäjän reaaliaikainen viestien vaihto tietoverkossa Internetissä verkojuttelu on mahdollista esimerkiksi IRC-yhteyksikäytännön (Internet Relay Chat) avulla. Vrt. pikaviestintä"	AS (asiointi)
verkojäljite	web beacon	kuiten eli evästeen kanssa yhdessä toimiva tieto, jonka avulla ulkopuolinen saa tietoa verkon käyttäjän toiminnasta, esimerkiksi mainosviivustonsa käytöstä tai lähettämänsä viestin perillemenosta tai avaamisesta	AS (asiointi)

verkkojälki	network trace	"ihmiseen tai organisaatioon yhdistettävää tietoa, jota tietoliikenneverkossa tarvitaan viestin siirtämiseksi, jakelemiseksi tai tarjolla pitämiseksi Synonyymi teletunnistiefiedot"	JU (juridiset)
verkkokauppalaki	Act on Electronic Commerce	laki tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta	JU (juridiset)
verkkokiusaaminen	cyberbullying, online bullying, Internet bullying	"verkkohäiriköintiä, jossa kiusataan tiettyä henkilöä Verkkokiusaaminen voi olla esimerkiksi uhrin haukkumista keskustelupalstalla tai ilkeiden tai aiheettomien sähköpostiviestien lähettämistä uhrille."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkolinnake	secure host, bastion host	verkon haavoittuvaan kohtaan sijoitettu hyökkäyksille vastustuskykyinen verkkoasema	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkonotaari	network notary	luotettu taho, joka tarjoaa tietoverkossa notariaattityypisiä palveluja kuten aikaleimojen antamisen ja asiakirjojen säilyttämisen	AS (asiointi)
verkko-osoitteen väärentäminen	IP spoofing	hyökkäys, jossa murtautuja tekeytyy joksikin toiseksi käyttämällä tämän IP-osoitetta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkopalvelu	network service	tietoverkossa tieto- ja teletekniikan avulla toteutettu palvelu	AS (asiointi)
verkkosivusto	web site, WWW site, Internet site	"tietyn organisaation tuottama, tiettyä aihetta käsittelevä tai tietynlaisia sähköisen asioinnin palveluja tarjoava verkkosivujen kokonaisuus "	AS (asiointi)
verkkoskannaus	network scan	verkon rakenteen ja siinä olevien järjestelmien saavutettavuuden automaattinen tiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkosodankäynti	netwar, network centric warfare	tietosodankäynnin toiminnot, jotka kohdistuvat vastustajan tietoverkkoihin vaikuttamiseen haitallisesti sekä omien tietoverkkojen suojaamiseen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkoterrorismi	cyber terrorism	terroriteoksi luettava tietoverkkoihin ja niissä oleviin resursseihin kohdistuva tuhoalaistoiminta tai häirintä, erityisesti jos tekijänä on muu kuin valtio	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
verkkotulostimen kaappaus	cross-site printing (XSP)	"häirikköviestien tulostaminen verkkotulostimelle käyttäen hyväksi selainkäskyksen (XSS) mahdollistamaa haavoittuvuutta verkkosivulla Paperiroskan lisäksi menetelmän avulla voidaan käskää tulostinta lähettämään fakseja tai sähköpostia, formatoimaan kiintolevynsä tai lataamaan uusi laiteohjelmisto."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkotulostimen kaappaus	domain name grabbing	sellaisen verkkotulostuksen varaaminen, joka on sama kuin toisen henkilön tai organisaation nimi tai muistuttaa sitä, yleensä kiusantekomielessä tai taloudellisen hyödyn saamiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkotunnus	domain name	"verkkosaeman tai verkkoalueen symbolinen tunnistie Internet-verkossa Verkkotunnus muodostuu hierarkkisesti ISO-standardin mukaisesta maatumuksesta (USA:n ulkopuolella), verkkoalueen tunnuksesta, sen aliverkon ja mahdollisen alialiverkon tunnuksesta sekä mahdollisesti organisaatioyksikön ja palvelimen tunnuksesta. Ylätason verkkotunnuksia ovat maatumukset kuten .fi (Suomi), .se (Ruotsi), .ee (Eesti) tai .ru (Venäjä). USA:ssa ylin taso tarkoittaa toimialaa, esimerkiksi .com (kaupallinen), .gov (julkishallinto), edu (opetus) tai .org (järjestö)."	YM (sekalaiset)
verkkotunnushuijaus	DNS spoofing	menettely, jossa verkkotunnuspalvelu peukaloidaan osoittamaan väärään kohteeseen (IP-osoitteeseen)	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkkotunnusjärjestelmä	domain name system (DNS)	"Internet-standardeja noudattavissa tietoverkoissa käytetty järjestelmä ja palvelu, joka muuttaa verkkotunnukset IP-osoitteiksi ja päinvastoin"	YM (sekalaiset)
verkkotunnuslaki	Domain Names Act	Suomelle kuuluvan fi-juuren verkkotunnusten saannin ja käytön määrittävä laki	JU (juridiset)
verkkourkinta	phishing	käyttäjän manipuloiminen muoto, jossa pyritään sähköpostin tai WWW-sivun välityksellä saamaan luottamuksellista tietoa	HT (hyökkäykset ja torjunta)

verkkovastaava	network administrator	henkilö, jonka kuuluu huolehtia verkonhallinnan tehtävistä ja verkkopalvelujen ylläpidosta	TU (turvallisuuden hallinta)
verkkoviettelijä	Internet grooming, web grooming, online grooming, online sex abuse	"Internetin kautta tapahtuva lasten houkuttelu seksuaaliseen toimintaan Verkkoviettelijä voi esimerkiksi pyytää lasta poseeraamaan alasti Internetkameralle tai pyrkii sopimaan tapaamisen hänen kanssaan. Viertelijä voi esiintyä jonain muuna henkilönä kuin hän todellisuudessa on. Aikuinen pedofiili voi esimerkiksi tekeytyä lapseksi."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
verkonhallinta	network management	"1) tietoverkon ylläpito ja sen tietoliikenteen valvonta 2) verkon ylläpidosta, kehittämisestä ja valvonnasta vastaava toiminto"	YM (sekalaiset)
verkonhallintaohjelmisto	network management software	ohjelmisto, jonka avulla seurataan, havaitaan ja raportoidaan vikatilanteita verkossa	YM (sekalaiset)
verkostoidentiteetti	network identity, federated identity	"käyttäjän yhdistettyjen käyttäjäidentiteettien yhdessä määrittelemä joukko käyttäjän ominaisuuksia"	IA (IAM)
vertaisverkko	peer-to-peer network, P2P network	verkko, jossa kaikki verkkoasemat voivat toimia sekä palvelimina että asiakaskoneina eli käyttää toistensa palveluja	AS (asiointi)
Vetuma		"verkkotunnistus- ja maksamispalvelu, joka mahdollistaa yhtenäisen tunnistautumisen ja verkkomaksamisen kaikissa järjestelmään liitetyissä julkishallinnon tarjoamissa asiointipalveluissa	IA (IAM)
vianjäljitys	fault trace	Palvelun käyttöä on ohjeistettu suosituksessa JHS 164."	YM (sekalaiset)
vierasverkko	extranet, partnernet	vikojen sattumisesta kertovan tiedon keruu ja tallennus asiakkaille ja yhteistyökumppaneille avattu osa organisaation tietoverkosta	YM (sekalaiset)
viestintämarkkinalaki	Communications Market Act	sisältää säädöksiä muun muassa viestintäalan kilpailusta, kuluttajansuojasta, viranomaisääteystä ja vaitiolovelvollisuudesta	JU (juridiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAYLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
viestintärikos	communications crime	"turvallista ja luottamuksellista viestintää vaarantava teko, esimerkiksi viestintäsalaisuuden loukkaus tai tietoliikenteen häirintä"	JU (juridiset)
viestintäsalaisuuden loukkaus	breach of communications secrecy	Suomessa kriminalisoidut viestintärikokset on koottu rikoslain 38 lukuun." "tahallinen tai tahaton viestinnän luottamuksellisuuden rikkoutuminen tai vaarantuminen Rikoslain 38:3 § mukaan rikoksia ovat muun muassa oikeudeton - tiedon hankkiminen suojatusta sähköisestä viestistä - salakuuntelu teknisen laitteen avulla - tiedon hankkiminen televerkossa välitettävänä olevasta puhelusta tai muusta televiestistä taikka tällaisen viestin lähettämisestä tai vastaanottamisesta."	JU (juridiset)
Viestintävirasto	Finnish Communications Regulatory Authority (FICORA)	viestinnän alan hallintoviranomainen Suomessa	YM (sekalaiset)
viestitiedustelu	communications intelligence	sähköisessä sodankäynnissä vastustajan viestintään kohdistuva tiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
viiteseurain	reference monitor	ohjelmisto, joka rekisteröi tietojen ja ohjelmien saantia koskevat pyynnöt ja valtuuttaa niiden käytön	YM (sekalaiset)
vika	fault	tila, jossa (tavallisesti laitteen) normaali toiminta on estynyt	YM (sekalaiset)
vikakynnys	fault threshold	erikoistoiimiin johtava vikojen määrän, taajuuden tai laadun vähimmäismäärä	YM (sekalaiset)
vikastietoinen	fault tolerant, fault resilient	toimintakykynsä vioista huolimatta ainakin osittain säilyttävä	YM (sekalaiset)

vikataajuus	error rate	vikojen lukumäärä aikayksikössä	YM (sekalaiset)
viranomaiskortti	civil service card	ks. virkakortti	AS (asiointi)
viranomaiskäyttö	restricted use	tiedon tai asiakirjan saatavuuden rajoittaminen asiaa käsitteleviin viranomaisiin sillä perusteella, että paljastuminen saattaisi heikentää viranomaisen toimintaedellytyksiä	TU (turvallisuuden hallinta)
virhe (1)	error	suureen lasketun tai mitatun arvon ja todellisen tai teoreettisesti oikean arvon välinen ero	YM (sekalaiset)
virhe (2)	mistake	ihmisen tai tietokoneen suorittama toimenpide, joka tai jonka tulos ei ole sovittujen sääntöjen tai tarkoituksen mukainen	YM (sekalaiset)
virhelopetus	abort,abend	ohjelman suorituksen lopettaminen odottamattomassa virhetilanteessa	YM (sekalaiset)
virheröyppy	error burst	tiedonsiirrossa syntyvä virheiden kasautuma	YM (sekalaiset)
virhetilanne	error condition	viasta tai virheestä aiheutunut epänormaali tilanne tietokoneen, tietoverkon, käyttöjärjestelmän tai ohjelman toiminnassa	YM (sekalaiset)
virkakortti	civil service card	valtion- ja kunnallishallinnon sähköisessä asiainnissa virkamiesten, viranhaltijoiden tai vastaavien tunnistamiseen, salaukseen ja sähköisen allekirjoituksen tuottamiseen käytettävä asiointikortti	AS (asiointi)
virtuaalinen lähiverkko	virtual local area network (VLAN)	Yhteen fyysiseen lähiverkkoon muodostettu looginen verkko-osio	YM (sekalaiset)
virtuaalinen yksityisverkko	virtual private network	ks. VPN	YM (sekalaiset)
viruksentorjuntaohjelma	virus protection software, anti-virus program, antiviruss software	virustorjuntaa toteuttava tietokoneohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus	computer virus, virus	"ohjelmaan tai dataan kätketty haittaohjelma, joka leviää tietokoneessa muihin ohjelmiin ja tietoverkossa muihin tietokoneisiin monistamalla itseään siten, että monistetut virukset edelleen monistuvat Virus voi levitä esimerkiksi tiedoston, sähköpostin, pikaviestiohjelman tai WWW-sivun välityksellä. Osa viruksista on muuntautumiskykyisiä."	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
virushuujaus	virus hoax	ks. virusvalhe	HT (hyökkäykset ja torjunta)
viruskuvaustietokanta	virus description file/ database	ks. virustunnistietokanta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virustarkistus	virus scan, virus scanning	"sähköisen aineiston tarkistus mahdollisten haittaohjelmien löytämiseksi ja löytyneiden haittaohjelmien poistamiseksi Virustarkistus voidaan tehdä esimerkiksi viruksentorjuntaohjelmalla."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virustorjunta	virus protection	välineet ja toiminnot, joilla pyritään havaitsemaan ja eristämään tietokoneeseen tunkeutuvat haittaohjelmat	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virustorjuntaohjelma	antivirus software, antivirus program, virus protection software	ks. viruksentorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virustunnistietokanta	virus description database, virus definition database	"virustorjunnan käyttämä tietokanta, joka sisältää haittaohjelmien tunnistamiseen ja poistamiseen liittyviä ohjeita Virustunnistietokannan täytyy olla ajan tasalla, jotta virustorjunta toimisi riittävän tehokkaasti."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virustutka	virus scanner, virus scanning software	virustorjuntaa toteuttava tietokoneohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virusvalhe	virus hoax, hoax virus	aiheeton, yleensä pelottelu- tai häirintätoimittelu lähetyksenä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virusvaroitus	virus alert	tietoverkon turvallisuudesta huolehtivan viranomaisen tai muun luotettavan tahon lähettämä viesti, jossa käyttäjiä varoitetaan liikkeellä olevasta viruksesta	HT (hyökkäykset ja torjunta)

VIRVE	VIRVE network (public authority radio network)	"viranomaisradioverkko Suomen turvallisuus-, pelastus- ja terveydenhoitoviranomaisten yhteinen valtakunnallinen TETRA-standardia käyttävä matkaviestintäverkko"	YM (sekalaiset)
VLAN	Virtual Local Area Network	virtuaalinen lähiverkko	YM (sekalaiset)
VoIP-tekniikka	Voice over IP (VoIP)	"tiedonsiirtotekniikka, jossa ääni pakataan ja koodataan IP-yhteyksikäytäntöä hyödyntävää siirtoa varten VoIP-tiedonsiirtotekniikka mahdollistaa Internetin välityksellä toteutettavan puhelinyhteyden."	YM (sekalaiset)
VPDN	virtual private dial-up network	Internet-verkkoon tarvittaessa muodostettava yksityisverkko, jonka välityksellä etäkäyttäjät voivat saada valintayhteyden organisaation palvelimeen	YM (sekalaiset)
VPN	virtual private network	avoimeen verkkoon tiettyjen käyttäjien välille muodostettu suljettu aliverkko, jonka sisäinen liikenne on suojattu (salattu) avoimen verkon muilta käyttäjiltä	YM (sekalaiset)
VPN-verkko	virtual private network	ks. VPN	YM (sekalaiset)
VRK	Population Registration Centre	"Väestörekisterikeskus Väestörekisterikeskus on muiden tehtäviensä ohella myös valtionhallinnon varmennusviranomainen"	YM (sekalaiset)
välikohtaus	security incident	ks. turvallisuushäiriö	YM (sekalaiset)
välipalvelin	proxy, proxy server	tietoverkon ja paikallisen järjestelmän välissä oleva palvelin, joka voi toimia esimerkiksi tietojen hakua nopeuttavana välivarastona tallettamalla hakutuloksia välimuistiinsa, tai turvapalvelimena suodattamalla haitallisia tiedostoja	AS (asiointi)
välistövetohyökkäys	man-in-the-middle attack	verkkossa hyökkäys, jossa kahden viestijän väliin tunkeutuu näiden huomaamatta kolmas osapuoli, joka sieppaa viestit ja saattaa aiheuttaa vahinkoa muuttamalla tai poistamalla viestejä, urkkimalla salausavaimia tai korvaamalla pyydetyn julkisen avaimen omalla julkisella avaimellaan	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
välittää	forward	"lähettää saapunut sähköpostiviesti eteenpäin toiselle vastaanottajalle Välitystoiminnon yhteydessä on mahdollista myös muokata lähetettävää viestiä."	YM (sekalaiset)
välivedos	checkpoint record	ajon kestäessä otettu vedos mahdollista jatkoaloitusta varten	YM (sekalaiset)
väsytystyökalu	brute force attack	väsytystekniikkaa käyttävä hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
väsytystekniikka	brute force technique, exhaustive search	kaikkien mahdollisten avainten tai salasanojen systemaattinen kokeilu salakirjoituksen avaamiseksi tai salasanan löytämiseksi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WAP	Wireless Application Protocol	langattoman kommunikoinnin standardiperhe, jonka lähtökohtana on ollut Internetin HTML-selainteknologian soveltaminen matkapuhelinlaitteille	YM (sekalaiset)
Wassenaar-järjestely	Wassenaar arrangement	kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnan toimeenpanoa koskeva kansainvälinen sopimus, johon Suomi on liittynyt	JU (juridiset)
web-kertakirjautuminen	web single sign-on (web- SSO)	"organisaation selainkäyttöisiä palveluja koskeva kertakirjautumisjärjestelmä"	IA (IAM)
web-palvelin	web server	Ks. kertakirjautuminen"	
web-palvelut	Web Services	verkkosivuja HTTP-käytännön mukaisesti selaimille toimittava ohjelma	YM (sekalaiset)
WEP	Wired Equivalent Privacy	"yleisnimitys standardointihankkeelle, jonka tavoitteena on mahdollistaa Internet-ympäristön sovellusten helppo integrointi Web Services -perusstandardeja ovat XML, SOAP ja WSDL." IEEE 802.11b –standardissa määritelty turvaton WLAN-verkon suojausmenetelmä	YM (sekalaiset) SA (salaus)

Wi-Fi Alliance			"yhteensiihtymä, jonka tavoitteena on edistää IEEE 802.11 –standardeihin pohjautuvien WLAN-verkkojen toimittajariippumatonta käyttöä"	YM (sekalaiset)
Windowsin tietoturvakeskus	Windows Security Center		"Windows XP ja Windows Vista –käyttöjärjestelmien osa jonka ensisijaisena tarkoituksena on suojata tietokonetta Suojaamiseen käytetään kolmea tekniikkaa: automaattiset päivitykset, palomuurit sekä virustentorjunta-ohjelmisto."	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Windows-pommi	blue bomb, WinNuke		viesti, joka aiheuttaa vastaanottavan verkkoaseman Windows-järjestelmän kaatumisen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WLAN	wireless local area network		langaton lähiverkko	YM (sekalaiset)
WLAN-alue	hot spot, hotspot		"alue tai paikka (esimerkiksi kiinteistö tai kulkuväline), jossa langaton lähiverkko on käytettävissä Langaton alue voidaan osoittaa Wi-Fi-merkillä."	YM (sekalaiset)
WLAN-verkko	wireless local area network		ks. langaton lähiverkko	YM (sekalaiset)
WPA	Wi-Fi Protected Access		"Wi-Fi Allianssin määrittelemä IEEE 802.11 WLAN-ympäristön tilapäisluonteinen suojausmääritys, jolla paikataan WEPin puutteita monitoimittajaympäristössä yhteensopivalla tavalla WPA:n seuraaja on WPA2."	SA (salaus)
WPA2	Wi-Fi Protected Access 2		"Wi-Fi Allianssin määrittelemä IEEE 802.11 WLAN-ympäristön suojausmääritys WPA2-merkinnän saaminen edellyttää hyväksyntää Wi-Fi Allianssin sertifiointiohjelmassa, johon kuuluu 802.11i-tietoturvastandardin toteuttaminen ja yhteensopivuus muiden WPA2-laitteiden kanssa. Tärkein ero WPA:n ja WPA2:n välillä on WPA2:n käyttämä vahvempi salausmenetelmä AES."	SA (salaus)

SUOMENKIELINEN TERMI TAI YLEISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
wPKI	wireless PKI	langaton julkisen avaimen järjestelmä	YM (sekalaiset)
WSDL	Web Service Description Language	XML-pohjainen kieli, jolla Web Services -ympäristössä määritellään kommunikation osapuolen toiminnallisuus	YM (sekalaiset)
WTLS	Wireless Transport Layer Security	TL:ää toiminnallisesti vastaava WAP-mobiililaitteiden käyttöön tarkoitettu yhteyskäytäntö	YM (sekalaiset)
WWW-sivu	web page, WWW page	ks. verkkosivu	YM (sekalaiset)
X.509		ITU:n suositus menetelmistä ja tukipalveluista, joiden avulla voidaan toteuttaa julkisen avaimen järjestelmän mukaisia varmenne-, todennus- ja muita tietoturvaa lisääviä palveluja	YM (sekalaiset)
XACML	Access Control Markup Language	XML-pohjaisia standardeja kehittävä OASIS standardointijärjestön standardi, jonka avulla voidaan määritellä ja esittää käyttövaltuuksia	IA (IAM)
XML	Extensible Markup- Language	merkkipohjainen kuvauskieli, joka on Internetissä käytettyjen dokumentti- ja tietomäärittysten ja yhä laajemmin yleisemminkin erilaisten tietomäärittysten standardi	YM (sekalaiset)
XSRF	cross-site request forgery; session riding	ks. istunnolla ratsastus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
YETT-strategia	The Strategy for Securing the Functions Vital to Society	"yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia Valtioneuvoston vahvistama strategia, jolla ylläpidetään valtiollista itsenäisyyttä, yhteiskunnan turvallisuutta sekä väestön elinmahdollisuuksia kaikissa turvallisuustilanteissa."	YM (sekalaiset)
yhdistelmäsalaus	hybrid encryption	salakirjoitus, jossa käytetään osin symmetristä ja osin epäsymmetristä salakirjoitusta	SA (salaus)
yhdistetty identiteetti	network identity, federated identity	ks. verkostoidentiteetti	IA (IAM)

yhteispalvelupiste	joint service point	paikka, jossa on tarjolla kahden tai useamman viranomaisen palveluja	AS (asiointi)
yhteysavain	session key	salatun tiedonsiirtoyhteyden muodostamisessa osapuolten käyttämä salainen avain	SA (salaus)
yhteyksikäytäntö	communication protocol, protocol	säännöstö, joka määrittelee datayhteydellä käytettävät yhteydenpitotavat, koodin sekä siirto-, ohjaus- ja toipumismenettelyt	YM (sekalaiset)
yksilöidä	identify	sama kuin tunnistaa	IA (IAM)
yksilöintitunnus	object identifier (OID)	"ilmiön, kuten esineen, asian, asiakirjan, organisaation tms. yksikäsitteinen tunnus, jolla se voidaan erottaa muista vastaavista	YM (sekalaiset)
yksisuuntainen salausalgoritmi	one-way encryption algorithm	Laajalti käytetty yleinen yksilöintitunnus on ISO:n OID-tunnus, jonka soveltamisesta Suomen julkishallinnossa on annettu suositus JHS 159. " "salausalgoritmi, jolle ei ole tunnettua avausalgoritmia	SA (salaus)
yksityinen avain	private key	Algoritmin käyttö perustuu salautulosten vertailuun." epäsymmetrisessä salauksessa, esimerkiksi julkisen avaimen menetelmässä käyttäjälle kuuluvasta avainparista se avain, jonka hän pitää hallussaan ja salassa	SA (salaus)
yksityisverkko	private network	käyttävän yhteisön omassa hallinnassa oleva tietoverkko	YM (sekalaiset)
yksityisyyden loukkaus	infringement of privacy, privacy violation	yksityisyyden suojaa koskevien oikeuksien vastainen toiminta	JU (juridiset)
yksityisyyden suoja	privacy protection	Suomen perustuslain 10 §:ssä suojattu oikeushyvä	JU (juridiset)

SUOMENKIELINEN TERMI TAVALLISESTI KÄYTETTY LYHENNE	SUOMENKIELINEN TERMI ENGLANNIKSI TAI LYHENNE AVATTUNA	MÄÄRITELMÄ TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
yksityisyys	privacy	<p>"1) luonnollisen henkilön oikeus tai käytännön mahdollisuus suojautua ulkopuoliselta puuttumiselta</p> <p>2) oikeus tai käytännön mahdollisuus määrätä itseään koskevien henkilötietojen käytöstä</p> <p>3) oikeus tulla arvioiduksi oikeiden ja oleellisten henkilötietojen perusteella</p> <p>Suomessa yksityisyyttä suojaavia säädöksiä on erityisesti henkilötietolaissa ja rikoslain 24 luvussa.</p> <p>Ks. tietosuojaja"</p>	JU (juridiset)
ylikuuluminen	crosstalk	tiedon tarkoittamaton jäljentyminen kanavalta toiselle	HT (hyökkäykset ja torjunta)
ylimäärä	redundancy	pienimmän tarvittavan ylittävät laitteiden tai tiedon estyksen alkioiden määrä	YM (sekalaiset)
ylimäärävarmistus	redundancy checking	ylimäärän käyttö vikojen tai virheiden vaikutuksen vähentämiseksi	YM (sekalaiset)
ylikuoto	overflow	"1) virhe (1), joka syntyy luvun itseisarvon ylittäessä käytettävän estytarkkuuden salliman suurimman arvon	YM (sekalaiset)
yläpidettävyys	maintainability	2) virhe, joka syntyy kun ohjelma yrittää tallentaa muistialueeseen enemmän tietoa kuin tiedolle varattu muistitila sallii"	YM (sekalaiset)
yläpito	maintenance	(järjestelmään, suunnitelmaan, tietokantaan, laitteistoon) sisäinrakennettu mahdollisuus tehdä joustavasti muutoksia ja lisäyksiä tarpeelliseksi havaittujen muutosten tai korjausten tekeminen (ohjelmaan, järjestelmään, tiedostoon, sanastoon)	YM (sekalaiset)

yrityssalaisuus	business secret	yrityksen toimintaan liittyvä asiakirja, suunnitelma tai muu tieto, jonka joutuminen ulkopuoliselle saattaa aiheuttaa vahinkoa yritykselle	YM (sekalaiset)
yritysvakoilu	business espionage	"yrityksen luottamuksellisina pitämien tietojen oikeudeton hankkiminen tai jäljentäminen, esimerkiksi tunkeutumalla ulkopuolisilta suojattuun yrityksen tietojärjestelmään	HT (hyökkäykset ja torjunta)
älykortti	smart card, chip card	Rikoslain 30:4 § koskee yritysvakoilun rangaistavuutta."	YM (sekalaiset)
älypuhelin	smartphone	ks. toimikortti matkapuhelin, jolla on PDA-ominaisuudet ja jossa on mahdollisuus asentaa ja ajaa erillisiä sovellusohjelmia	YM (sekalaiset)
ärsytysviesti	flame bait	keskusteluryhmään lähetetty viesti tai sähköpostiviesti, jonka tarkoituksena on ärsyttää vastaanottaja vastaamaan viestiin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
äänentunnistus	voice recognition	henkilön automaattinen tunnistaminen hänen äänensä ja puhetapansa perusteella	YM (sekalaiset)

Englanti - suomi -taulukko

ENGLANNINKIELINEN TERMI	TERMI SUOMEKSI TAI SELITYS	ASIARYHMÄ
24/7 service	24/7-palvelu	AS (asiointi)
abend	virhelopetus	YM (sekalaiset)
abort (s)	virhelopetus	YM (sekalaiset)
abort (v)	kumota	YM (sekalaiset)
abuse	väärinkäyttö	YM (sekalaiset)
acceleration	kiihdytys	YM (sekalaiset)
acceptance test	hyväksymistarkastus	TU (turvallisuuden hallinta)
access	pääsy	AS (asiointi)
access authority	pääsyvaltuus	IA (IAM)
access control	pääsynvalvonta	IA (IAM)
access control software	pääsynvalvontaohjelmisto	IA (IAM)
access right	käyttöoikeus, pääsyvaltuus	IA (IAM)
accessibility	saavutettavuus	YM (sekalaiset)
accountability	tilivelvollisuus	YM (sekalaiset)
accreditation	akkreditointi	TU (turvallisuuden hallinta)
accreditation scheme	akkreditointijärjestelmä	TU (turvallisuuden hallinta)
accuracy	oikeellisuus	YM (sekalaiset)
acknowledgement	kuittaus	YM (sekalaiset)
ACL (access control list)	pääsynvalvontalista	IA (IAM)
Act on Electronic Commerce	verkkokauppalaki	JU (juridiset)
Act on Online Government Services	verkkoasiointilaki	JU (juridiset)
Act on Privacy Protection in the Workplace	työelämän tietosuojalaki	JU (juridiset)
Act on the Openness of Government Activities	julkisuuslaki	JU (juridiset)
active attack	aktiivinen hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
active component	aktiivikomponentti	YM (sekalaiset)
active malware	aktiivinen haittaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
address hijacking	osoitteen kaappaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
administrative and organizational information security	hallinnollinen tietoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
administrator	pääkäyttäjät (1)	YM (sekalaiset)
adware	mainosrahoitteinen ohjelma, mainosohjelma	YM (sekalaiset)
aggregator	syötteiden lukuohjelma	YM (sekalaiset)

algorithm	algoritmi	YM (sekalaiset)
alternate route	varareitti	TU (turvallisuuden hallinta)
anomaly	(tietoturva)poikkeama	TU (turvallisuuden hallinta)
anonym server	anonyymi palvelin	AS (asiointi)
anonymity server	anonyymipalvelin	AS (asiointi)
anonymous file transfer	anonyymi tiedostonsiirto	AS (asiointi)
anonymous FTP	anonyymi FTP	YM (sekalaiset)
anonymous service	anonyymipalvelu	AS (asiointi)
anonymous use	anonyymikäyttö	AS (asiointi)
anonymous user	anonyymikäyttäjä	AS (asiointi)
anonymous user ID	anonyymitunnus	IA (IAM)
anti-spyware	vakoiluntorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
antivirus program	viruksentorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
antivirus software	viruksentorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
applet	sovelma	YM (sekalaiset)
archive	arkisto	YM (sekalaiset)
Archives Act	arkistolaki	JU (juridiset)
ARP spoofing	ARP-huijaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
ASIM (automated security incident measurement)	verkkoliikenteen seurannan ja tietomurtohälytyksen järjestelmä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
assertion	vahvistus, vakuutus; federoinnissa tunnistusseloste	YM (sekalaiset)
assessment	arviointi	YM (sekalaiset)
asset	turvettava kohde	TU (turvallisuuden hallinta)
assure	varmistaa	YM (sekalaiset)
asymmetric encryption	epäsymmetrinen salaus	SA (salaus)
asynchronous stream cipher	itsetahdistava jonosalaus	SA (salaus)
attachment file	liitetiedosto	AS (asiointi)
attack	hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
audit (s)	tarkastus (2)	TU (turvallisuuden hallinta)
audit (v)	tarkastaa, auditoida (2)	TU (turvallisuuden hallinta)
audit plan	tarkastussuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
audit report	tarkastuskertomus	TU (turvallisuuden hallinta)
audit trail	kirjausketju, jäljitysketju	TU (turvallisuuden hallinta)
auditability	tarkastettavuus	TU (turvallisuuden hallinta)
auditing	jäljittäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
auditor	tarkastaja, tilintarkastaja	TU (turvallisuuden hallinta)
AUP (acceptable use policy)	loppukäyttäjän käyttösäännöt	TU (turvallisuuden hallinta)
authenticate	todentaa	IA (IAM)

authentication	todennus	IA (IAM)
authentication data	todennustiedot	IA (IAM)
authentication key	todennusavain	SA (salaus)
authentication server	todennuspalvelin, notaaripalvelin	AS (asiointi)
authenticator	tunnistaja, tunnistuspalvelu	IA (IAM)
authenticity	aitous, autenttisuus	AS (asiointi)
authority	valtuus, viranomainen	IA (IAM)
authorization	käyttövaltuus, valtuutus, valtuuttaminen	IA (IAM)
authorize	valtuuttaa, oikeuttaa	YM (sekalaiset)
authorized user	valtuutettu käyttäjä	IA (IAM)
availability	käytettävyyys (1)	YM (sekalaiset)
back door	takaportti, takaovi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
back up	varmistaa	YM (sekalaiset)
backup	varmuuskopio, varmuuskopiointi	TU (turvallisuuden hallinta)
backup archive	varmuusarkisto	TU (turvallisuuden hallinta)
backup copy	varmuuskopio	TU (turvallisuuden hallinta)
backup file	varmistustiedosto	TU (turvallisuuden hallinta)
backup hardware	varalaitteisto	TU (turvallisuuden hallinta)
backup premises	varatila	TU (turvallisuuden hallinta)
backup site	varakeskus	TU (turvallisuuden hallinta)
backup system	varajärjestelmä	TU (turvallisuuden hallinta)
backup system agreement	varakonesopimus	TU (turvallisuuden hallinta)
bacterium (pl bacteria)	bakteeri	HT (hyökkäykset ja torjunta)
bandwidth	kaistanleveys	YM (sekalaiset)
bandwidth throttling	kaistanrajoitus, kuormanrajoitus	YM (sekalaiset)
baseline security	perusturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
basic readiness	perusvalmius	TU (turvallisuuden hallinta)
bastion (host)	verkkolinnake	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Bayesian filter	HT-Bayes-suodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
BCM (business continuity management)	toiminnan jatkuvuuden hallinta	TU (turvallisuuden hallinta)
BCP (business continuity planning)	toiminnan jatkuvuussuunnittelu	TU (turvallisuuden hallinta)
be compromised	vaarantua	TU (turvallisuuden hallinta)
BIA (business impact analysis)	vaikutusanalyysi	TU (turvallisuuden hallinta)
biometric identification	biotunnistus	IA (IAM)
biometrics	biometriikka	YM (sekalaiset)

black hat	mustahattu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
black list	musta lista	HT (hyökkäykset ja torjunta)
block cipher	lohkosalaus	SA (salaus)
blue bomb	Windows-pommi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Bluebugging	Bluetooth-yhteyden salakuuntelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Bluejacking	roskaviestien lähetyksen tai häiritsevien yhteydenottojen tekeminen Bluetooth-yhteyttä käyttäen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Bluesnarfing	tietomurto Bluetooth-yhteyttä käyttäen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Bluetooth	lyhyen kantaman langaton tiedonsiirtotekniikka	YM (sekalaiset)
Bluetooth attack	Bluetooth-hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Bluetooth connection	Bluetooth-yhteys	YM (sekalaiset)
Bluetooth link	Bluetooth-yhteys	YM (sekalaiset)
boot sector virus	käynnistyslohkovirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
bot	botti, (ro)bottiohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
bot herder	bottiverkon ylläpitäjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
botnet	bottiverkko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
breach (s)	aukko, murto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
breach (v)	murtaa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
breach of communications secrecy	viestintäsalaisuuden loukkaus	JU (juridiset)
breach of secrecy	salassapitorikkomus	JU (juridiset)
break	murtaa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
browser	selain	YM (sekalaiset)
browser cache	selaimen välimuisti	YM (sekalaiset)
browser hijacking	selaimen kaappaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
BRP (business recovery (or resumption) plan)	toipumissuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
brute force attack	väsytyshyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
brute force technique	väsytystekniikka	HT (hyökkäykset ja torjunta)
buffer overflow	puskuriylivuoto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
bug	vika, virhe	YM (sekalaiset)
business continuity	toiminnan jatkuvuus	TU (turvallisuuden hallinta)
business espionage	yrittävien vakoilu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
business impact analysis	vaikutusanalyysi	TU (turvallisuuden hallinta)
business recovery	toiminnan elvytys	TU (turvallisuuden hallinta)
business role	työrooli	IA (IAM)
business secret	yrittävien salaisuus	YM (sekalaiset)

bypass procedure	ohitusmenettely	YM (sekalaiset)
C2W (command-and-control warfare)	johtamissodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
CA (certificate authority)	varmentaja, varmenneviranomainen	IA (IAM)
call-back (1)	takaisinsoitto, vastakutsu	IA (IAM)
cannibalizing	kannibalisointi	TU (turvallisuuden hallinta)
case processing	asianhallinta, asiankäsittely	YM (sekalaiset)
catastrophe	katastrofi	YM (sekalaiset)
sensorware	suodatusohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
certification	varmentaminen, sertifiointi	AS (asiointi)
certificate	varmenne, sertifiikaatti	TU (turvallisuuden hallinta)
certificate administration	varmennehallinto	IA (IAM)
certificate directory	varmennehakemisto	IA (IAM)
certificate path	varmennepolku	IA (IAM)
certificate policy	varmennepolitiikka	TU (turvallisuuden hallinta)
certification	varmennus, sertifiointi	AS (asiointi)
certification hierarchy	varmennusorganisaatio	AS (asiointi)
certification service	varmennuspalvelu	AS (asiointi)
certify	sertifioida, todistaa	TU (turvallisuuden hallinta)
challenge-response method	haastemenetelmä	IA (IAM)
chameleon	kameleontti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
characteristic	tuntomerkki	YM (sekalaiset)
chat	verkkojuttelu	AS (asiointi)
check (s)	tarkastus (1), varmistus (2)	YM (sekalaiset)
check (v)	tarkastaa (1), varmistaa	YM (sekalaiset)
check bit	varmistusbitti	YM (sekalaiset)
check character	varmistusmerkki	YM (sekalaiset)
check digit	varmistusnumero	YM (sekalaiset)
check symbol	varmiste	YM (sekalaiset)
checkpoint	varmistuskohta	YM (sekalaiset)
checkpoint record	välivedos	YM (sekalaiset)
checkpoint restart	jatkoaloitus	YM (sekalaiset)
checksum	tarkistussumma, varmistussumma	YM (sekalaiset)
chip card	toimikortti	YM (sekalaiset)
CI (critical infrastructure)	kriittinen infrastruktuuri	TU (turvallisuuden hallinta)
CIIP (critical information infrastructure protection)	kriittisen tietoinfrastruktuurin suojaaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
CIP (critical infrastructure protection)	kriittisen infrastruktuurin suojaaminen	TU (turvallisuuden hallinta)

ciphertext	salateksti	SA (salaus)
circle of trust	luottamusverkosto, luottamusrinki	IA (IAM)
citizen's PKI certificate	kansalaisvarmenne	IA (IAM)
civil service card	vir kakortti	AS (asiointi)
classification of data	tietojen luokitus	TU (turvallisuuden hallinta)
classification of documents	asiakirjaluokitus	TU (turvallisuuden hallinta)
classification of information assets	tieto-omaisuuden luokittelu	TU (turvallisuuden hallinta)
classified information	turvaluokiteltava tieto	TU (turvallisuuden hallinta)
clear desk policy	puhtaan pöydän politiikka	TU (turvallisuuden hallinta)
clear text	selväkieliteksti	YM (sekalaiset)
click fraud	käyntihuijaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
click-through cloacking	sivuston sieppaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
closed network	suljettu verkko	YM (sekalaiset)
CMM (Capability Maturity Model)	kypsyysmalli	TU (turvallisuuden hallinta)
code	koodi	YM (sekalaiset)
code key	koodiavain	SA (salaus)
code of conduct	eettiset ohjeet	TU (turvallisuuden hallinta)
code of ethics	eettiset ohjeet	TU (turvallisuuden hallinta)
coded representation	koodiesitys	YM (sekalaiset)
Coercive Measures Act	pakkokeinolaki	JU (juridiset)
cold boot attack	kylmäkäynnistyshyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cold site	kylmä varakeskus	TU (turvallisuuden hallinta)
collateral damage	tahaton haitta	YM (sekalaiset)
command-and-control server	komentopalvelin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
commandeer	kaapata	HT (hyökkäykset ja torjunta)
communication protocol	yhtey skäytäntö	YM (sekalaiset)
communications crime	viestintärikos	JU (juridiset)
communications intelligence	viestitiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Communications Market Act	viestintämarkkinalaki	JU (juridiset)
communications security	viestintäturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
compliance	määräysten-/vaatimustenmukaisuus	YM (sekalaiset)
compression function	tiivistysfunktio	SA (salaus)
compromise (v)	vaarantaa	TU (turvallisuuden hallinta)
computationally secure	laskennallisesti murtovarma	SA (salaus)
computer abuse	tietotekniikan väärinkäyttö	YM (sekalaiset)

computer crime	tietokonerikos, tietotekniikkarikos	JU (juridiset)
computer forensics	sähköisen todistusaineiston tutkinta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
computer law	tietotekniikkalainsäädäntö	JU (juridiset)
computer sabotage	tietojärjestelmäsabotaasi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
computer security	laitteistoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
computer system	tekninen tietojärjestelmä	YM (sekalaiset)
computer virus	(tietokone)virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
computer-assisted forgery	tietokoneavusteinen väärennys	JU (juridiset)
computer-assisted fraud	tietokoneavusteinen petos	JU (juridiset)
concealed server	piilopalvelin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
confederation	konfедераatio	IA (IAM)
confidential	luottamuksellinen	YM (sekalaiset)
confidential information	luottamuksellinen tieto	YM (sekalaiset)
confirmation	kuittaus, vahvistus	AS (asiointi)
congestion	esto	YM (sekalaiset)
contamination	saastuminen	YM (sekalaiset)
content filtering	sisällön suodatus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
contingency plan	varautumissuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
contingency planning	varautuminen	TU (turvallisuuden hallinta)
continuity management	jatkuvuuden hallinta	TU (turvallisuuden hallinta)
continuity of service	palvelun jatkuvuus	TU (turvallisuuden hallinta)
continuity plan	jatkuvuussuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
continuity planning	jatkuvuussuunnittelu	TU (turvallisuuden hallinta)
control (1)	ohjaus, valvonta	YM (sekalaiset)
control (2)	varmistus (1)	YM (sekalaiset)
control (v)	tarkkailla, valvoa	YM (sekalaiset)
control failure	valvontakatko, kontrollihäiriö	TU (turvallisuuden hallinta)
cookie	eväste, kuitti	AS (asiointi)
COOP (continuity of operations plan)	kriittisten jatkuvuustoimenpiteiden suunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
copy protection	kopiosuojaus	TU (turvallisuuden hallinta)
copyright	tekijänoikeus	JU (juridiset)
copyright law	tekijänoikeuslaki	JU (juridiset)
corruption of information	tietojen turmeltuminen, rämettyminen	YM (sekalaiset)
COTS (Commercial-off-the-shelf)	valmisohjelmisto, pakettiohjelmisto	YM (sekalaiset)
country code	maatunnus	YM (sekalaiset)

country domain name	maatunnus	YM (sekalaiset)
covert channel	piiloyhteys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
crack	murtaa, murtautua	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cracker	murtautuja, murto-ohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cracking program	murto-ohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
crash	kaatua	YM (sekalaiset)
credential(s)	valtuustiedot	IA (IAM)
credibility	luotettavuus, uskottavuus	YM (sekalaiset)
crime in processing of personal data	henkilörekisteririkos	JU (juridiset)
crisis	kriisi	TU (turvallisuuden hallinta)
crisis management	kriisinhallinta	TU (turvallisuuden hallinta)
crisis management plan	kriisinhallintasuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
critical	kriittinen	YM (sekalaiset)
cross-border recognition of certificates	varmenteiden vastavuoroinen hyväksyntä	IA (IAM)
cross-site printing	verkkotulostimen kaappaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
crosstalk	ylikuuluminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cruft	ohjelmajäte	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cryptanalysis	salausratkenta	SA (salaus)
cryptographic key	salausavain	SA (salaus)
cryptography	salakirjoitus, salaustekniikka	TU (turvallisuuden hallinta)
cryptography policy	salakirjoituspolitiikka	TU (turvallisuuden hallinta)
cryptology	salaustutkimus	YM (sekalaiset)
cryptoperiod	avaimen elinikä	SA (salaus)
cryptoprocessor	salaussuoritin	SA (salaus)
cryptotrojan	kiristäjävirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cryptovirus	kiristäjävirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cryptoworm	kiristäjävirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
CSO (Chief Security Officer)	tietoturvapäällikkö	TU (turvallisuuden hallinta)
CSP (cryptographic service provider)	salauspalvelujen tarjoaja (ohjelma)	SA (salaus)
CSRF (cross-site request forgery)	istunnolla ratsastus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
currency	ajantasaisuus	YM (sekalaiset)
cyber bullying	verkkokiusaaminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cyber cracker	murtautuja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cyber incident response plan	verkkohyökkäyksiin varautumissuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
cyber law	tietotekniikkaoikeus	JU (juridiset)
cyber terrorism	verkkoterrorismi	HT (hyökkäykset ja torjunta)

cybercrime	tietoverkkorikos	JU (juridiset)
cybercrime law	verkkorikoslaki	JU (juridiset)
cyberhacker	murtautuja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cybersquatting	nimenvaltaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cyberstalking	verkkoahdistelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cyberwarfare	tietosodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
cyclic redundancy checking	CRC-varmistus, syklinen ylimäärävarmistus	SA (salaus)
damage	vahinko	TU (turvallisuuden hallinta)
data	tieto, tiedot, tietoaineisto	YM (sekalaiset)
data abuse	tietojen väärinkäyttö	JU (juridiset)
data authentication	tietojen todentaminen	YM (sekalaiset)
data compression	tietojen pakkaus	YM (sekalaiset)
data crime	tietorikos	JU (juridiset)
data diddling	tiedon peukalointi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
data driven attack	datapohjainen hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
data haven	tietovalkama	JU (juridiset)
data leakage	tietovuoto	TU (turvallisuuden hallinta)
data miner	tiedonlouhija	HT (hyökkäykset ja torjunta)
data processing system	tekninen tietojärjestelmä	YM (sekalaiset)
data processor	tietojenkäsittelijä	YM (sekalaiset)
data protection	tietojen suojaus	TU (turvallisuuden hallinta)
data protection board	tietosuojalautakunta	JU (juridiset)
data protection crime	tietosuojarikos	JU (juridiset)
data protection ombudsman	tietosuojavaltuutettu	JU (juridiset)
data protection policy	tietosuojapolitiikka	TU (turvallisuuden hallinta)
data protection software	suojausohjelmisto	TU (turvallisuuden hallinta)
data security	tietoaineistoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
data seepage	tietovuoto	TU (turvallisuuden hallinta)
data subject	rekisteröity	JU (juridiset)
data tampering	tiedon peukalointi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
data trespass	tietomurto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
DDoS (distributed denial of service)	hajautettu palvelunestohyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
debug	korjata virheet, perata	YM (sekalaiset)
debugging	perkaus, virheiden poisto, etsiminen tai testaus	YM (sekalaiset)
decipher	avata (2)	SA (salaus)
deciphering	koodin avaaminen	SA (salaus)
decode	avata (1)	YM (sekalaiset)

decoy	syötti, täky	HT (hyökkäykset ja torjunta)
decrypt	avata (2)	SA (salaus)
decryption	koodin avaaminen	SA (salaus)
dedicated network	erillisverkko	YM (sekalaiset)
default password	oletussalasana	IA (IAM)
defederation	identiteettien eriyttäminen	IA (IAM)
defensive information security	puolustautuva tietoturvasuus	TU (turvallisuuden hallinta)
defragment	eheyttää	YM (sekalaiset)
degauss	demagnetoida, poistaa magnetointi	YM (sekalaiset)
degradation	rappeutuminen, taantuminen	YM (sekalaiset)
delete authority	poistovaltuus	IA (IAM)
derf	salakäyttö	HT (hyökkäykset ja torjunta)
desk checking	pöytätestaus	YM (sekalaiset)
DEW (directed-energy weapon)	suunnattua energiaa käyttävä ase	HT (hyökkäykset ja torjunta)
device controller	laiteohjain	YM (sekalaiset)
diagnostic (a)	vianmääritys-, virheenmääritys-	YM (sekalaiset)
dialer	soittaja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
dictionary attack	sanakirjahyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
digital certificate	varmenne	IA (IAM)
digital envelope	salauskuori	SA (salaus)
digital fingerprint	piiloleima	HT (hyökkäykset ja torjunta)
digital signature	digitaalinen allekirjoitus	AS (asiointi)
digital watermark	piiloleima	HT (hyökkäykset ja torjunta)
DII (Defense Information Infrastructure)	Yhdysvaltain puolustusvoimien maailmanlaajuinen tietojärjestelmä	YM (sekalaiset)
directory service	hakemistopalvelu	IA (IAM)
disaster	katastrofi	YM (sekalaiset)
disaster plan	katastrofisuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
disaster recovery planning	toipumissuunnittelu	TU (turvallisuuden hallinta)
disaster resistant	katastrofisetoinen	TU (turvallisuuden hallinta)
disclaimer	vastuunrajausilmoitus	JU (juridiset)
discussion group	keskusteluryhmä	AS (asiointi)
disinformation	disinformaatio	HT (hyökkäykset ja torjunta)
disk crash	levyrikko	YM (sekalaiset)
display privacy filter	sivustakatselun estäjä, katselusuoja	HT (hyökkäykset ja torjunta)

distribution list	postituslista	AS (asiointi)
DMZ (demilitarized zone)	eteisverkko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
DNS (Domain Name System)	verkkotunnusjärjestelmä	YM (sekalaiset)
document	dokumentti	YM (sekalaiset)
document management	dokumentinhallinta	YM (sekalaiset)
DoD (Department of Defense)	Yhdysvaltain puolustusministeriö	YM (sekalaiset)
domain	verkkoalue	YM (sekalaiset)
domain name	verkkotunnus	YM (sekalaiset)
domain name grabbing	verkkotunnuksen kaappaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Domain Names Act	verkkotunnuslaki	JU (juridiset)
dongle	käyttöavain	TU (turvallisuuden hallinta)
DoS (denial of service)	palvelun esto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
down	alhaalla	YM (sekalaiset)
download	hakea, ladata, noutaa, imuroida	YM (sekalaiset)
downtime	häiriöaika	TU (turvallisuuden hallinta)
DRM (digital rights management)	digitaalisten tekijänoikeuksien hallinta	JU (juridiset)
DRP (disaster recovery plan)	toipumissuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
DSL (digital subscriber line)	digitaalinen tilaajajohto	YM (sekalaiset)
dual use key	kaksikäyttöavain	SA (salaus)
dual use product	kaksikäyttötuote	SA (salaus)
dump (v)	vedostaa	YM (sekalaiset)
dumpster diving	pengonta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
duplex	kahdentaa	TU (turvallisuuden hallinta)
dynamic password	dynaaminen salasana	IA (IAM)
EA (enterprise architecture)	kokonaisarkkitehtuuri	YM (sekalaiset)
eavesdropping	salakuuntelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
eBusiness	sähköinen asiointi	AS (asiointi)
echo checking	kaikuvarmistus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
eCommerce	sähköinen kaupankäynti	AS (asiointi)
EFS (encrypting file system)	salaava tiedostojärjestelmä	SA (salaus)
eGovernment	hallinnon sähköinen asiointi	AS (asiointi)
electronic business (eBusiness)	sähköinen asiointi	AS (asiointi)
electronic commerce (eCommerce)	sähköinen kaupankäynti	AS (asiointi)
electronic document	sähköinen dokumentti	YM (sekalaiset)
electronic government (eGovernment)	hallinnon sähköinen asiointi	AS (asiointi)

electronic identification	sähköinen tunnistus	IA (IAM)
electronic identity (eID)	sähköinen identiteetti	IA (IAM)
electronic identity card	sähköinen henkilökortti	IA (IAM)
electronic intelligence	mittaustiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
electronic mail (e-mail)	sähköposti	AS (asiointi)
electronic signature	sähköinen allekirjoitus	AS (asiointi)
Electronic Signatures Act	allekirjoituslaki	JU (juridiset)
elliptical curve cryptography	elliptinen salaustekniikka	SA (salaus)
e-mail filtering	sähköpostin suodatus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
e-mail message	sähköpostiviesti	AS (asiointi)
e-mail virus	sähköpostivirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
emergency	häätätilanne	YM (sekalaiset)
emergency plan	katastrofisuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
Emergency Powers Act	valmiuslaki	JU (juridiset)
EMP (electromagnetic pulse)	sähkömagneettinen pulssi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
encrypt	salakirjoittaa, salata	SA (salaus)
encrypted connection	salattu yhteys	AS (asiointi)
encrypted message	salasanoma	SA (salaus)
encrypted text	salateksti	SA (salaus)
encryption	salakirjoitus, salaus	SA (salaus)
encryption algorithm	salausalgoritmi	SA (salaus)
encryption key	salausavain	SA (salaus)
encryption product	salaustuote	SA (salaus)
encryption technology	salausteknologia	SA (salaus)
encryptor	salain	SA (salaus)
end user	loppukäyttäjä	YM (sekalaiset)
end-to-end encryption	läpialaus	SA (salaus)
ensure	varmistaa	YM (sekalaiset)
enterprise security	yrittäjäturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
entity authentication	osapuolen todentaminen	IA (IAM)
entrap	ansoittaa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
environmental threat	ympäristöuhka	TU (turvallisuuden hallinta)
epidemic	epidemia	HT (hyökkäykset ja torjunta)
error	virhe (1)	YM (sekalaiset)
error burst	virheryöppy	YM (sekalaiset)
error condition	virhetilanne	YM (sekalaiset)
error control	virhesuojaus	TU (turvallisuuden hallinta)
error rate	vikataajuus	YM (sekalaiset)
error recovery	virheestä toipuminen	TU (turvallisuuden hallinta)
error-checking code	itsevarmistava koodi	SA (salaus)

error-correcting code	itsekorjaava koodi	SA (salaus)
error-detecting code	itsevarmistava koodi	SA (salaus)
escrow	turvatalletus	TU (turvallisuuden hallinta)
especially protected information	erityissuojattava tieto	TU (turvallisuuden hallinta)
E-SSO (enterprise single sign-on)	(organisaationlaajuinen) kertakirjautuminen	IA (IAM)
EW (electronic warfare)	sähköinen sodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
evaluation (1)	arviointi	TU (turvallisuuden hallinta)
event log	tapahtumaloki	YM (sekalaiset)
event logging	tapahtumien loggaus	YM (sekalaiset)
evidence	todistusaineisto	YM (sekalaiset)
exceptional situation	poikkeustilanne	TU (turvallisuuden hallinta)
executable	suoritettava ohjelma	YM (sekalaiset)
exhaustive search	väsytystekniikka	HT (hyökkäykset ja torjunta)
exposure	altistus	TU (turvallisuuden hallinta)
extranet	vierasverkko	YM (sekalaiset)
extraordinary circumstances	poikkeusolot	TU (turvallisuuden hallinta)
face recognition	kasvontunnistus	IA (IAM)
facilities security	laitteistoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
fail soft (a)	joustavasti varmistettu	TU (turvallisuuden hallinta)
fail soft (v)	sietää häiriöitä	TU (turvallisuuden hallinta)
failsafe	ehdottomasti varmistettu	TU (turvallisuuden hallinta)
failure	häiriö	TU (turvallisuuden hallinta)
fallback system	varajärjestelmä	TU (turvallisuuden hallinta)
falsification of register entry	rekisterimerkintärikos	JU (juridiset)
fault	vika	YM (sekalaiset)
fault threshold	vikakynnys	YM (sekalaiset)
fault tolerant	vikasietoinen	TU (turvallisuuden hallinta)
fault trace	vianjäljitys	YM (sekalaiset)
federated identity	yhdistetty/federoitu identiteetti	IA (IAM)
federation (s)	federointi, identiteetien yhdistäminen	IA (IAM)
federation (v)	federoida, yhdistää identiteetit	IA (IAM)
feed aggregator	syötteiden lukuohjelma	YM (sekalaiset)
feed reader	syötteiden lukuohjelma	YM (sekalaiset)
fi root	fi-juuri	YM (sekalaiset)
file infector virus	tiedostovirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
filter	suodatin	YM (sekalaiset)
filtering	suodatus	HT (hyökkäykset ja torjunta)

finger	1)tunnustella 2)Unix-komento	HT (hyökkäykset ja torjunta)
FIPS (Federal Information Processing Standard)	Yhdysvaltain liittovaltion hallinnon tietotekniikkastandardi	YM (sekalaiset)
fireproof safe	tulipalonkestävä suoja	TU (turvallisuuden hallinta)
firewall	palomuuuri	HT (hyökkäykset ja torjunta)
firewall segment	palomuurilohko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
flame bait	ärsytysviesti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
flame war	liekitys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
flooding	hukuttaminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
forensics	sähköisen todistusaineiston tutkinta	TU (turvallisuuden hallinta)
forge	väärentää	HT (hyökkäykset ja torjunta)
forgery	väärennys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
forward	lähettää edelleen	YM (sekalaiset)
fragmentation	pirstoutuminen	YM (sekalaiset)
frame	kehys	YM (sekalaiset)
fraud	petos, huijaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Freedom of Speech Act	sananvapauslaki	JU (juridiset)
front end system	edustajärjestelmä	YM (sekalaiset)
full preparedness	täysvalmius	TU (turvallisuuden hallinta)
garble	sekoittaa, salakirjoittaa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
gateway	yhdyskäytävä	YM (sekalaiset)
go down	kaatua	YM (sekalaiset)
good data management practice	hyvä tiedonhallintatapa	TU (turvallisuuden hallinta)
good data processing practice	hyvä tietojenkäsittelytapa	TU (turvallisuuden hallinta)
good security culture	hyvä turvallisuuskulttuuri	TU (turvallisuuden hallinta)
government information security directives	valtionhallinnon tietoturvaohjeisto	TU (turvallisuuden hallinta)
Government Resolution on National Information Security Strategy	kansallinen tietoturvastrategia	TU (turvallisuuden hallinta)
Government Resolution on Security of Supply	huoltovarmuuspäätös	TU (turvallisuuden hallinta)
hack (v)	hakata (näppäimistöä), murtautua järjestelmään	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hacker	hakkeri	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hacking	hakkerointi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hactivist	haktivisti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
handshaking	kättely	YM (sekalaiset)

hardening	koventaminen	YM (sekalaiset)
hardware security	laitteistoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
hash	kooste, tiiviste	SA (saltaus)
hash function	tiivistysfunktio	SA (saltaus)
hash total	sekasumma	SA (saltaus)
hash value	tiiviste	SA (saltaus)
hazard	riskialttius, uhka	TU (turvallisuuden hallinta)
hazard protection	uhkien torjunta	TU (turvallisuuden hallinta)
head crash	levyrikko	YM (sekalaiset)
HEL (high energy laser)	suurenergialaser	HT (hyökkäykset ja torjunta)
heuristic method	heuristinen menetelmä	YM (sekalaiset)
hidden server (1)	piilopalvelin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hidden server (2)	loispalvelin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
high power microwave weapon	suuritehoinen mikroaaltose	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hijack	kaapata	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hijacker	kaappausohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hijacking	kaappaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hoax	huijaus, hämäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hoax virus	valevirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
home organization	kotiorganisaatio	IA (IAM)
homograph attack	osoitehuijaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
honeypot	hunajapurkki	HT (hyökkäykset ja torjunta)
host	verkkoasema	YM (sekalaiset)
hosts file attack	hosts-tiedostohyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
hot fix	korjaustiedosto	YM (sekalaiset)
hot spot	WLAN-alue	YM (sekalaiset)
HPM (high power microwave)	suuritehoinen mikroaalto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
HSM (hardware security module)	laitteistoturvamoduuli	SA (saltaus)
hybrid encryption	yhdistelmäsaltaus	SA (saltaus)
hybrid system	hybridijärjestelmä	IA (IAM)
IAM (identity and access management)	identiteetti- ja käyttövaltuushallinto	IA (IAM)
ICT (information and communication technologies)	tieto- ja viestintätekniikka	YM (sekalaiset)
ICT Contingency Plan	tietotekninen jatkuvuussuunnitelma, varautumissuunnitelma, varasuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)

identifiability	tunnistettavuus	YM (sekalaiset)
identification	tunnistus	IA (IAM)
identification card	henkilökortti	IA (IAM)
identification data	tunnistetiedot	IA (IAM)
identifier	tunniste, tunnus	IA (IAM)
identify	tunnistaa (1), yksilöidä	IA (IAM)
identity	henkilöllisyys, identiteetti	IA (IAM)
Identity Card Act	henkilökorttilaki	JU (juridiset)
identity defederation	identiteettien eriyttäminen	IA (IAM)
identity document	henkilöllisyystodistus	IA (IAM)
identity federation	identiteettien yhdistäminen/ federointi	IA (IAM)
identity management	identiteettien hallinta, käyttäjähallinta	IA (IAM)
identity provider	identiteetin tarjoaja, tunnistuslähde	IA (IAM)
IdM (identity management)	identiteettien hallinta	IA (IAM)
IDS (intrusion detection system)	tietomurtohälytin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IETF (Internet Engineering Task Force)	Internet-suosituksista ja standardeista ensisijaisesti vastaava elin	YM (sekalaiset)
IETF standard	IETF-standardi	YM (sekalaiset)
iframe attack	iframe-hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
illegal	luvaton	YM (sekalaiset)
illegal disclosure	paljastus	YM (sekalaiset)
Illegal material	luvaton aineisto	YM (sekalaiset)
impersonation	tekeytyminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
incident	(poikkeus)tapaus	TU (turvallisuuden hallinta)
increased preparedness	tehostettu valmius	TU (turvallisuuden hallinta)
Infected	tartunnan saanut	HT (hyökkäykset ja torjunta)
infection	tartunta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
information in confidence	salassa pidettävä tieto	TU (turvallisuuden hallinta)
information infrastructure	tietotekniset perusrakenteet	YM (sekalaiset)
information management	tietohallinto	YM (sekalaiset)
information network	tietoverkko	YM (sekalaiset)
information risk	tietoriski	TU (turvallisuuden hallinta)
Information risk analysis	tietoriskianalyysi	TU (turvallisuuden hallinta)
Information risk assessment	tietoriskien kartoitus	TU (turvallisuuden hallinta)
information security	tietoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
information security architecture	tietoturva-arkkitehtuuri	YM (sekalaiset)

information security assurance	tietojen turvaaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
information security audit	tietoturvatarkastus	TU (turvallisuuden hallinta)
information security awareness	tietoturvatietoisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
information security breach	tietoturvaloukkaus	TU (turvallisuuden hallinta)
information security guidelines	tietoturvalinjaukset	TU (turvallisuuden hallinta)
information security incident	tietoturvatapahtuma	TU (turvallisuuden hallinta)
information security law	tietoturva-oikeus	JU (juridiset)
information security level	tietoturvaso	TU (turvallisuuden hallinta)
information security management	tietoturva-johtaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
information security manual	tietoturvakäsikirja, tietoturvaohjeisto	TU (turvallisuuden hallinta)
information security norm	tietoturvanormi	TU (turvallisuuden hallinta)
information security plan	tietoturvasuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
information security planning	tietoturvasuunnittelu	TU (turvallisuuden hallinta)
information security policy	tietoturvapoliittika	TU (turvallisuuden hallinta)
Information security practices and principles	tietoturvakäytännöt ja -periaatteet	TU (turvallisuuden hallinta)
information security risk	tietoturvariski	TU (turvallisuuden hallinta)
information security standard	tietoturvastandardi	TU (turvallisuuden hallinta)
information security strategy	tietoturvastrategia	TU (turvallisuuden hallinta)
information security technology	tietoturvatekniikka	TU (turvallisuuden hallinta)
information system	tietojärjestelmä	YM (sekalaiset)
information technology (IT) security	tietotekniikan turvallisuus, tietoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
information technology contingency plan	tietotekniikan varautumissuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
information warfare	tietosodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
infrastructure	perusrakenne	YM (sekalaiset)
infrastructure warfare	infrastruktuurisodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
infringement	oikeudenloukkaus	JU (juridiset)
infringement of privacy	yksityisyyden loukkaus	JU (juridiset)
inhibit	estää	YM (sekalaiset)
insider threat	sisäinen uhka	TU (turvallisuuden hallinta)
inspect	tarkastaa (1)	YM (sekalaiset)
inspection	tarkastus (1)	YM (sekalaiset)
instant messaging	pikaviestintä	AS (asiointi)

integral data	ehyt tieto	YM (sekalaiset)
integrity	eheys	YM (sekalaiset)
intelligence (1)	älykkyyys	YM (sekalaiset)
intelligence (2)	tiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
intercept	siepata	HT (hyökkäykset ja torjunta)
interface	liitäntä, rajapinta	YM (sekalaiset)
interference	häirintä, puuttuminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
interference with telecommunications	tietoliikenteen häirintä	JU (juridiset)
internal audit	sisäinen tarkastus, sisäinen auditointi	TU (turvallisuuden hallinta)
Internet bot	botti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Internet bullying	nettikiusaaminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Internet filter	sisällönsuodatin, nettisuodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Internet grooming	verkkohoukuttelu, verkkoviettäminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Internet predator	verkkoviettäjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Internet stalking	nettiahdistelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
interoperability	yhteentoimivuus	YM (sekalaiset)
intranet	sisäverkko	YM (sekalaiset)
introduction	esittäytyminen	IA (IAM)
intrusion	tunkeutuminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
intrusion detection	tunkeutumisen havaitseminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
intrusion prevention	tunkeutumisen esto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IP address	IP-osoite	YM (sekalaiset)
IP number	IP-numero	YM (sekalaiset)
IP phone	IP-puhelin	YM (sekalaiset)
IP spoofing	verkko-osoitteen väärentäminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IPR (intellectual property rights)	immateriaalioikeudet	JU (juridiset)
IPS (intrusion prevention system)	tunkeutumisenestojärjestelmä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
IRP (incident response plan)	tietoturvapöytäkirjan käsittelysuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
ISMS (information security management system)	tietoturvallisuuden johtamis- ja hallintajärjestelmä	TU (turvallisuuden hallinta)
ISP (Internet service provider)	Internet-palvelutarjoaja	YM (sekalaiset)
issuer	julkaisija	IA (IAM)
IT (information technology)	tietotekniikka	YM (sekalaiset)
IT backup	tietotekniikan varmistus	TU (turvallisuuden hallinta)

IT role	IT-rooli	IA (IAM)
IT security	tietotekniikan turvallisuus, tietoturvallisuus	YM (sekalaiset)
joint service point	yhteispalvelupiste	AS (asiointi)
junk mail	roskaposti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Kerchoffs' principle	Kerchoffsin periaate	SA (salauus)
key	avain	SA (salauus)
key agreement protocol	avaintenvaihtokäytäntö	SA (salauus)
key distribution center	avainten jakelukeskus	SA (salauus)
key escrow (system)	vara-avainjärjestelmä	TU (turvallisuuden hallinta)
key logger	näppäinloki	HT (hyökkäykset ja torjunta)
key management	avaintenhallinta	SA (salauus)
key management system	avaintenhallintajärjestelmä	SA (salauus)
key recovery	avaimen palautus	SA (salauus)
key server	avainpalvelin	SA (salauus)
keyholder	avaimenhaltija	TU (turvallisuuden hallinta)
label	tunniste	YM (sekalaiset)
LAN (local area network)	lähiverkko	YM (sekalaiset)
lawful access	viranomaispääsy	JU (juridiset)
lawful interception	telekuuntelu	JU (juridiset)
layered model	kerrossmalli	YM (sekalaiset)
leapfrog attack	koukkaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
legal	juridinen, luvallinen, sallittu	YM (sekalaiset)
legal notice	ehtoilmoitus	JU (juridiset)
letter bomb	kirjepommi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
level C security	C-tason turvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
liability	vahinkovastuu	JU (juridiset)
log	loki	AS (asiointi)
log entry	lokitieto	TU (turvallisuuden hallinta)
logged data	lokitieto	TU (turvallisuuden hallinta)
logic bomb	ehdollinen pommi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
log-in	sisäänkirjautuminen	IA (IAM)
loophole	tietoturva-aukko, haavoittuvuus	TU (turvallisuuden hallinta)
MAC (message authentication code)	sanomaan liitettävä erään tyyppinen standardivarmiste	SA (salauus)
MAC identification	MAC-tunnistus	IA (IAM)
macro virus	makrovirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
mail bombing	sähköpostipommitus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
mailing list	postituslista	AS (asiointi)

maintainability	ylläpidettävyys	YM (sekalaiset)
maintenance	huolto (1), ylläpito	YM (sekalaiset)
malfunction	häiriö, toimintahäiriö	TU (turvallisuuden hallinta)
malicious code	tuholaisohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
malicious program	tuholaisohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
malicious software	tuholaisohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
malware	haittaohjelma, tuholaisohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
management	hallinta, hallinto, johtaminen	YM (sekalaiset)
masquerading	tekeytyminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
maturity evaluation model	kypsyden arviointimalli	TU (turvallisuuden hallinta)
maturity level	kypsyytaso	TU (turvallisuuden hallinta)
memory leak	muistihukka, muistivuoto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
memory stick	muistitikku	YM (sekalaiset)
message digest	tiiviste	SA (salaus)
metadata	metatiedot, metadata	YM (sekalaiset)
mirror (s,a)	toisio-	YM (sekalaiset)
mirror (v)	toisintaa	YM (sekalaiset)
mirror database	toisiokanta	YM (sekalaiset)
mirror server	toisiopalvelin	YM (sekalaiset)
mirror site	toisosivusto	YM (sekalaiset)
mirroring	toisintaminen, peilaus	YM (sekalaiset)
misdemeanor in processing of personal data	henkiörekisteririkkomus	JU (juridiset)
mission critical application	elintärkeä sovellus	TU (turvallisuuden hallinta)
MITMA (man-in-the-middle attack)	välitävetohyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
mobile	matkaviestin-, langaton, mobiili-	AS (asiointi)
mobile certificate	mobiilivarmenne	IA (IAM)
mobile identification	mobiilitunnistaminen	IA (IAM)
mobile phone virus	kännykkävirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
mobile signature	mobiiliallekirjoitus	AS (asiointi)
mockingbird	papukaija	HT (hyökkäykset ja torjunta)
modulo N checking	jakojäännösvarmistus	YM (sekalaiset)
monitor (s)	seurain	YM (sekalaiset)
monitor (v)	tarkkailla, valvoa	YM (sekalaiset)
monitoring	tarkkailu	YM (sekalaiset)
MTBF (mean time between failures)	keskimääräinen toiminnassaoloaika	TU (turvallisuuden hallinta)
multi part virus	moniosainen virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)

multi-channel authentication	monikanavatodennus	IA (IAM)
multi-factor authentication	monen tekijän todennus	IA (IAM)
multimodal authentication	monimuototodennus	IA (IAM)
multipartite virus	moniosainen virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
multiple certificate environment	monivarmenneympäristö	AS (asiointi)
multi-use smart card	monitoimikortti	AS (asiointi)
name server	nimipalvelin	YM (sekalaiset)
naming authority	tunnushallintokeskus	YM (sekalaiset)
national base register	perusrekisteri	AS (asiointi)
National Board of Economic Defence	Puolustustaloudellinen suunnittelulautakunta	YM (sekalaiset)
National Emergency Supply Agency	Huoltovarmuuskeskus	YM (sekalaiset)
NDA (non-disclosure agreement)	vaitiolosopimus	JU (juridiset)
net filter	sisällönsuodatin, nettilukko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
netwar	verkkosodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
network administrator	verkkovastaava	TU (turvallisuuden hallinta)
network analyzer	verkkoanalysaattori	YM (sekalaiset)
network architecture	verkkoarkkitehtuuri	YM (sekalaiset)
network crime	tietoverkkorikos	JU (juridiset)
network identity	verkstoidentiteetti, yhdistetty identiteetti	IA (IAM)
network management	verkonhallinta	YM (sekalaiset)
network management software	verkonhallintaohjelmisto	YM (sekalaiset)
network notary	verkkonotaari	AS (asiointi)
network scan	verkkoskannaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
network segmentation	verkon lohkominen	YM (sekalaiset)
network service	verkkopalvelu	AS (asiointi)
network trace	verkkojälki	JU (juridiset)
network-centric warfare	verkkosodankäynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
newsgroup	keskusteluryhmä	AS (asiointi)
NGN (Next Generation Networking)		YM (sekalaiset)
Nigerian letter	nigerialaiskirje	HT (hyökkäykset ja torjunta)
NIST (National Institute for Standards and Technology)	Yhdysvaltain standardointiviranomainen	YM (sekalaiset)
no-break power supply	katkoton tehonsyöttö	TU (turvallisuuden hallinta)
non-disclosure agreement	vaitiolosopimus	JU (juridiset)
non-public information	ei-julkinen tieto	TU (turvallisuuden hallinta)

non-repudiance	kiistattomuus	JU (juridiset)
non-repudiation	kiistämättömyys	JU (juridiset)
norm	normi	YM (sekalaiset)
notary services	notaaripalvelut	AS (asiointi)
NSA (National Security Authority)	Yhdysvaltain kansallinen turvallisuusviranomainen	YM (sekalaiset)
OID (object identifier)	yksilöintitunnus	YM (sekalaiset)
one-time key	kerta-avain	SA (salaus)
one-time pad	kertasalaus	SA (salaus)
one-way encryption algorithm	yksisuuntainen salausalgoritmi	SA (salaus)
online abuse	nettiahdistelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
online bullying	nettikiusaaminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
online government	hallinnon sähköinen asiointi	AS (asiointi)
online grooming	verkkohoukuttelu, verkkoviettelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
online harassment	nettiahdistelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
online service	asiointipalvelu	AS (asiointi)
online sex abuse	verkkohoukuttelu, verkkoviettelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
open network	avoin verkko	YM (sekalaiset)
operation(s)	käyttö (2)	YM (sekalaiset)
operations (information) security	käyttöturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
operator	operaattori	YM (sekalaiset)
organisation certificate	organisaatiovarmenne	IA (IAM)
OSI (Open Systems Interconnection)	avointen järjestelmien yhteenliittäminen	YM (sekalaiset)
OSI Reference Model	OSI-viitemalli, OSI-malli	YM (sekalaiset)
OTA (over the air)	langattomasti	YM (sekalaiset)
OTP (one-time password)	kertasalasana, kertatunnus	IA (IAM)
outside threat	ulkoinen uhka	TU (turvallisuuden hallinta)
overflow	ylivuoto	YM (sekalaiset)
ownership	omistajuus	YM (sekalaiset)
P2P network	vertaisverkko	AS (asiointi)
packet filter	pakettisuodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
packet sniffer	nuuskin, verkkoanalysointilaite	HT (hyökkäykset ja torjunta)
page history	sivuhistoria	AS (asiointi)
palm vein identification	kämmennäppäin	IA (IAM)
parasite	loisohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
parasitic virus	loisohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)

partnernet	vierasverkko	YM (sekalaiset)
passage control	kulunvalvonta	TU (turvallisuuden hallinta)
passive attack	passiivinen hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
passphrase	salalause	IA (IAM)
password	salasana	IA (IAM)
password cracker	salasanan murtaja	HT (hyökkäykset ja torjunta)
password identification	salasanatunnistus	IA (IAM)
password management	salasanahallinto	IA (IAM)
patch	paikata	YM (sekalaiset)
payload	lataus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
PDA (personal digital assistant)	kämmentietokone	YM (sekalaiset)
peer-to-peer network	vertaisverkko	AS (asiointi)
penetration	tunkeutuminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
permission administration	lupahallinto	TU (turvallisuuden hallinta)
perpetrator	hyökkääjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
persistent data	pysyvä tieto	YM (sekalaiset)
person register	henkilörekisteri	JU (juridiset)
personal certificate	henkilövarmenne	IA (IAM)
personal data	henkilötieto	JU (juridiset)
Personal Data Act	henkilötietolaki	JU (juridiset)
personal file description	henkilörekisteriseloste	JU (juridiset)
personal firewall	henkilökohtainen palomuri	HT (hyökkäykset ja torjunta)
personal identity number	henkilötunnus	YM (sekalaiset)
personal password	henkilökohtainen salasana	IA (IAM)
personal security	henkilöturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
personnel security	henkilöstöturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
PET (privacy enhancing technology)	tietosuojatekniikka	TU (turvallisuuden hallinta)
PGP (pretty good privacy)	eräs julkisen avaimen menetelmä	AS (asiointi)
pharming	sivustoharhautus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
phishing	kalastelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
phishing message	kalasteluviesti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
phreaking	puhelinverkkoon murtautuminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
physical access control	kulunvalvonta	TU (turvallisuuden hallinta)
physical security	fyysinen turvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
piggybacking	peesaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
PIN (personal identification number)	henkilökohtainen tunnusluku	IA (IAM)

PIN code	PIN-koodi	IA (IAM)
ping	lähettää tiedustelupaketti	YM (sekalaiset)
ping of death	tuhopaketti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
piracy	piratismi	JU (juridiset)
pirate copy	laiton kopio	JU (juridiset)
pixel beacon	piiloäljite	HT (hyökkäykset ja torjunta)
PKI (public key infrastructure)	julkisen avaimen järjestelmä	IA (IAM)
PKI certificate	PKI-varmenne	IA (IAM)
plaintext	selväkieliteksti	YM (sekalaiset)
platform	alusta	YM (sekalaiset)
platform auditing	alustan auditointi	TU (turvallisuuden hallinta)
plug-in	lisäke	YM (sekalaiset)
plug-in program	ohjelmalisäke	YM (sekalaiset)
pod slurping	kannettavan USB-muistin tai soittimen käyttäminen tietojen varastamiseen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
polymorphic virus	polymorfinen virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
port knocking	koputus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
port scan	porttiskannaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
port scanning	porttiskannaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
portal	portaali	AS (asiointi)
positioning	paikannus	YM (sekalaiset)
positioning system	paikannusjärjestelmä	YM (sekalaiset)
postmaster	sähköpostivastaava	YM (sekalaiset)
premises security	toimitilaturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
preparedness	valmius	TU (turvallisuuden hallinta)
preparedness plan	valmiussuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
preparedness planning	valmiussuunnittelu	TU (turvallisuuden hallinta)
preparedness report	valmiusraportti	TU (turvallisuuden hallinta)
pretexting	toiseksi tekeytyminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
preventive control	ehkäisevä kontrolli	TU (turvallisuuden hallinta)
preventive measures	ennaltaehkäisy	TU (turvallisuuden hallinta)
priority classification	tärkeysluokitus	TU (turvallisuuden hallinta)
privacy	yksityisyys	JU (juridiset)
privacy enhancing technology	tietosuojatekniikka	YM (sekalaiset)
privacy law	tietosuojalaki	JU (juridiset)
privacy policy	tietosuojamenettely	JU (juridiset)
privacy protection	tietosuoja, yksityisyyden suoja	SA (salau)
privacy protection policy	tietosuojapolitiikka	TU (turvallisuuden hallinta)

privacy statement	tietosuojaseloste	JU (juridiset)
privacy violation	yksityisyyden loukkaus	JU (juridiset)
private key	yksityinen avain	SA (salaus)
private network	yksityisverkko	YM (sekalaiset)
proactive information security	ennakoiva tietoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
probing	luotaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
processor	käsittelijä	YM (sekalaiset)
professional ethics	ammattietiikka	YM (sekalaiset)
proof of ownership	todiste omistajuudesta	IA (IAM)
proof total	varmistussumma	YM (sekalaiset)
protection	suojaus	TU (turvallisuuden hallinta)
protection level	suojaustaso	TU (turvallisuuden hallinta)
protection profile	turvaprofili	TU (turvallisuuden hallinta)
protocol	käytäntö	YM (sekalaiset)
protocol attack	protokollahyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
provisioning	provisointi	IA (IAM)
proxy (server)	välipalvelin	AS (asiointi)
pseudonym	nimimerkki, peitenimi	IA (IAM)
public access	julkinen pääsy	YM (sekalaiset)
public authority	viranomainen	YM (sekalaiset)
public domain	julkinen	YM (sekalaiset)
public key	julkinen avain	SA (salaus)
public key certificate	julkisen avaimen varmenne	IA (IAM)
public key encryption	julkisen avaimen salausjärjestelmä	SA (salaus)
purging	puhdistus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
push technology	tarjontateknikka, työntötekniikka	YM (sekalaiset)
QoS (quality of service)	palvelutaso	YM (sekalaiset)
quality assurance	laadunvarmistus	YM (sekalaiset)
quality certificate	laatuvarmenne	IA (IAM)
quality management	laadunhallinta	TU (turvallisuuden hallinta)
quarantine	eristää	HT (hyökkäykset ja torjunta)
RA (registration authority)	rekisteröijä	IA (IAM)
RAID (redundant arrays of independent disks)	eräs vikasietoinen levyjärjestelmä (myöhemmin vakiintunut nimi)	YM (sekalaiset)
RAID (redundant arrays of inexpensive disks)	eräs vikasietoinen levyjärjestelmä (alkuperäinen nimi)	YM (sekalaiset)
ransomware	kiristäjävirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)

RBAC (role-based access control)	rooliperustainen pääsynvalvonta	IA (IAM)
recognition	tunnistus	IA (IAM)
recognize	tunnistaa (2)	IA (IAM)
recovery	elvytys, toipuminen	YM (sekalaiset)
recovery plan	elvytyssuunnitelma	TU (turvallisuuden hallinta)
recovery procedure	toipumismenettely	YM (sekalaiset)
redundance	redundanssi	YM (sekalaiset)
redundancy	ylimäärä	YM (sekalaiset)
redundancy checking	ylimäärävarmistus	YM (sekalaiset)
Reed-Solomon code	Reed-Solomon koodi	SA (salau)
reference monitor	viiteseurain	YM (sekalaiset)
register	rekisteri	YM (sekalaiset)
register object	rekisteröity	JU (juridiset)
registrar	rekisterinpitäjä	JU (juridiset)
registration	rekisteröinti	IA (IAM)
regulatory compliance	säännöstenmukaisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
reliability	luotettavuus	YM (sekalaiset)
remote access	etäkäyttö, etäyhteys	YM (sekalaiset)
remote connection	etäyhteys	YM (sekalaiset)
remote control application	etähallintasovellus	YM (sekalaiset)
remote login	etäkäyttö	YM (sekalaiset)
remote maintenance	etähuolto	YM (sekalaiset)
remote surveillance	televalvonta	TU (turvallisuuden hallinta)
remote work	etätyö	YM (sekalaiset)
repeatability	uusittavuus, toistettavuus	YM (sekalaiset)
repeater	toistin	YM (sekalaiset)
replicate	toisintaa	YM (sekalaiset)
replicator	monistuva ohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
repudiate	kiistää	JU (juridiset)
rerun	uusinta-ajo	YM (sekalaiset)
residual data	jäännöstieto	HT (hyökkäykset ja torjunta)
residue checking	jakojäännösvarmistus	SA (salau)
resilient	vastustuskykyinen	YM (sekalaiset)
resistant	vastustuskykyinen	YM (sekalaiset)
restart	uudelleenaloitus	YM (sekalaiset)
restricted use	viranomaiskäyttö	TU (turvallisuuden hallinta)
retrovirus	retrovirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
reverse proxy	edustapalvelin	YM (sekalaiset)
review	katselmus	YM (sekalaiset)

revise	tarkistaa (1)	YM (sekalaiset)
revocation list	sulkulista	IA (IAM)
revoking	revokointi	IA (IAM)
right to inspect	tarkastusoikeus	JU (juridiset)
right to object	kielto-oikeus	JU (juridiset)
risk	riski	YM (sekalaiset)
risk acceptance	riskin hyväksyntä	TU (turvallisuuden hallinta)
risk analysis	riskianalyysi	TU (turvallisuuden hallinta)
risk assessment	riskien arviointi	TU (turvallisuuden hallinta)
risk avoidance	riskien välttäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
risk evaluation	riskien arvottaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
risk level	riskitaso	TU (turvallisuuden hallinta)
risk management	riskienhallinta	TU (turvallisuuden hallinta)
Robinson list	kieltolista	JU (juridiset)
robustness	sitkeys	YM (sekalaiset)
rogue program	haittaohjelma, tuholaisohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
role certificate	roolivarmenne	IA (IAM)
root	pääkäyttäjä (2)	YM (sekalaiset)
root certificate	juurivarmenne	IA (IAM)
root kit	murtopakki	HT (hyökkäykset ja torjunta)
root name server	juurinimipalvelin	YM (sekalaiset)
root name service	juurinimipalvelu	YM (sekalaiset)
rootkit	murtopakki	HT (hyökkäykset ja torjunta)
router	reititin	YM (sekalaiset)
RSS feed	RSS-syöte	AS (asiointi)
rugged, ruggedized	lujitettu, vahvistettu	YM (sekalaiset)
rule-based access control	sääntöperustainen pääsynvalvonta	IA (IAM)
run-time code	ajonaikainen koodi	YM (sekalaiset)
safe copy	suojakopio	TU (turvallisuuden hallinta)
safeguard	suojata, turvata, turvatakuu	YM (sekalaiset)
safety copy	turvakopio	TU (turvallisuuden hallinta)
salami technique	siivutekniikka	HT (hyökkäykset ja torjunta)
samurai	valkolakki	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sandbox(ing)	hiekkalaatikko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
saturation attack	palvelunestohyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
scam	huijaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
scam baiting	vastahuijaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
scan	skannaus	YM (sekalaiset)

scanning	skannaus	YM (sekalaiset)
scattered electromagnetic radiation	hajasäteily	HT (hyökkäykset ja torjunta)
scavenging	pengonta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
scramble	sekoittaa	YM (sekalaiset)
script	komentosarja	YM (sekalaiset)
script kiddie	skriptari	HT (hyökkäykset ja torjunta)
scriptlet	komentosarjasovelma	YM (sekalaiset)
seal (s)	sinetti	AS (asiointi)
seal (v)	sinetöidä	AS (asiointi)
SecLA (security level agreement)	palvelun tilaajan ja tuottajan välinen turvallisuustasosopimus	TU (turvallisuuden hallinta)
secrecy	salassapito	YM (sekalaiset)
secret key	salainavain	SA (salaus)
secure (a)	suojattu, turvallinen	YM (sekalaiset)
secure (v)	varmistaa	YM (sekalaiset)
secure connection	turvallinen (salattu) yhteys	YM (sekalaiset)
secure e-mail	turvaposti	AS (asiointi)
secure host	verkkolinnake	HT (hyökkäykset ja torjunta)
secure router	turvareititin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
security	turvallisuus	YM (sekalaiset)
security alert	hälytysviesti	TU (turvallisuuden hallinta)
security and safety	kokonaisturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
security archive	suoja-arkisto, turva-arkisto	TU (turvallisuuden hallinta)
security assessment	turvallisuuden arviointi	TU (turvallisuuden hallinta)
security audit	turvallisuuden tarkastus	TU (turvallisuuden hallinta)
security awareness	turvallisuustietoisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
security breach	tietoturvaavaoittuvuus	TU (turvallisuuden hallinta)
security check	turvallisuusselvitys	TU (turvallisuuden hallinta)
security class	turvaluokka	TU (turvallisuuden hallinta)
security classification	turvaluokitus	TU (turvallisuuden hallinta)
security culture	turvallisuuskulttuuri	TU (turvallisuuden hallinta)
security flaw	tietoturvaavaoittuvuus	TU (turvallisuuden hallinta)
security hole	tietoturvaavaoittuvuus	TU (turvallisuuden hallinta)
security incident	turvallisuushäiriö	TU (turvallisuuden hallinta)
security level	turvataso	TU (turvallisuuden hallinta)
security loophole	tietoturvaavaoittuvuus	TU (turvallisuuden hallinta)
security management	turvallisuusjohtaminen	TU (turvallisuuden hallinta)
security marking	turvamerkintä	TU (turvallisuuden hallinta)

security module	turvamoduuli	HT (hyökkäykset ja torjunta)
security monitor	torjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
security of supply	huoltovarmuus	YM (sekalaiset)
security protocol	turvakäytäntö	TU (turvallisuuden hallinta)
security review	turvakatselmus	TU (turvallisuuden hallinta)
security server	turvapalvelin	TU (turvallisuuden hallinta)
security surveillance	turvallisuusvalvonta	TU (turvallisuuden hallinta)
security zone	turvavyöhyke	TU (turvallisuuden hallinta)
segregation of duties	tehtävien eriyttäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
self-checking code	itsevarmistava koodi	YM (sekalaiset)
self-encrypting virus	itsekoodaava virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
self-garbling virus	itsekoodaava virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sensitive data	arkaluonteinen tieto	TU (turvallisuuden hallinta)
separation of duties	tehtävien eriyttäminen	TU (turvallisuuden hallinta)
server certificate	palvelinvarmenne	AS (asiointi)
service	huolto (1), palvelu	YM (sekalaiset)
service continuity	palvelun jatkuvuus	YM (sekalaiset)
service element	palveluelementti	AS (asiointi)
service interruption	palvelun keskeytys	YM (sekalaiset)
service network	palveluverkko	AS (asiointi)
service pack	korjauspaketti	YM (sekalaiset)
service provider	palveluntarjoaja, palvelun tuottaja	AS (asiointi)
service system	palvelujärjestelmä	AS (asiointi)
serviceable	käyttökuntoinen	YM (sekalaiset)
servlet	palvelinsovelma	YM (sekalaiset)
session control	istunnon hallinta	YM (sekalaiset)
session hijacking	istunnon kaappaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
session key	yhteysavain	SA (salaus)
session riding	istunnolla ratsastus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
shadow economy	varjotalous	YM (sekalaiset)
shredder	silppuri	YM (sekalaiset)
signals intelligence	signaalitiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
signature (1)	allekirjoitus	AS (asiointi)
signature (2)	(erikois)piirre, tekotapa	YM (sekalaiset)
sign-off	uloskirjaus	IA (IAM)
sign-on	sisäänkirjaus	IA (IAM)
single log-in	kertakirjautuminen	IA (IAM)
single point of failure	heikoin lenkki	TU (turvallisuuden hallinta)
skim	kuoria kermat	HT (hyökkäykset ja torjunta)

SLA (service level agreement)	palvelutasosopimus	YM (sekalaiset)
SLO (single log-out)	kerta-uloskirjautuminen	IA (IAM)
smart card	toimikortti, älykortti	YM (sekalaiset)
smart key	toimiavain	IA (IAM)
smart weapon	täsmäase	HT (hyökkäykset ja torjunta)
smartphone	älypuhelin	YM (sekalaiset)
sniff	nuuskia	HT (hyökkäykset ja torjunta)
sniffer	nuuskin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
social engineering	(käyttäjän) manipulointi, sosiaalinen tiedustelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
software security	ohjelmistoturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
source code	lähdekoodi	YM (sekalaiset)
spam (s)	roskaposti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spam (v)	lähettää roskapostia	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spam filter	roskapostisuodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spam trap	roskapostiansa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spamdexing	roskaindeksointi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spammer	spämmääjä, roskapostin lähettäjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
speaker identification	puhujan tunnistus	IA (IAM)
speaker recognition	puhujan tunnistus	IA (IAM)
speaker verification	puhujan todennus	IA (IAM)
speech recognition	puheentunnistus	IA (IAM)
spoofing	tekeytyminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spy software	vakoiluohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
spyware	vakoiluohjelma, urkintatekniikka	HT (hyökkäykset ja torjunta)
SSID (service set identifier)	WLAN-verkkotunniste	IA (IAM)
SSO (single sign-on)	kertakirjautuminen	IA (IAM)
stamp (s)	leima	AS (asiointi)
stamp (v)	leimata	AS (asiointi)
standby	valmiustila, varallaolo	TU (turvallisuuden hallinta)
stealth mode	piilomoodi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
stealth virus	piilovirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
steganography	piilokirjoitus, steganografia	SA (salaus)
stream cipher	jonosalaus	SA (salaus)
strong authentication	vahva todennus	IA (IAM)
strong encryption	vahva salaus	SA (salaus)
strong encryption algorithm	vahva salausalgoritmi	SA (salaus)
strong identification	vahva tunnistus	IA (IAM)

structured error handling	rakenteinen virheenhallinta	YM (sekalaiset)
sunshine law	asiakirjajulkisuuslaki	JU (juridiset)
superuser	pääkäyttäjä (1)	YM (sekalaiset)
supervise	valvoa	YM (sekalaiset)
supervision	valvonta, johtaminen ja tarkkailu	YM (sekalaiset)
supervisory	ohjaus-, valvonta-	YM (sekalaiset)
superzapping	supersurffailu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
supplier security agreement	turvallisuussopimus	TU (turvallisuuden hallinta)
suppress	pimittää	YM (sekalaiset)
surveillance	valvonta	TU (turvallisuuden hallinta)
symmetric block cipher	symmetrinen lohkosalaus	SA (salaus)
symmetric encryption	symmetrinen salaus	SA (salaus)
symmetric encryption algorithm	symmetrinen salausalgoritmi	SA (salaus)
synchronous stream cipher	tahdistettu jonosalaus	SA (salaus)
syndication	koostaminen, syndikointi	YM (sekalaiset)
system administrator	järjestelmävastaava	YM (sekalaiset)
system availability	järjestelmän käytettävyys	YM (sekalaiset)
system description	järjestelmäseloste	YM (sekalaiset)
system maintenance	järjestelmän kunnossapito	YM (sekalaiset)
system owner	järjestelmän omistaja	YM (sekalaiset)
system responsibility	järjestelmävastuu	TU (turvallisuuden hallinta)
systems audit	tietoturvatarkastus	TU (turvallisuuden hallinta)
systems auditor	tietojärjestelmätarkastaja	TU (turvallisuuden hallinta)
tag	tunniste	IA (IAM)
tailgating	peesaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
tamper	peukaloida, puuttua (häiritsevästi), väärentää	HT (hyökkäykset ja torjunta)
taxonomy	luokitus	YM (sekalaiset)
telecommunications management network	telehallintaverkko	YM (sekalaiset)
telecommunications security	tietoliikenneturvallisuus	TU (turvallisuuden hallinta)
telecommuting	etätö	YM (sekalaiset)
telemaintenance	etähuolto	YM (sekalaiset)
telemonitoring	televalvonta	YM (sekalaiset)
telework	etätö	YM (sekalaiset)
terminal server	päätepalvelin	AS (asiointi)
test	testata	YM (sekalaiset)
test data	testiaineisto	YM (sekalaiset)
testing	testaus	YM (sekalaiset)

theft of identity	identiteettivarkaus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
third party	kolmas osapuoli	YM (sekalaiset)
threat	uhka	YM (sekalaiset)
threat analysis	uhka-analyysi	TU (turvallisuuden hallinta)
time bomb	aikapommi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
time stamp	aikaleima	AS (asiointi)
time stamp server	aikaleimapalvelin	AS (asiointi)
time stamp service	aikaleimapalvelu	AS (asiointi)
time-out	aikakatkaus	YM (sekalaiset)
token	tunnistusväline	IA (IAM)
top secret	erittäin salainen	TU (turvallisuuden hallinta)
trace packet	jäljituspaketti	YM (sekalaiset)
traceability	jäljitettävyys	TU (turvallisuuden hallinta)
tracking cookie	seurantaeväste	AS (asiointi)
trail	jälki, ketju	YM (sekalaiset)
trap	ansa	HT (hyökkäykset ja torjunta)
trap door	salaovi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
trigger	liipaisin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Trojan	troijalainen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Trojan horse	troijanhevonen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
trolling	verkkoprovosointi, nettiprovosointi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
trust	luottamus	YM (sekalaiset)
trust chain	luottamusketju	IA (IAM)
trust circle	luottamusverkosto, luottamusrinki	IA (IAM)
trust level	luottamustaso	IA (IAM)
trusted device	varmalaite, luotettu laite	TU (turvallisuuden hallinta)
TTP (trusted third party)	luotettu taho	YM (sekalaiset)
tunneling	tunnelointi	YM (sekalaiset)
UCE (unsolicited commercial e-mail)	mainosroskaposti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
unauthorized user	luvaton käyttäjä	YM (sekalaiset)
unique identifier	yksiselitteinen tunniste	IA (IAM)
update file	päivitystiedosto	YM (sekalaiset)
UPS (uninterrupted power supply)	katkoton tehonsyöttö	TU (turvallisuuden hallinta)
URL (uniform resource locator)	URL-osoite	YM (sekalaiset)
usability	käytettävyys (2), käyttökelpoisuus	YM (sekalaiset)

usage rights	käyttövaltuudet	IA (IAM)
usage rights management	käyttövaltuuksien hallinta	IA (IAM)
USB key	USB-avain	TU (turvallisuuden hallinta)
USB memory	muistitikku	YM (sekalaiset)
use	käyttö (1)	YM (sekalaiset)
user	käyttäjä	AS (asiointi)
user account	käyttäjätili	AS (asiointi)
user authentication	käyttäjän todentaminen	IA (IAM)
user authorisation	käyttäjän valtuuttaminen	IA (IAM)
user ID	käyttäjätunnus	IA (IAM)
user identifier	käyttäjätunnus	IA (IAM)
user identity	käyttäjäidentiteetti	IA (IAM)
user management	käyttäjähallinta	IA (IAM)
user profile	käyttäjäprofiili	AS (asiointi)
user provisioning	käyttäjätietojen provisiointi	IA (IAM)
user register	käyttäjärekisteri	IA (IAM)
user role	käyttäjärooli	IA (IAM)
validate	osoittaa kelpolliseksi	YM (sekalaiset)
validation	kelpuus	YM (sekalaiset)
validity	kelpoisuus	YM (sekalaiset)
value added network	palveluverkko	AS (asiointi)
value at risk	riskin arvo	TU (turvallisuuden hallinta)
van Eck phreaking	Tempest-hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
war dialing	modeemihyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
war driving	loiskäyttö	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Wassenaar arrangement	Wassenaar-järjestely	JU (juridiset)
watchdog timer	vahtiajastin	TU (turvallisuuden hallinta)
weak authentication	kevyt todennus	IA (IAM)
weak encryption	kevyt salaus	SA (salaus)
weak identification	kevyt tunnistus	IA (IAM)
web abuse	verkkohäiriköinti, nettihäiriköinti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web beacon	verkkojäljite	AS (asiointi)
web browser	verkkoselain, nettiselain	AS (asiointi)
web bug	piilojäljite	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web crime	verkkorikos, nettirikos	JU (juridiset)
web criminal	verkkorikollinen, nettirikollinen	JU (juridiset)
web filter	nettisuodatin, sisällönsuodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)

web grooming	verkkohoukuttelu, verkkoviettäminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web mail server	nettipostipalvelin	AS (asiointi)
web page	nettisivu, verkkosivu, WWW-sivu	YM (sekalaiset)
web predator	verkkoviettäjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web robot	botti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web server	web-palvelin, nettipalvelin	YM (sekalaiset)
web services	web-palvelut	YM (sekalaiset)
web site	nettisivusto, verkkosivusto, WWW-sivusto	AS (asiointi)
web terrorist	nettiterroristi, verkkoterroristi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web virus	nettivirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
webmaster	nettivastaava, verkkovastaava	YM (sekalaiset)
website	nettisivusto, verkkosivusto, WWW-sivusto	AS (asiointi)
verifiability	todennettavuus	YM (sekalaiset)
verification	todennus	YM (sekalaiset)
verify	tarkistaa (2), todentaa	YM (sekalaiset)
whaling	valaanpyynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
white hat	valkolakki	HT (hyökkäykset ja torjunta)
white list	valkoinen lista	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WinNuke	Windows-pommi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
wiretapping	salakuuntelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
wiretapping (legal)	telekuuntelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virtual mass destruction weapon	virtuaalinen joukkotuhoase	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus	virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus alert	virusvaroitus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus definition database	virustunnistietokanta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus description database	virustunnistietokanta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus hoax	virusvalhe	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus protection	virustorjunta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus protection software	viruksentorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus scan	virustarkistus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus scanner	virustutka	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus scanning software	virustorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
vishing	puhelinurkinta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
vital application	elintärkeä sovellus	TU (turvallisuuden hallinta)
WLAN (wireless local area network)	langaton lähiverkko, WLAN-verkko	YM (sekalaiset)

VLAN (virtual local area network)	virtuaalinen lähiverkko	YM (sekalaiset)
voice recognition	äänentunnistus	YM (sekalaiset)
VoIP (Voice over IP)	VoIP-teknikka	YM (sekalaiset)
workflow	työnkulku	YM (sekalaiset)
working archive	käyttöarkisto	YM (sekalaiset)
worm	mato	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WPISP (Working Party on Information Security)	OECD:n keskeinen tietoturvaryhmä	TU (turvallisuuden hallinta)
wPKI (wireless PKI)	langaton julkisen avaimen järjestelmä	YM (sekalaiset)
VPN (virtual private network)	VPN-verkko, virtuaalinen yksityisverkko	YM (sekalaiset)
vulnerability	haavoittuvuus	YM (sekalaiset)
vulnerability analysis	haavoittuvuusanalyysi, haavoittuvuustutkimus	TU (turvallisuuden hallinta)
vulnerability scan	haavoittuvuusskannaus	TU (turvallisuuden hallinta)
WWW page	nettisivu, verkkosivu, WWW-sivu	YM (sekalaiset)
WWW robot	botti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WWW site	nettisivusto, verkkosivusto, WWW-sivusto	AS (asiointi)
XSRF (cross-site request forgery)	istunnolla ratsastus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
XSS (cross-site scripting)	selaimen käskytyt	HT (hyökkäykset ja torjunta)
zero-day vulnerability	nollapäivän aukko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
zombie	kaapattu tietokone, orjakone	HT (hyökkäykset ja torjunta)
user management	käyttäjähallinta	IA (IAM)
user profile	käyttäjäprofiili	AS (asiointi)
user provisioning	käyttäjätietojen provisiointi	IA (IAM)
user register	käyttäjärekisteri	IA (IAM)
user role	käyttäjärooli	IA (IAM)
validate	osoittaa kelpolliseksi	YM (sekalaiset)
validation	kelpuus	YM (sekalaiset)
validity	kelpoisuus	YM (sekalaiset)
value added network	palveluverkko	AS (asiointi)
value at risk	riskin arvo	TU (turvallisuuden hallinta)
van Eck phreaking	Tempest-hyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
war dialing	modeemihyökkäys	HT (hyökkäykset ja torjunta)
war driving	loiskäyttö	HT (hyökkäykset ja torjunta)
Wassenaar arrangement	Wassenaar-järjestely	JU (juridiset)
watchdog timer	vahtiajastin	TU (turvallisuuden hallinta)

weak authentication	kevyt todennus	IA (IAM)
weak encryption	kevyt salaus	SA (salaus)
weak identification	kevyt tunnistus	IA (IAM)
web abuse	verkkohäiriköinti, nettihäiriköinti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web beacon	verkkojäljite	AS (asiointi)
web browser	verkkoselain, nettiselain	AS (asiointi)
web bug	piilojäljite	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web crime	verkkorikos, nettirikos	JU (juridiset)
web criminal	verkkorikollinen, nettirikollinen	JU (juridiset)
web filter	nettisuodatin, sisällönsuodatin	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web grooming	verkkohoukuttelu, verkkoviettäminen	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web mail server	nettipostipalvelin	AS (asiointi)
web page	nettisivu, verkkosivu, WWW- sivu	YM (sekalaiset)
web predator	verkkoviettäjä	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web robot	botti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web server	web-palvelin, nettipalvelin	YM (sekalaiset)
web services	web-palvelut	YM (sekalaiset)
web site	nettisivusto, verkkosivusto, WWW-sivusto	AS (asiointi)
web terrorist	nettiterroristi, verkkoterroristi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
web virus	nettivirus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
webmaster	nettivastaava, verkkovastaava	YM (sekalaiset)
website	nettisivusto, verkkosivusto, WWW-sivusto	AS (asiointi)
verifiability	todennettavuus	YM (sekalaiset)
verification	todennus	YM (sekalaiset)
verify	tarkistaa (2), todentaa	YM (sekalaiset)
whaling	valaanpyynti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
white hat	valkolakki	HT (hyökkäykset ja torjunta)
white list	valkoinen lista	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WinNuke	Windows-pommi	HT (hyökkäykset ja torjunta)
wiretapping	salakuuntelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
wiretapping (legal)	telekuuntelu	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virtual mass destruction weapon	virtuaalinen joukkotuhoase	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus	virus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus alert	virusvaroitus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus definition database	virustunnistetietokanta	HT (hyökkäykset ja torjunta)

virus description database	virustunnistetietokanta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus hoax	virusvalhe	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus protection	virustorjunta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus protection software	viruksentorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus scan	virustarkistus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus scanner	virustutka	HT (hyökkäykset ja torjunta)
virus scanning software	virustorjuntaohjelma	HT (hyökkäykset ja torjunta)
vishing	puhelinurkinta	HT (hyökkäykset ja torjunta)
vital application	elintärkeä sovellus	TU (turvallisuuden hallinta)
WLAN (wireless local area network)	langaton lähiverkko, WLAN-verkko	YM (sekalaiset)
VLAN (virtual local area network)	virtuaalinen lähiverkko	YM (sekalaiset)
voice recognition	äänentunnistus	YM (sekalaiset)
VoIP (Voice over IP)	VoIP-tekniikka	YM (sekalaiset)
workflow	työnkulku	YM (sekalaiset)
working archive	käyttöarkisto	YM (sekalaiset)
worm	mato	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WPISP (Working Party on Information Security)	OECD:n keskeinen tietoturvaryhmä	TU (turvallisuuden hallinta)
wPKI (wireless PKI)	langaton julkisen avaimen järjestelmä	IA (IAM)
VPN (virtual private network)	VPN-verkko, virtuaalinen yksityisverkko	YM (sekalaiset)
vulnerability	haavoittuvuus	YM (sekalaiset)
vulnerability analysis	haavoittuvuusanalyysi, haavoittuvuustutkimus	TU (turvallisuuden hallinta)
vulnerability scan	haavoittuvuusskannaus	TU (turvallisuuden hallinta)
WWW page	nettisivu, verkkosivu, WWW-sivu	YM (sekalaiset)
WWW robot	botti	HT (hyökkäykset ja torjunta)
WWW site	nettisivusto, verkkosivusto, WWW-sivusto	AS (asiointi)
XSRF (cross-site request forgery)	istunnolla ratsastus	HT (hyökkäykset ja torjunta)
XSS (cross-site scripting)	selaimen käskytyt	HT (hyökkäykset ja torjunta)
zero-day vulnerability	nollapäivän aukko	HT (hyökkäykset ja torjunta)
zombie	kaapattu tietokone, orja	HT (hyökkäykset ja torjunta)

LIITE Valtiovarainministeriön voimassaolevat VAHTI-julkaisut

- Valtionhallinnon tietoturvasanasto, VAHTI 8/2008
- Informationssäkerhetsanvisning för personalen, VAHTI 7/2008
- Tietoturvallisuus on asenne! Selvitys julkishallinnon tietoturvakoulutustarpeista, VAHTI 6/2008
- Valtion ympärivuorokautisen tietoturva- ja turvallisuuden hanke-esitys, VAHTI 5/2008
- Valtionhallinnon tietoturva-arviointipoolin toimintaraportti, VAHTI 4/2008
- Valtionhallinnon salauskäytäntöjen tietoturvaohje, VAHTI 3/2008
- Tärkein tekijä on ihminen – henkilöstöturvallisuus osana tietoturvallisuutta, VAHTI 2/2008
- VAHTIn toimintakertomus vuodelta 2007, VAHTI 1/2008
- Tietoturvallisuudella tuloksia – valtionhallinnon tietoturvallisuuden yleisohje, VAHTI 3/2007
- Älypuhelimien tietoturvallisuus – hyvät käytännöt, VAHTI 2/2007
- Osallistumisesta vaikuttamiseen - valtionhallinnon haasteet kansainvälisessä tietoturvatyössä, VAHTI 1/2007
- Tunnistaminen julkishallinnon verkkopalveluissa, VAHTI 12/2006
- Tietoturvakouluttajan opas, VAHTI 11/2006
- Henkilöstön tietoturvaohje, VAHTI 10/2006
- Käyttövaltuushallinnon periaatteet ja hyvät käytännöt, VAHTI 9/2006
- Tietoturvallisuuden arviointi valtionhallinnossa, VAHTI 8/2006
- Muutos ja tietoturvallisuus - alueellistamisesta ulkoistamiseen - hallittu prosessi, VAHTI 7/2006
- Tietoturvatavoitteiden asettaminen ja mittaaminen, VAHTI 6/2006
- Asianhallinnan tietoturvallisuutta koskeva ohje, VAHTI 5/2006
- Electronic Mail-handling Instructions for State Government, VAHTI 2/2006
- Tietoturvapoiikkeamatilanteiden hallinta, VAHTI 3/2005
- Valtionhallinnon sähköpostien käsittelyohje, VAHTI 2/2005
- Information Security and management by Results, VAHTI 1/2005
- Valtionhallinnon keskeisten tietojärjestelmien turvaaminen, VAHTI 5/2004
- Datasäkerhet och resultatstyrning, VAHTI 4/2004
- Haittaohjelmilta suojautumisen yleisohje, VAHTI 3/2004
- Tietoturvallisuus ja tulosohtaus, VAHTI 2/2004

Valtionhallinnon tietoturvallisuuden kehitysohjelma 2004-2006, VAHTI 1/2004

Ohje riskien arvioinnista tietoturvallisuuden edistämiseksi valtionhallinnossa, VAHTI 7/2003

Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän arviointisuositus, VAHTI 3/2003

Turvallinen etäkäyttö turvattomista verkoista, VAHTI 2/2003

Valtion tietohallinnon Internet-tietoturvallisuusohje, VAHTI 1/2003

Arkaluonteiset kansainväliset tietoaineistot, VAHTI 4/2002

Valtionhallinnon etätöiden tietoturvallisuusohje, VAHTI 3/2002

Tietoteknisten laitteiden turvallisuussuositus, VAHTI 1/2002

Valtion tietotekniikkahankintojen tietoturvallisuuden tarkistuslista, VAHTI 6/2001

Sähköisten palveluiden ja asiain tietoturvallisuuden yleisohje, VAHTI 4/2001

Valtionhallinnon lähiverkkojen tietoturvaluussuositus, VAHTI 2/2001

Valtionhallinnon tietojärjestelmäkehityksen tietoturvaluussuositus, VAHTI 3/2000

Valtionhallinnon tietoaineistojen käsittelyn tietoturvaluusohje, VAHTI 2/2000

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A
PL 28, 00023 Valtioneuvosto
Puhelin (09) 160 01
Telefaksi (09) 160 33123
www.vm.fi

8/2008
VAHTI
marraskuu 2008

ISSN 1455-2566
ISBN 978-951-804-888-9 (nid.)
ISBN 978-951-804-889-6 (pdf)